

*Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Rogowo
z dnia*

**Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Rogowo
na lata 2017-2022**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII	5
1. PODSTAWY PRAWNE	5
2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE	6
3. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIEJ STRATEGII	21
II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA.....	24
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY ROGOWO.....	24
2. DEMOGRAFIA.....	26
3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	27
4. KOMUNIKACJA I TRANSPORT	29
5. GOSPODARKA	29
6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE	30
7. EDUKACJA I KULTURA	32
8. OCHRONA ZDROWIA	37
9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA	40
10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	44
11. POMOC SPOŁECZNA	46
12. SEKTOR POZARZĄDOWY	59
13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO.....	62
14. BEZROBOCIE	67
15. BEZDOMNOŚĆ	71
16. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE.....	72
17. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI.....	77
18. SYTUACJA DZIECKA.....	81
19. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH	87
20. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	90
21. ANALIZA SWOT	94
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	105
1. MISJA.....	105
2. CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ	106
3. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI, EWALUACJA ..	119
4. PROGNOZA ZMIAN.....	120
5. RAMY FINANSOWE	121
6. PROGRAMY I PROJEKTY	122
IV. UWAGI KOŃCOWE	128

WSTĘP

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogowo został przygotowany na lata 2017-2022. W swoich założeniach programowych odnosi się do innych dokumentów z zakresu polityki społecznej funkcjonujących na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym.

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, przeprowadzona na potrzeby opracowania dokumentu strategii, została oparta na badaniu tzw. źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT), a także na analizie ankiet skierowanych do mieszkańców (liderzy lokalni, losowo wybrani mieszkańcy) i przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych.

W ramach diagnozy analizie poddano takie obszary, jak: demografia; infrastruktura techniczna; komunikacja i transport; gospodarka; zasoby i warunki mieszkaniowe; edukacja i kultura; ochrona zdrowia; sport, rekreacja i turystyka; bezpieczeństwo publiczne; pomoc społeczna; sektor pozarządowy; bezrobocie; bezdomność; problemy uzależnień i przemocy w rodzinie; równość płci, sytuacja dziecka; sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych.

Przeprowadzone badania ankietowe dotyczyły sytuacji społecznej w gminie, problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz sytuacji dziecka. Do analizy wykorzystano trzy rodzaje ankiet.

Respondentami ankiety odnoszącej się do sytuacji społecznej w gminie oraz ankiety poruszającej kwestię problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć, byli losowo wybrani mieszkańcy oraz osoby mające wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej. W sumie do analizy przedłożono po 19 anonimowo wypełnionych arkuszy ankiet. Uczestnikami obu sondaży byli ci sami badani.

Wśród ankietowanych było 78,95% kobiet i 15,79% mężczyzn, pozostałe 5,26% badanych nie zadeklarowało swojej przynależności płciowej. Najliczniej reprezentowana była grupa wiekowa 46-55 lat (36,84%). Kolejne liczne grupy stanowiły osoby w wieku 26-35 lat (26,32%), 56-65 lat (21,05%) i grupa 36-45 lat, która stanowiła 10,53% tej próby. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 20-25 lat (5,26%). Pod względem czasu zamieszkiwania najliczniej reprezentowane były osoby mieszkające w gminie od urodzenia (68,42%), następnie osoby mieszkające w gminie od 12 do 19 lat (15,79%) i od 22 do 25 lat (10,53%). Pozostali respondenci zamieszkują gminę od 46 lat (5,26%). Biorąc pod uwagę

poziom wykształcenia, najwięcej badanych posiadało wykształcenie wyższe (63,16%), kolejną grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim (21,05%), najmniej licznie reprezentowana była grupa osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (15,79%).

Osobna ankieta, która pomogła w dokonaniu analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek oświatowych. Analizę tę przeprowadzono na podstawie 4 ankiet wypełnionych przez pedagogów lub dyrektorów funkcjonujących na terenie gminy placówek oświatowych.

W opracowanym dokumencie można wyróżnić trzy zasadnicze części: **wprowadzającą**, która zawiera informacje na temat uwarunkowań zewnętrznych tworzenia strategii oraz ocenę stopnia wdrożenia poprzednio realizowanej strategii; **analityczno-diagnostyczną**, która zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie i **programową**, która zawiera założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

W części programowej zostały wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania przyjętych założeń oraz określony został czas realizacji wyznaczonych działań. Ponadto przedstawione zostały wskaźniki monitoringowe, ramy finansowe strategii, prognoza zmian oraz informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu i prowadzenia monitoringu jego realizacji.

Opracowany dokument strategii stanowi materiał wyjściowy do konstruowania szczegółowych programów i projektów realizowanych w sferze społecznej. Skuteczność wyznaczonych działań w strategii będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 489 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 783 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1828),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2046),

- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 180),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 60 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 157),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 546 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 220),
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 162),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 195 późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1860).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogowo jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

1. Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

W ramach trzech priorytetów tematycznych strategii, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, przygotowano siedem projektów przewodnich:

- 1) „Unia innowacji”
- 2) „Młodzież w drodze”
- 3) „Europejska agenda cyfrowa”
- 4) „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”
- 5) „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”
- 6) „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”
- 7) „Europejski program walki z ubóstwem”.

2. Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2014-2020 (WRF)

Na wniosek Komisji Europejskiej objęto Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności wspólnymi ramami strategicznymi (Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) na lata 2014-2020), które obejmują również Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki. Na podstawie przyjętych założeń w okresie programowania 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny zapewni finansowanie działań strukturalnych na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach czterech głównych obszarów inwestycji: zatrudnienia, edukacji, włączenia społecznego i usprawniania administracji publicznej. Natomiast Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji posłuży do finansowania pomocy na rzecz pracowników zwolnionych w następstwie poważnej zmiany strukturalnej oraz łagodzenia skutków, jakie dla rolników pociągają nowe umowy handlowe.

3. Narodowa Strategia Integracji Społecznej (NSIS)

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej, stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

4. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

W perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku. Program, który powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia, będzie wspierał innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”.

2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

1. Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020

Strategia Rozwoju Województwa jest dokumentem określającym cele polityki rozwoju prowadzonej w regionie, w tym polityki społecznej.

W ramach strategii określono cel nadrzędny, którym jest: „Poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju”. Na podstawie oceny uwarunkowań rozwoju, potrzeb i aspiracji mieszkańców, wyzwań przyszłości strategia wskazuje priorytetowe obszary działań strategicznych, działania strategiczne (cele strategiczne) oraz główne kierunki działań strategicznych (cele operacyjne).

Założenia polityki społecznej ujęto w ramach wymienionych poniżej działań (celów) strategicznych i służących ich osiągnięciu celów operacyjnych:

Działanie 2.4.

Rozwój infrastruktury społecznej

2.4.1. Unowocześnianie infrastruktury usług społecznych

2.4.2. Kształtowanie sieci usług publicznych z punktu widzenia ich dostępności

Działanie 3.1.

Budowa społeczeństwa opartego na wiedzy

3.1.1. Zwiększenie roli szkolnictwa wyższego w rozwoju regionu

3.1.2. Poprawa efektywności kształcenia

3.1.3. Dostępność edukacji dla dorosłych

3.1.4. Wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży

Działanie 3.2.

Budowa kapitału społecznego

3.2.1. Wspieranie rozwoju sektora organizacji pozarządowych

3.2.2. Budowa partnerstwa publiczno-społecznego

Działanie 3.3.

Promocja zatrudnienia osób pozostających bez pracy lub zagrożonych jej utratą

3.3.1. Rozwój zatrudnienia osób bezrobotnych

3.3.2. Przeciwdziałanie bezrobociu osób zagrożonych utratą pracy w rolnictwie oraz sektorach mających problemy z dostosowaniem się do potrzeb rynku pracy

Działanie 3.4.

Promocja i profilaktyka zdrowia

3.4.1. Edukacja zdrowotna społeczeństwa

3.4.2. Promocja aktywności sportowo-rekreacyjnej

3.4.3. Powszechna, wczesna diagnostyka medyczna, profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Działanie 3.5.

Integracja społeczno-zawodowa i bezpieczeństwo ludności

3.5.1. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu

3.5.2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych

3.5.3. Poprawa stanu bezpieczeństwa ludności

2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020 jest podstawowym instrumentem realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+. Program jest w pełni spójny z celami krajowymi wskazanymi w Strategii Rozwoju Kraju do 2020 roku i jednocześnie zachowuje synergię z celami Strategii Europa 2020. Program zawiera streszczenie analizy społeczno-gospodarczej regionu wraz z wynikającymi z niej głównymi wyzwaniami rozwojowymi dla województwa, opis priorytetów wraz z uzasadnieniem, syntetyczny opis wdrażania, a także szacunkowy plan finansowy.

Celem głównym RPO WK-P 2014-2020 jest uczynienie województwa kujawsko-pomorskiego konkurencyjnym i innowacyjnym regionem Europy oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców. Do jego realizacji wyznaczono 12 osi priorytetowych: 1. Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu, 2. Cyfrowy region, 3. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie, 4. Region przyjazny środowisku,

5. Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu, 6. Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, 7. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, 8. Aktywni na rynku pracy, 9. Solidarne społeczeństwo, 10. Innowacyjna edukacja, 11. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, 12. Pomoc techniczna.

Celem tematycznym osi priorytetowych – 6. Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, 7. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, 9. Solidarne społeczeństwo i 11. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest: Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Celem tematycznym osi priorytetowej 8. Aktywni na rynku pracy jest: Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników.

3. Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020

Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 jest dokumentem, który wyznacza główne kierunki działań samorządu wojewódzkiego w obszarze polityki społecznej, służące poprawie jakości życia mieszkańców. Podstawę do opracowania założeń Strategii stanowi aktualna i wieloaspektowa diagnoza stanu zastanego, zawierająca prognozę stanu przyszłego, która pozwala na zdefiniowanie mocnych i słabych stron oraz ustalenie poniżej przedstawionych obszarów priorytetowych, celów szczegółowych i kierunków działań.

Priorytet 1 Zwiększanie obszarów włączenia społecznego

Cel szczegółowy 1.1 Wsparcie działalności społeczno-zawodowej mieszkańców regionu.

Kierunki działań:

1.1.1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych poprzez realizację programów rynku pracy i inne formy aktywnej integracji.

1.1.2. Promowanie i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej jako instrumentu integracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych.

1.1.3. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób korzystających z pomocy społecznej poprzez pracę socjalną i aktywne formy integracji społecznej, w szczególności osób i rodzin długotrwale korzystających z pomocy oraz rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

1.1.4. Upowszechnianie i kształtowanie postaw przedsiębiorczych w ramach systemu edukacji formalnej i nieformalnej.

1.1.5. Upowszechnianie i wspieranie programów wdrażających innowacyjne metody integracji społecznej, w tym także profilaktyki dzieci i młodzieży oraz wzmacniania relacji międzypokoleniowych i sąsiedzkich.

Cel szczegółowy 1.2 Tworzenie i rozwój systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Kierunki działań:

1.2.1. Wzmacnianie instytucji pomocy społecznej.

1.2.2. Wspieranie rozwoju sieci ośrodków i placówek wsparcia (w tym wsparcia dziennego) dla różnych grup odbiorców zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1.2.3. Wspieranie rodzin poprzez rozwój specjalistycznego poradnictwa i innych form pomocy w gminach i powiatach.

1.2.4. Stymulowanie i wzmacnianie działań na rzecz wyrównywania szans rozwoju społecznego, edukacyjnego i kulturalnego osób i rodzin ze środowisk defaworyzowanych, w szczególności z obszarów wiejskich, popegeerowskich i dzielnic zaniedbanych.

1.2.5. Podejmowanie działań na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego.

1.2.6. Podejmowanie działań na rzecz osób usamodzielniających się po opuszczeniu form rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 1.3 Rozwój działań skierowanych na aktywizację społeczną i zawodową osób szczególnego ryzyka, w tym niepełnosprawnych i bezdomnych.

Kierunki działań:

1.3.1. Upowszechnianie i wspieranie programów aktywizujących społecznie i zawodowo osoby niepełnosprawne, obejmujących m.in. poradnictwo, profilaktykę, rehabilitację, asystenturę, szkolenia zawodowe, tworzenie miejsc pracy.

1.3.2. Wsparcie i rozwój działań na rzecz niwelowania barier utrudniających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym, w komunikowaniu się, w tym architektonicznych, transportowych, technicznych, mentalnych.

1.3.3. Promowanie i wspieranie programów aktywizujących społecznie i zawodowo osoby bezdomne, obejmujących w szczególności tworzenie stałych form wsparcia oraz wdrażania innowacyjnych metod aktywizacji osób bezdomnych.

1.3.4. Wsparcie rozwoju placówek rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.

Priorytet 2 Ograniczenie skali występowania i skutków negatywnych zjawisk życia społecznego

Cel szczegółowy 2.1 Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień oraz rozwijanie sieci placówek oferujących pomoc osobom uzależnionym.

Kierunki działań:

2.1.1. Promowanie i wspieranie programów informacyjno-edukacyjnych mających na celu zwrócenie uwagi na zagrożenia wynikające z uzależnień.

2.1.2. Wsparcie i rozwój regionalnych specjalistycznych placówek wsparcia dziennego/lecznictwa odwykowego dla osób uzależnionych, a także działań służących tworzeniu sieci wsparcia dla osób uzależnionych (punkty konsultacyjne, kluby abstynenckie).

2.1.3. Wsparcie realizacji programów profilaktyki uzależnień skierowanych do dzieci i młodzieży.

Cel szczegółowy 2.2 Podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy, w szczególności w rodzinie, oraz rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego.

Kierunki działań:

2.2.1. Wsparcie programów edukacji społecznej, edukacyjno-korekcyjnych i promowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy, w szczególności w rodzinie.

2.2.2. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników instytucji publicznych i organizacji pozarządowych w zakresie diagnozowania i reagowania na przypadki przemocy, w szczególności w rodzinie.

2.2.3. Wsparcie rozwoju Ośrodków Interwencji Kryzysowej, które będą oferowały kompleksową pomoc m.in. dla ofiar przemocy i ich bliskich.

Priorytet 3 Wzmacnianie kapitału społecznego mieszkańców regionu

Cel szczegółowy 3.1 Rozwój działań mających na celu kształtowanie i promowanie odpowiedzialnego pełnienia ról społecznych.

Kierunki działań:

3.1.1. Upowszechnianie i wspieranie stypendiów i innych form ułatwiających i zachęcających do edukacji.

3.1.2. Upowszechnianie i wspieranie programów podnoszących kompetencje społeczne i obywatelskie, promujących aktywne postawy w różnych sferach życia, w obszarze pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

3.1.3. Promowanie otwartości i tolerancji oraz upowszechnianie wiedzy na temat przejawów i skutków dyskryminacji osób ze względu na płeć, wiek, narodowość, wyznanie, pochodzenie, status społeczny, orientację seksualną.

Cel szczegółowy 3.2 Wzmacnianie i rozwój partycypacji społecznej.

Kierunki działań:

3.2.1. Wzmacnianie i upowszechnianie różnych form dialogu obywatelskiego (konsultacje, grupy robocze, przedsięwzięcia partnerskie).

3.2.2. Promowanie i wspieranie działalności organizacji pozarządowych oraz wolontariatu.

3.2.3. Rozwój programów aktywności lokalnej, jako instrumentu rewitalizacji społecznej i ekonomicznej.

Priorytet 4 Przeciwdziałanie negatywnym skutkom przemian demograficznych

Cel szczegółowy 4.1 Zwiększenie dostępu do usług społecznych dla osób starszych.

Kierunki działań:

4.1.1. Upowszechnianie i wspieranie programów mających na celu aktywizację osób starszych oraz wzmacniających relacje międzypokoleniowe, w tym także wolontariat seniorów.

4.1.2. Wspieranie działań służących rozwojowi i upowszechnianiu usług społecznych i placówek dostępnych w gminie, powiecie i regionie oferujących pomoc dzienną dla osób starszych.

4.1.3. Tworzenie warunków dla rozwoju placówek i usług świadczących całodobowe usługi opiekuńcze i rehabilitacyjne dla osób starszych.

Cel szczegółowy 4.2 Rozwój oferty wsparcia dla rodzin z dziećmi.

Kierunki działań:

4.2.1. Upowszechnianie i wspieranie rozwoju różnych form opieki nad małym dzieckiem (np. żłobki, przedszkola, punkty przedszkolne).

4.2.2. Upowszechnianie i wspieranie programów na rzecz rodziny, w tym wdrożenia preferencji dla rodzin wielodzietnych przy korzystaniu z różnego rodzaju usług społecznych, w tym komunalnych.

4.2.3. Wspieranie dostępu niepełnosprawnej młodzieży i dzieci do wczesnej wielospecjalistycznej interwencji.

Priorytet 5 Rozwój i wzmacnianie współpracy podmiotów mających wpływ na regionalną politykę społeczną

Cel szczegółowy 5.1 Optymalizacja procesów współpracy w obszarze polityki społecznej.

Kierunki działań:

5.1.1. Upowszechnianie współpracy władz samorządowych, instytucji rynku pracy, instytucji pomocy społecznej, podmiotów ekonomii społecznej i pracodawców.

5.1.2. Umacnianie i rozwój kooperacji różnych podmiotów (szkoły, biblioteki, domy kultury, policja, prokuratura, organizacje pozarządowe) w sferze integracji społecznej.

5.1.3. Rozwój stałych form wymiany doświadczeń oraz doskonalenia wiedzy i umiejętności kadr instytucji realizujących zadania w sferze regionalnej polityki społecznej.

5.1.4. Rozwój współpracy instytucji pomocy i integracji społecznej oraz publicznych służb zatrudnienia na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Cel szczegółowy 5.2 Doskonalenie obserwacji wybranych problemów i zjawisk społecznych zachodzących w regionie.

Kierunki działań:

5.2.1. Rozwój i zacieśnianie współpracy różnych instytucji publicznych i podmiotów realizujących zadania w zakresie polityki społecznej regionu, w szczególności w sferze badań i analiz.

5.2.2. Bieżące monitorowanie oraz prowadzenie badań i analiz dotyczących problemów społecznych w regionie, w tym realizacji Wojewódzkiej Strategii Polityki Społecznej oraz upowszechnianie ich wyników.

4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Żnińskiego na lata 2016-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Żnińskiego jest wieloletnim dokumentem programowym, decydującym o kierunkach działań w sferze polityki społecznej powiatu, minimalizujących negatywne skutki zmian zachodzących w społeczeństwie. Głównym celem dokumentu jest intensyfikacja i integracja działań instytucji w obszarze pomocy społecznej, wpływanie na rozwój gospodarczy i społeczny powiatu, a także dotarcie do osób potrzebujących wsparcia i zachęcenie ich do wzajemnej współpracy. Strategia stanowi podstawę zintegrowanego planowania społecznego oraz wyznacza sposoby osiągania sformułowanych w dokumencie celów strategicznych i operacyjnych poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji i polityki społecznej.

1. Cel strategiczny: Wsparcie i rozwój systemu pieczy zastępczej.

Cele operacyjne:

1. Zapewnienie pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym opieki rodziców naturalnych w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

1.1. Promocja form pieczy zastępczej, pozyskiwanie, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.

1.2. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, osób pełniących tę funkcję, a także udzielanie rzetelnych informacji osobom zainteresowanym tematyką rodzinnej pieczy zastępczej.

1.3. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych, w tym rodzin zawodowych.

1.4. Zapewnianie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

1.5. Tworzenie rodzinnych domów dziecka.

2. Wsparcie rodzin i rozwój różnych form pieczy zastępczej.

- 2.1. Wspieranie rodzin, w tym rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych.
- 2.2. Organizowanie szkoleń oraz grup wsparcia dla rodzin zastępczych w celu doskonalenia ich kwalifikacji.
- 2.3. Tworzenie rodzin pomocowych.
- 2.4. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- 2.5. Współpraca z instytucjami realizującymi zadania z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną.
- 2.6. Finansowanie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- 2.7. Tworzenie i realizacja programów na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
- 2.8. Podnoszenie kwalifikacji przez kadrę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.
- 2.9. Pozyskiwanie pomocy wolontariuszy, których zadaniem będzie pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej.

3. Objęcie pomocą i wsparciem w procesie usamodzielniania się wychowanków pieczy zastępczej.

- 3.1. Tworzenie i realizacja programów usamodzielniania.
- 3.2. Wspieranie usamodzielnionych wychowanków.
- 3.3. Działania na rzecz podnoszenia przez usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych.
- 3.4. Finansowanie pomocy wychowankom w procesie usamodzielniania.
- 3.5. Tworzenie mieszkań chronionych.

2. Cel strategiczny: Rozwój systemu wsparcia osób starszych, długotrwale lub ciężko chorych.

Cele operacyjne:

1. Sprawny system pomocy instytucjonalnej.

- 1.1. Zapewnienie instytucjonalnej opieki osobom w podeszłym wieku i długotrwale lub ciężko chorym, w celu zagwarantowania seniorom i osobom chorym należytego miejsca w społeczeństwie oraz stworzenie warunków do godnego życia.
- 1.2. Utrzymanie wysokiego standardu usług w Domach Pomocy Społecznej i Środowiskowych Domach Samopomocy oraz wszystkich innych jednostkach zajmujących się opieką nad osobami starszymi i chorymi.
- 1.3. Utrzymanie istniejącej infrastruktury pomocy społecznej i jej ewentualny rozwój w miarę potrzeb.

1.4. Rozwój usług opiekuńczych.

1.5. Pozyskiwanie środków z różnych źródeł na realizację zadań mających wpływ na lepsze funkcjonowanie jednostek obsługujących osoby starsze i chore.

2. Promowanie pozytywnych zachowań wobec starości.

2.1. Wspieranie rozwoju integracji społecznej osób starszych poprzez podejmowanie działań mających na celu powstawanie, rozwój i zacieśnianie więzi międzypokoleniowej.

2.2. Popularyzacja i pomoc przy organizowaniu cyklicznych imprez dla lokalnych środowisk z uwypukleniem problematyki osób starszych oraz rozpowszechnianie literatury na ten temat.

2.3. Pozyskiwanie wolontariuszy, których zadaniem będzie wspieranie osób starszych.

3. Cel strategiczny: Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych.

Cele operacyjne:

1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

1.1. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej określonej ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

1.2. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem poprzez propagowanie ich uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, imprezach integracyjnych.

1.3. Wspieranie osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin.

1.4. Wykorzystywanie pojawiających się możliwości rozszerzenia oferty ułatwiającej osobom niepełnosprawnym dostęp do korzystania z opieki zdrowotnej i rehabilitacji (obejmowanie działaniami w ramach programów unijnych).

1.5. Działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

1.6. Tworzenie warunków do pełnego uczestniczenia osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin w życiu społecznym.

1.7. Rozwój bazy wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych (WTZ, ŚDS, mieszkania chronione i inne).

1.8. Wspieranie aktywności organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

1.9. Realizacja programów na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych.

2. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

2.1. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej określonej ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

2.2. Zwiększenie kwalifikacji zawodowych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez realizację projektów finansowanych z EFS.

2.3. Tworzenie warunków ograniczających zjawisko bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.

2.4. Zapewnienie udziału osobom niepełnosprawnym w programach wspierających ich zatrudnienie.

2.5. Podejmowanie działań z zakresu utworzenia zakładu aktywności zawodowej i spółdzielni socjalnych.

3. Ochrona i przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

3.1. Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania problemów osób niepełnosprawnych.

3.2. Rozpowszechnianie informacji o prawach, uprawnieniach osób niepełnosprawnych.

3.3. Zwalczanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

4. Cel strategiczny: Ograniczanie zjawiska bezrobocia poprzez odpowiednią politykę rynku pracy w powiecie żnińskim.

Cele operacyjne:

1. Skuteczna aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – rozwój mobilności zawodowej i przestrzennej:

1.1. Dążenie do zminimalizowania długotrwałego bezrobocia – aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1.2. Stwarzanie warunków do zatrudnienia „grup szczególnej troski”, w tym: osób z wyższym wykształceniem, osób przed 25. i po 50. roku życia.

2. Intensyfikacja działań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w powiecie.

2.1. Wspieranie samozatrudnienia.

2.2. Wsparcie podmiotów gospodarczych na lokalnym rynku pracy w tworzeniu nowych miejsc pracy.

3. Stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi zasobów ludzkich w kierunkach zgodnych z oczekiwaniami rynku pracy.

3.1. Współpraca z pracodawcami oraz jednostkami oświatowymi w zakresie profilowania szkolenia zawodowego młodzieży i osób dorosłych – dostosowanie oferty edukacyjnej w powiecie do potrzeb lokalnego rynku pracy.

3.2. Utrzymanie i ewentualna rozbudowa w powiecie systemu ułatwiającego kształcenie przez całe życie.

3.3. Wsparcie osób bezrobotnych w działaniach na rzecz zdobycia lub poszerzenia kwalifikacji zawodowych przydatnych na rynku pracy.

4. Integracja społeczna i adaptacja zawodowa osób w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.

4.1. Udoskonalanie systemu wsparcia aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.

4.2. Udoskonalanie systemu współpracy podmiotów samorządowych i jednostek pozarządowych na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych.

5. Cel strategiczny: Wspieranie i eskalacja działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej oraz dotkniętych różnymi uzależnieniami.

Cele operacyjne:

1. Udoskonalenie systemu pomocy społecznej pomagającego osobom i rodzinom przezwyciężyć trudności życiowe, których nie są w stanie pokonać samodzielnie.

1.1. Podejmowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych, sprzyjających utrzymaniu i wzmacnianiu więzi rodzinnych oraz nauce radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych i realizacja programów w tym zakresie.

1.2. Dalszy rozwój infrastruktury pomocy społecznej umożliwiający większy dostęp do świadczeń i pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

1.3. Podnoszenie kompetencji kadry pracującej z osobami i rodzinami znajdującymi się w sytuacji kryzysowej.

2. Podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy.

2.1. Kształtowanie świadomości społeczeństwa lokalnego w zakresie problemów związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

2.2. Doskonalenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wykorzystanie pojawiających się możliwości aplikowania o środki w tym zakresie.

2.3. Zwiększenie dostępu do specjalistycznej pomocy dla osób i rodzin, których dotyczy problem przemocy.

2.4. Zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy.

2.5. Zapewnienie pomocy dla sprawców przemocy poprzez oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, terapeutyczne i inne.

2.6. Podnoszenie kompetencji kadry pracującej z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie.

3. Zapobieganie problemom wynikającym z uzależnień.

3.1. Działalność profilaktyczna.

3.2. Wykorzystanie możliwości aplikowania o środki umożliwiające realizację programów z zakresu profilaktyki uzależnień.

3.3. Tworzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

3.4. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

6. Cel strategiczny: Udoskonalenie funkcjonowania instytucji pomocy społecznej powiatu oraz promowanie wspólnych działań na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Cele operacyjne:

1. Doskonalenie kwalifikacji pracowników w celu zagwarantowania większego standardu usług.

1.1. Wzmocnienie roli pracownika socjalnego poprzez rozwój kadr socjalnych.

1.2. Zastosowanie nowych rozwiązań organizacyjnych oraz narzędzi i programów w celu podniesienia jakości świadczonych usług.

2. Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych.

2.1. Dalsze nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, koordynacja i wspieranie wspólnych działań.

2.2. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.

2.3. Propagowanie rozwoju wolontariatu.

2.4. Wdrażanie projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego lub innych programów finansowanych także ze źródeł pozabudżetowych.

5. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Rogowo na lata 2013-2022

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Rogowo, opracowana na lata 2013-2022, to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd gminny. Określa priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzonego na jej obszarze. Stanowi również podstawę do opracowania i wdrożenia na terenie gminy programów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. W jej ramach przeprowadzono diagnozę otoczenia strategicznego gminy i jej potencjału, dokonano analizy SWOT, sformułowano misję („Efektywne zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju Gminy Rogowo”) oraz wizję rozwoju („Gmina Rogowo – obszar z rozbudowaną infrastrukturą techniczną sprzyjającą rozwojowi przedsiębiorczości w sektorze MSP, z ofertą wypoczynku weekendowego przy wykorzystaniu lokalnych walorów turystyczno-przyrodniczych”). Realizację wizji umożliwią wyznaczone w Strategii 4 kierunki rozwoju: I Infrastruktura techniczna, II Turystyka, III Przedsiębiorczość, IV Ochrona środowiska oraz przedstawione poniżej cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy poprzez działania w zakresie infrastruktury technicznej.

Cele operacyjne:

- 1.1. Poprawa jakości dróg na terenie gminy.
- 1.2. Rozbudowa infrastruktury okołodrogowej, w tym chodników.
- 1.3. Rozbudowa sieci gazowej.
- 1.4. Systematyczna rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Cel strategiczny: Wzrost dochodów z turystyki weekendowej.

Cele operacyjne:

- 2.1. Budowa ścieżek rowerowych.
- 2.2. Zagospodarowanie lasów i jezior na cele turystyczne.
- 2.3. Poprawa oferty kulturalno-rozrywkowej.
- 2.4. Zapewnienie odpowiedniej bazy gastronomiczno-noclegowej.
- 2.5. Stworzenie skutecznego systemu promocji turystycznej gminy.
- 2.6. Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej.

Cel strategiczny: Pobudzenie aktywności gospodarczej prowadzącej do powstania nowych miejsc pracy.

Cele operacyjne:

- 3.1. Przygotowanie terenów przeznaczonych pod inwestycje.
- 3.2. Wprowadzenie systemu ulg dla podmiotów gospodarczych tworzących trwałe miejsca pracy na terenie gminy.
- 3.3. Stworzenie systemu szkoleń w zakresie rozpoczynania własnej działalności gospodarczej i pozyskiwania środków zewnętrznych na jej rozwój.
- 3.4. Wspieranie powstawania gospodarstw agroturystycznych.

Cel strategiczny: Poprawa stanu środowiska naturalnego na skutek zorganizowanych działań mieszkańców i władz gminy.

Cele operacyjne:

- 4.1. Poprawa czystości wód i gleb poprzez rozbudowę infrastruktury kanalizacyjnej.
- 4.2. Poprawa czystości powietrza, m.in. poprzez wykorzystanie OZE.
- 4.3. Zbudowanie wizerunku gminy przyjaznej środowisku poprzez likwidację dzikich wysypisk oraz właściwą gospodarkę odpadami.

3. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIEJ STRATEGII

Ocena wdrożenia strategii, dla której rok 2016 zamknął okres programowania, stanowi ważny punkt odniesienia do konstrukcji założeń polityki społecznej gminy Rogowo na lata 2017-2022. W jej ramach zostały wskazane trudności i osiągnięcia w realizacji wyznaczonych działań oraz przedsięwzięcia, których nie udało się podjąć podczas wdrażania strategii, a także najważniejsze zrealizowane programy i projekty.

Trudności we wdrażaniu strategii

- brak osób chętnych do wolontariatu na rzecz osób starszych.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach strategii

- podniesienie kwalifikacji i umiejętności zawodowych i społecznych osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym,
- aktywizowanie osób bezrobotnych przy pomocy instrumentów rynku pracy (prace społecznie-użyteczne, roboty publiczne, prace interwencyjne i staże),
- pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadań,
- zabezpieczenie pomocy prawnej i terapeutycznej osobom doznającym przemocy oraz uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom,
- zapewnianie wypoczynku dzieciom z rodzin wysokiego ryzyka oraz niepełnosprawnym,
- objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci,
- utworzenie 2 placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- powstanie Stowarzyszenia Wspierania Osób Niepełnosprawnych,
- organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży (pozalekcyjne zajęcia sportowo-rekreacyjne),
- integrowanie lokalnego środowiska poprzez organizowanie imprez o charakterze integracyjnym,
- rozwój usług opiekuńczych, w szczególności specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, kierowanie osób niepełnosprawnych na zajęcia w Warsztatach Terapii Zajęciowej,
- wypracowanie dobrych praktyk w zakresie współpracy z innymi podmiotami działającymi na polu polityki społecznej.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować

- nie wprowadzono wolontariatu, w szczególności w odniesieniu do osób starszych.

Przedsięwzięcia, które należałoby podjąć w nowym okresie programowania

- kontynuowanie wszystkich wymienionych w punkcie 2. przedsięwzięć oraz podjęcie wszelkich możliwych działań służących pozyskaniu wolontariuszy.

Zrealizowane programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych

- **„Program aktywizacji społecznej w gminie Rogowo”,** Projekt Systemowy POKL w latach 2008-2014

cel: aktywizacja społeczna i zawodowa,

beneficjenci: osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z terenu gminy Rogowo.

- **„Integracja przez wakacyjną zabawę”**

cel: aktywny wypoczynek dla dzieci (w tym niepełnosprawnych) z rodzin ubogich w wieku 10-16 lat z terenu gminy Rogowo poprzez organizację zajęć kolonijnych umożliwiających integrację, rozwój twórczego myślenia oraz dobrą zabawę,

beneficjenci: dzieci i młodzież w wieku 10-16 lat z terenu gminy Rogowo.

- **„Nie daj się depresji”**

cel: profilaktyka i wczesne rozpoznanie stanów depresyjnych u dzieci, młodzieży i osób dorosłych,

beneficjenci: chętni mieszkańcy gminy Rogowo.

- **„Dogoterapia jako rehabilitacja, profilaktyka i integracja”**

cel: rehabilitacja dzieci niepełnosprawnych i ich integracja ze społeczeństwem,

beneficjenci: dzieci niepełnosprawne z terenu gminy Rogowo.

- **„Integracja dzieci i młodzieży – razem w Naszej Gminie”**

cel: poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży zdrowej i niepełnosprawnej poprzez aktywny wypoczynek połączony z zajęciami o charakterze terapeutycznym,

beneficjenci: dzieci pełno- i niepełnosprawne z terenu gminy Rogowo.

- **„Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu”**

cel: aktywizacja społeczna i zawodowa,

beneficjenci: osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w szczególności z powodu uzależnień.

- **„Młodzi Aktywni”**

cel: organizacja czasu wolnego dzieci z terenu gminy Rogowo poprzez aktywny udział w zajęciach sportowych,

beneficjenci: dzieci w wieku od 6 do 12 lat.

- **„Dobra kuchnia – dobra, bo nasza”**

cel: integracja mieszkańców poprzez wspólne zapoznawanie się ze sztuką kulinarną i wykorzystywania jej w praktyce,

beneficjenci: chętni do udziału w projekcie mieszkańcy gminy Rogowo.

- projekt Fundacji Ekspert Kujawy – „**Drogowskaz – kierunek dobrej zmiany**”

cel: uzyskanie kwalifikacji zawodowych i zwiększenie szans na rynku pracy osób bezrobotnych,

beneficjenci: osoby bezrobotne z terenu gminy Rogowo korzystające z pomocy społecznej.

Ogólna ocena realizacji założeń strategii

W celu określenia ogólnej oceny realizacji założeń poprzedniej strategii, zespół dokonujący oceny wykorzystał pięciopunktową skalę ocen, którym przypisano odpowiedni stopień realizacji. Uwzględniając osiągnięcia, ograniczenia oraz zachodzące lokalnie zmiany w zakresie problemów społecznych, zaproponowano ogólną ocenę na poziomie 4, wskazującą na zaawansowany stopień wdrożenia założeń programowych.

Uzasadniając przyjętą ocenę, podkreślono że na przeprowadzenie założonych w strategii celów pozyskano bardzo dużo środków zewnętrznych. Przy realizacji strategii ściśle współpracowano nie tylko z pozostałymi jednostkami organizacyjnymi gminy, ale również z instytucjami zewnętrznymi. Pozwoliło to na wypracowanie dobrych praktyk, które będą bardzo przydatne, a wręcz niezbędne przy realizacji zadań wynikających i przyjętych do realizacji w nowej strategii.

II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY ROGOWO

Gmina Rogowo jest gminą wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w południowej części powiatu żnińskiego. Zajmuje powierzchnię 178,85 km² i jest jedną z sześciu powiatowych jednostek terytorialnych. Od zachodu, północy i północnego-wschodu gmina sąsiaduje z miejscowościami przynależnymi administracyjnie do powiatu żnińskiego (Janowiec Wielkopolski, Żnin i Gąsawa), od wschodu z gminą Mogilno położoną w powiecie mogileńskim, zaś od południowego-wschodu, południa i południowego-zachodu z gminami Trzemeszno, Gniezno i Mieleszyn należącymi do powiatu gnieźnieńskiego w województwie wielkopolskim. Do gminy, oprócz miejscowości Rogowo będącej siedzibą władz gminy, należy 19 sołectw: Budziszław, Cegielnia, Cotoń, Czewujewo, Gałęzewo, Gościeszyn, Grochowiska Księżę, Grochowiska Szlacheckie, Izdebno, Lubcz, Mięcierzyn, Niedźwiady, Recz, Ryszewo, Rzym, Skórki, Wiewiórczyn, Zalesie i Złotniki. Najliczniej zamieszkiwaną miejscowością gminy jest Rogowo (2 251 osób), natomiast najmniej mieszkańców liczy sołectwo Zalesie (53 osoby).

Pod względem fizycznogeograficznym obszar gminy położony jest w obrębie makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego i mezoregionu Pojezierza Gnieźnieńskiego, w zlewni rzeki Wełny, która na kilkukilometrowym odcinku tworzy zachodnią granicę gminy.

Samorząd lokalny, pragnąc mieć wpływ na rozwój i zapewnić gminie promocję, bierze udział w pracach i działaniach związków ponadgminnych, m.in. uczestniczy w Lokalnej Grupie Działania Pałuki Wspólna Sprawa oraz Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Rybacka „Nasza Krajna i Pałuki”.

Atuty i czynniki ograniczające możliwości rozwojowe gminy

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Rogowo pytania pozwalające uzyskać opinie na temat walorów gminy, czynników, które ograniczają jej możliwości rozwojowe, a także działań, jakie należy podjąć, by uczynić ją bardziej przyjazną dla mieszkańców.

Na wstępie przedstawicieli środowiska lokalnego poproszono o wskazanie największych atutów gminy. Wypełniający ankietę najczęściej wymieniali atrakcyjne położenie geograficzne i komunikacyjne gminy (przy drodze krajowej nr 5, umożliwiającej dogodny dojazd do Bydgoszczy i Poznania) oraz walory krajobrazowo-turystyczne (liczne

jeziora, kompleksy leśne, czyste powietrze oraz usytuowanie przy często odwiedzanym, unikalnym Szlaku Piastowskim). Uzupełnieniem malowniczej przyrody są – wymieniane jako kolejne zalety – potencjał turystyczny, stale rozwijająca się agroturystyka oraz bogata historia gminy i liczne obiekty zabytkowe. Respondenci docenili także inwestycje w rozwój Rogowa, dostęp do służby zdrowia i dbałość o bazę oświatową.

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowani identyfikowali czynniki, które w największym stopniu ograniczają możliwości rozwojowe gminy. Najczęściej wśród wypowiedzi mieszkańców na ten temat pojawiał się brak miejsc pracy i wynikający z tego wysoki poziom bezrobocia, prowadzący do ubożenia społeczności gminy. W tym kontekście respondenci zwracali uwagę na zbyt małą liczbę mogących dać zatrudnienie lokalnych zakładów pracy oraz ograniczone działania służące pozyskaniu inwestorów, w tym brak ulg podatkowych. Za równie ważne ankietowani uznali brak środków finansowych na rozwój i inwestycje gminne oraz zbyt niskie dotacje z budżetu państwa na rozwój infrastruktury. Według mieszkańców poważnym czynnikiem ograniczającym rozwój jest niska dzietność rodzin oraz postępujące starzenie się lokalnej społeczności. Ankietowani zwrócili również uwagę na zły stan dróg gminnych, niedostatecznie rozwiniętą komunikację publiczną i brak planu zagospodarowania przestrzennego gminy.

Niezbędne działania pozwalające uczynić gminę bardziej przyjazną dla mieszkańców

Uczestnicy badania wskazywali również działania, jakie należy podjąć, aby gminę uczynić bardziej przyjazną dla mieszkańców. Za najważniejsze uznano ograniczanie bezrobocia i działania mające na celu tworzenie nowych miejsc pracy. W tym kontekście respondenci zwrócili uwagę na pozyskiwanie inwestorów mogących dać zatrudnienie, rozbudowę funkcji turystyczno-gastronomicznych gminy oraz wykorzystanie zasobów infrastrukturalnych i naturalnych regionu. Za równie ważną kwestię ankietowani uznali inwestycje w infrastrukturę gminną, zwłaszcza w rozbudowę kanalizacji, gazyfikację i modernizację nawierzchni dróg.

Wśród niezbędnych do realizacji działań wymieniano także zagospodarowanie terenu wokół rogowskich jezior, pozyskiwanie finansowania na projekty unijne, rozwój energetyki odnawialnej oraz rozbudowę ośrodka zdrowia. W ramach rozszerzenia oferty turystycznej wskazano na potrzebę tworzenia odpowiedniej bazy noclegowo-gastronomicznej.

2. DEMOGRAFIA

Na koniec 2016 roku gmina Rogowo miała 6 853 mieszkańców, w tym 3 452 kobiety, które stanowiły 50,37% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła 38 osób na km². W latach 2014-2016 z roku na rok systematycznie zmniejszała się zarówno liczba dzieci i młodzieży, jak i osób w wieku produkcyjnym, sukcesywnie rosła natomiast liczba osób starszych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1 489	1 477	1 460
liczba osób w wieku produkcyjnym	4 349	4 311	4 249
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 084	1 109	1 144
ogółem	6 922	6 897	6 853

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów przyrost naturalny oraz saldo migracji, które odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym. Dane w tym zakresie odnoszące się do gminy Rogowo przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba urodzeń	68	85	64
liczba zgonów	69	61	68
przyrost naturalny	-1	24	-4

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

W latach 2014-2016 liczba urodzeń w gminie Rogowo ulegała wahaniom, osiągając najwyższy poziom w 2015 r. (85 urodzeń), natomiast liczba zgonów pozostawała na zbliżonym poziomie, odpowiednio 69, 61, 68. Określany na podstawie przytoczonych danych przyrost naturalny również ulegał wahaniom, w roku 2014 był ujemny (-1), w 2015 roku odnotowano wysoki, dodatni przyrost naturalny (24), zaś w 2016 roku przyrost naturalny ponownie był ujemny (-4).

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
zameldowania spoza gminy	67	44	76
w tym z zagranicy	1	0	1

wymeldowania poza gminę	94	63	brak danych
w tym za granicę	1	0	brak danych
saldo migracji ogółem	-27	-19	brak danych

Dane Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Gminy Rogowo.

Na liczbę mieszkańców w gminie wpływał również ruch migracyjny, przy czym pełne dane obejmują lata 2014-2015. W analizowanym okresie migracje odbywały się głównie w ruchu wewnętrznym. Saldo migracji zmniejszało się, jednak bilans migracji był stale niekorzystny (-27 w 2014 r., -19 w 2015 r.).

Dane statystyczne odnoszące się do procesów demograficznych zachodzących w gminie Rogowo każą zwrócić uwagę na uwidocznione w nich istotne kwestie. Dotyczą one zarówno malejącego udziału w populacji gminy dzieci i młodzieży, jak również systematycznego wzrostu liczby osób starszych. Niepokój budzić może również niekorzystne saldo migracji. Należy też pamiętać, iż w przyszłości populacja seniorów będzie zasilana przez osoby, które zakończą aktywność zawodową.

Opisane wyżej tendencje uzasadniają niezbyt korzystną prognozę demograficzną dla gminy i stanowią poważne wyzwanie dla władz lokalnych i instytucji pomocy społecznej. Zadania, jakie przed nimi stoją, wymagają bowiem dostosowywania usług społecznych w znacznie większym zakresie niż dotychczas do potrzeb seniorów. Należy mieć na względzie, że grupie ludzi starszych trzeba udzielać stosownej pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwiać im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Rogowo jest zróżnicowany. Bardzo dobrze rozwinięta jest sieć wodociągowa. Stacje uzdatniania wody, zlokalizowane w miejscowościach: Rogowo, Czewujewo, Ryszewo, Skórki, Mieciężyn i Gościeszyn zaopatrują w wodę ponad 91% mieszkańców. Na terenie gminy funkcjonuje także należąca do sektora prywatnego Stacja Uzdatniania Wody w Złotnikach (w zestawieniu nie ujęto liczby osób korzystających z tej stacji). Dalszej rozbudowy wymaga natomiast sieć kanalizacyjna, z której korzysta tylko połowa ludności gminy. Ścieki gminne odprowadzane są do funkcjonującej na terenie Rogowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni o przepustowości 600 m³/dobę. Odbiornikiem ścieków po oczyszczalni jest Jezioro Rogowskie. Gmina nie posiada dostępu do sieci gazowej. Na terenie Rogowa działa Punkt Selektywnego Zbierania

Odpadów Komunalnych przy ul. Jeziornej 1a. Stan techniczny dróg gminnych i powiatowych również wymaga modernizacji lub przebudowy. Dane szczegółowe na temat sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i drogowej oraz gospodarki odpadami w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Infrastruktura techniczna w gminie w 2016 r.

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	170,40
liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	6 270
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	35,90
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	3 433
oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	2 517
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w km)	0
liczba ludności korzystającej z sieci gazowej	0
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie (w km)	206,40
w tym długość dróg gminnych (w km)	102,30

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

W uzupełnieniu danych dotyczących infrastruktury technicznej warto przedstawić informacje na temat najważniejszych inwestycji, jakie zrealizowano w gminie w ostatnich latach. Inwestycje te, poza sferą techniczną, obejmowały obszar kultury.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w latach 2014-2016:

- budowa świetlicy wiejskiej w Grochowiskach Szlacheckich;
- budowa sieci wodociągowej z przyłączami wodociągowymi w miejscowości Budzislaw, ze spinką wodociągu Mięcierzyn – Gościeszyn oraz budową sieci wodociągowej z przyłączami wodociągowymi w miejscowości Rzym;
- przebudowa dróg gminnych wraz z wykonaniem odwodnienia w miejscowości Rogowo w ciągu ulic: Akacyjowa, Brzozowa, Grzybowa, Łąkowa, Słoneczna i Topolowa – etap I i II;
- remont drogi gminnej nr 130523C na odcinku Gościeszyn – Cegielnia oraz drogi wewnętrznej na odcinku Cegielnia – Gołębki o łącznej długości 1,882 km;

- remont istniejącego przepustu zlokalizowanego na Potoku Kołdrąbskim w ciągu drogi wewnętrznej w miejscowości Recz;
- remont dróg – utwardzenie nieulepszone – droga gminna nr 130533C Mięcierzyn – Hubki I, droga wewnętrzna w miejscowości Niedźwiady działka nr 88/2, droga gminna nr 130535C Skórki Wieś;
- przebudowa dróg gminnych wraz z wykonaniem odwodnienia w miejscowości Rogowo w ciągu ulic: Akacyjowa, Brzozowa, Grzybowa, Łąkowa, Słoneczna i Topolowa, etap III;
- przebudowa istniejącej przepompowni ścieków w Rogowie;
- przebudowa drogi gminnej nr 130547C w ciągu ul. Kościuszki dł. 0,505 km wraz z łącznikiem dł. 63 m w miejscowości Rogowo;
- przebudowa drogi gminnej nr 130518C Cotoń – Ostrów na dł. 0,740 km;
- przebudowa drogi wewnętrznej – utwardzenie nieulepszone kruszywem w miejscowości Budzislaw (działka nr 41), w miejscowości Grochowiska Księżę (działka nr 54), w miejscowości Ryszewo (działka nr 129/5), w miejscowości Gościeszyn (działka nr 96).

4. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Przez obszar gminy przebiega ważny szlak komunikacyjny, o strategicznym dla gospodarki kraju znaczeniu, tj. droga krajowa nr 5, łącząca cztery wielkie aglomeracje: Wrocław, Poznań, Bydgoszcz i Gdańsk. Uzupełnieniem sieci dróg są drogi powiatowe i lokalne. Gmina nie posiada dostępu do linii kolejowej.

Przewóz osób odbywa się w regularnej komunikacji według rozkładów jazdy podanych do publicznej wiadomości. Podmiotami świadczącym ponadlokalne usługi komunikacyjne są Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. Oddział w Inowrocławiu i PKS w Gnieźnie Sp. z o.o.

Dobre połączenia komunikacyjne mają mieszkańcy miejscowości Grochowiska Szlacheckie i Złotniki. Z trudnościami komunikacyjnymi zmagają się natomiast mieszkańcy większości miejscowości w gminie.

5. GOSPODARKA

Gmina Rogowo ma typowo rolniczy charakter, a rolnictwo jest ważnym sektorem gospodarki lokalnej, stanowiącym źródło utrzymania znacznej części ludności. Użytki rolne

zajmują 111,15 km², a ich udział w powierzchni gminy jest wysoki – ponad 62%. Poniższa tabela przedstawia strukturę gruntów w gminie.

Tabela 5. Użytki rolne, lasy i grunty leśne

powierzchnia gminy ogółem (w ha)	17 885
powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)	11 115
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)	4 809
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków	1 961

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

Warunki glebowe na obszarze gminy Rogowo są zróżnicowane. Grunty zaliczane do wysokich klas bonitacyjnych – gleby kl. I-IIIb występują w jej północnej części. Duże obszary zajmują gleby niższej, IV klasy bonitacyjnej. Grunty gminy charakteryzują się dobrą kulturą rolną, stanowią kompleksy przydatne do produkcji roślinnej i hodowli zwierząt. Obszary leśne zajmują 27% powierzchni gminy, występują głównie w jej południowo-wschodniej części. Dane szczegółowe na temat indywidualnej działalności gospodarczej mieszkańców gminy w latach 2014-2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Indywidualna działalność gospodarcza mieszkańców gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba podmiotów gospodarczych w ewidencji gminnej	420	449	440

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

W latach 2014-2016 liczba podmiotów gospodarczych figurujących w ewidencji gminnej ulegała wahaniom. Struktura branżowa przedsiębiorstw gminy Rogowo utrzymywała się na stosunkowo niezmiennym poziomie. Najwięcej podmiotów działało w branży budowlanej. Duży udział miały także: handel hurtowy, rolnictwo, gospodarka magazynowa oraz przetwórstwo przemysłowe.

6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat mieszkań w gminie Rogowo, liczby izb mieszkalnych i powierzchni użytkowej mieszkań w latach 2014-2016. W tabeli wyodrębniono również dane na temat mieszkań komunalnych i socjalnych.

Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba mieszkań w gminie ogółem	2 049	2 064	brak danych

liczba izb mieszkalnych	8 401	8 478	brak danych
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (w m ²)	166 064	168 030	brak danych
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	81,05	81,41	brak danych
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m ²)	23,99	24,36	brak danych
liczba mieszkań komunalnych	67	67	67
liczba izb w mieszkaniach komunalnych	172	172	172
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	2 877	2 877	2 877
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	42,94	42,94	42,94
łączna liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	164	164	164
przeciętna pow. użytkowa mieszkania komunalnego na 1 osobę (w m ²)	17,54	17,54	17,54
liczba mieszkań socjalnych	6	6	7
liczba izb w mieszkaniach socjalnych	8	8	10
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	131,72	131,72	160,42
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania socjalnego (w m ²)	21,95	21,95	22,92
łączna liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	6	6	3
przeciętna pow. użytkowa mieszkania socjalnego na 1 osobę (w m ²)	21,95	21,95	53,47
liczba nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania	9	7	brak danych
łączna powierzchnia użytkowa nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania (w m ²)	2 022	2 353	brak danych

Dane Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Gminy Rogowo.

W latach 2014-2015 (brak danych za 2016 r.) ogólna liczba mieszkań w gminie rosła (od 2 049 w 2014 r. do 2 064 w 2015 r.), podobnie zwiększała się liczba izb mieszkalnych (od 8 401 w 2014 r. do 8 478 w 2015 r.) oraz łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (od 166 064 m² w 2014 r. do 168 030 m² w 2015 r.), a także przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania (od 81,05 m² w 2014 r. do 81,41 m² w 2015 r.) i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę (od 23,99 m² w 2014 r. do 24,36 m² w 2015 r.).

W analizowanym okresie liczba mieszkań komunalnych będących w zasobach mieszkaniowych gminy utrzymywała się na takim samym poziomie (po 67 w każdym roku), podobnie liczba izb w mieszkaniach komunalnych (po 172), łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (po 2 877 m²), przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania komunalnego (po 42,94 m²) i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania komunalnego przypadająca na jedną osobę (po 17,54 m²).

W latach 2014-2015 liczba mieszkań socjalnych będących w zasobach mieszkaniowych gminy utrzymywała się na takim samym poziomie (po 6), natomiast w 2016 r. zwiększyła się do 7, podobnie liczba izb w mieszkaniach socjalnych (po 8 w latach 2014-2015 i 10 w 2016 r.) i łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (po 131,72 m² w latach 2014-2015 i 160,42 m² w 2016 r.), a także przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania socjalnego (po 21,95 m² w latach 2014-2015 i 22,92 m² w 2016 r.) oraz przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania socjalnego przypadająca na jedną osobę (po 21,95 m² w latach 2014-2015 r. i 53,47 m² w 2016 r.).

W latach 2014-2015 (brak danych za 2016 r.) oddano w gminie do użytkowania w sumie 16 nowych budynków niemieszkalnych (9 w 2014 r. i 7 w 2015 r.), o łącznej powierzchni użytkowej odpowiednio: 2 022 m² i 2 353 m².

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. W Rogowie tej formy pomocy udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	111	105	91
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	198	186	160
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	259 362	257 370	214 031

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

W latach 2014-2016 liczba rodzin w gminie, którym decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy, z roku na rok malała (od 111 w 2014 r. do 91 w 2016 r.), podobnie zmniejszała się liczba przyznanych dodatków (od 198 w 2014 r. do 160 w 2016 r.) i wysokość kwot przeznaczonych na ten cel (od 259 362 zł w 2014 r. do 214 031 zł w 2016 r.).

7. EDUKACJA I KULTURA

W roku szkolnym 2015/2016 w gminie Rogowo funkcjonowało 9 placówek oświatowych i wychowania przedszkolnego:

- Gminne Przedszkole w Rogowie – ul. Kościuszki 2, Rogowo,
- Punkt Przedszkolny Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich – ul. Kościelna 16, Rogowo,

- Punkt Przedszkolny Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich – Lubcz 8a, Rogowo,
- Zespół Publicznych Szkół w Rogowie – ul. Szkolna 7, Rogowo, (Szkola Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Kopernika, Gimnazjum Publiczne im. Mikołaja Kopernika),
- Zespół Publicznych Szkół w Gościeszynie – Gościeszyn 20, Rogowo, (Szkola Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II, Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II),
- Szkoła Podstawowa im. św. Wojciecha Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich – Mierzęcín 49, Rogowo (Oddział Przedszkolny, Szkoła Podstawowa),
- Gimnazjum im. bł. ks. Mariana Skrzypczaka Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich – Mierzęcín 49, Rogowo.

Szczegółowe dane na temat liczby dzieci i uczniów uczęszczających do ww. placówek oraz nauczycieli w nich pracujących przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2015/2016

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
placówki wychowania przedszkolnego	3	137	9
w tym przedszkola	1	82	5
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	2	55	4
szkoły podstawowe	3	524	63
szkoły gimnazjalne	3	227	40
szkoły ponadgimnazjalne	—	—	—

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

Zarządzaniem administracyjno-gospodarczym, organizacyjnym i finansowo-księgowym placówek oświatowych i kulturalnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Rogowo, zajmuje się Samorządowa Administracja Placówek Oświatowo-Kulturalnych w Rogowie.

Szeroko rozumianą działalność kulturalną w gminie Rogowo prowadzą Gminny Dom Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Rogowie i Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Gościeszynie. GDK promuje rozwój kultury wśród mieszkańców gminy poprzez edukację kulturalną zarówno indywidualną, jak i zbiorową, twórcze aktywizowanie środowiska lokalnego oraz prowadzenie zajęć mających na celu podnoszenie wiedzy, kształtowanie umiejętności oraz umożliwienie realizacji indywidualnych pasji i zainteresowań. Do

głównych zadań placówki należy: tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, dokumentowanie zdarzeń z życia kulturalnego i społecznego w gminie, kultywowanie miejscowych obyczajów, organizowanie wystaw artystycznych, imprez kulturalnych, artystycznych i rekreacyjno-wypoczynkowych oraz umożliwienie zrzeszania się mieszkańców przy Gminnym Domu Kultury. Przy placówce działają: Młodzieżowe Kółko Teatralne „Alternatywa”, sekcja haftu, sekcja brydża, klub seniora „Aster”, Zespół Wokalny „Aster”, Teatr Seniorów „Przebudzenia” i Młodzieżowa Orkiestra Pałuk. Warto dodać, że na terenie gminy odbywa się wiele cyklicznych przedsięwzięć kulturalnych. Do najpopularniejszych zaliczyć należy: gminny przegląd Piosenki dla Dzieci i Młodzieży, Dni Gminy Rogowo, Festyn Rodzinny „Bawmy się razem”.

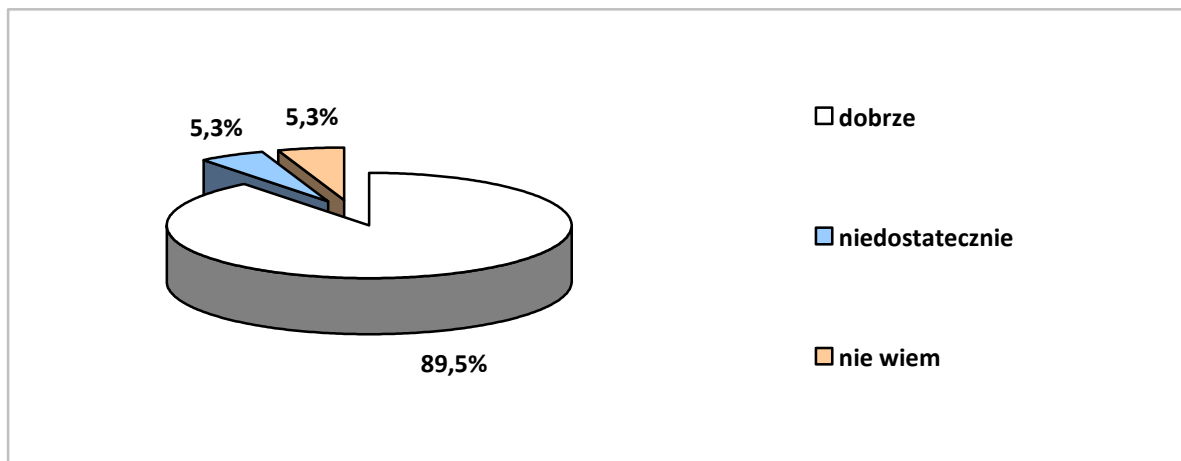
Główną funkcją Gminnej Biblioteki Publicznej w Rogowie i jej filii w Gościeszynie jest zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych społeczności lokalnej. Poza udostępnianiem księgozbioru liczącego łącznie ponad 31 tysięcy uzupełnianych o nowości woluminów, placówki umożliwiają także nieodpłatne korzystanie z Internetu, refundowanego przez „Akademię Orange dla Bibliotek”. Gminna Biblioteka Publiczna prowadzi lekcje biblioteczne dla szkół podstawowych, gimnazjów oraz zajęcia z grupami przedszkolnymi, organizuje konkursy literackie i plastyczne oraz przygotowuje wystawki i gazetki informujące o ważnych wydarzeniach literackich i świętach państwowych. W ramach programu IKONKA@ w placówce otwarto czytelną internetową. Przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Rogowie działa Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych czytelników, natomiast młodzieży czytelnicy mogą uczestniczyć w akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”. W filii w Gościeszynie działa Dyskusyjny Klub Książki dla dzieci i młodzieży.

W obszarze szeroko rozumianej kultury funkcjonuje także 16 świetlic wiejskich. Ich działalność ma na celu integrację środowiska lokalnego, inicjowanie aktywności mieszkańców działających na rzecz wsi oraz propagowanie działalności kulturalno-oświatowej i sportowej. Świetlice prowadzą zajęcia zorganizowane dla dzieci i młodzieży, przygotowują imprezy okolicznościowe i sportowe, są także miejscem spotkań i zebrań wiejskich.

Dane pozyskane z badania ankietowego pozwoliły poznać opinie mieszkańców gminy na temat oceny oferty edukacyjnej szkół gminnych, zaspokajania potrzeb w zakresie opieki w żłobkach i przedszkolnej, jakości i atrakcyjności oferty kulturalnej w gminie, a także istniejących deficytów w tych obszarach.

Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytania o ofertę edukacyjną szkół w gminie.

Wykres 1. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

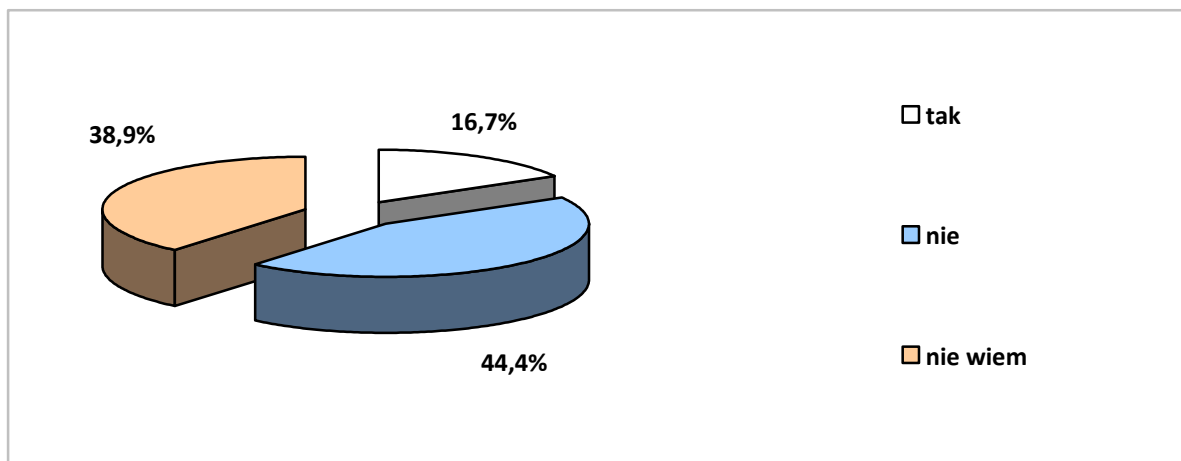

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oferta edukacyjna szkół w gminie została oceniona pozytywnie. Zdecydowana większość badanych (89,5%) uznała ją za dobrą. Tylko 5,3% ankietowanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Tyle samo respondentów nie wyraziło opinii w tej sprawie.

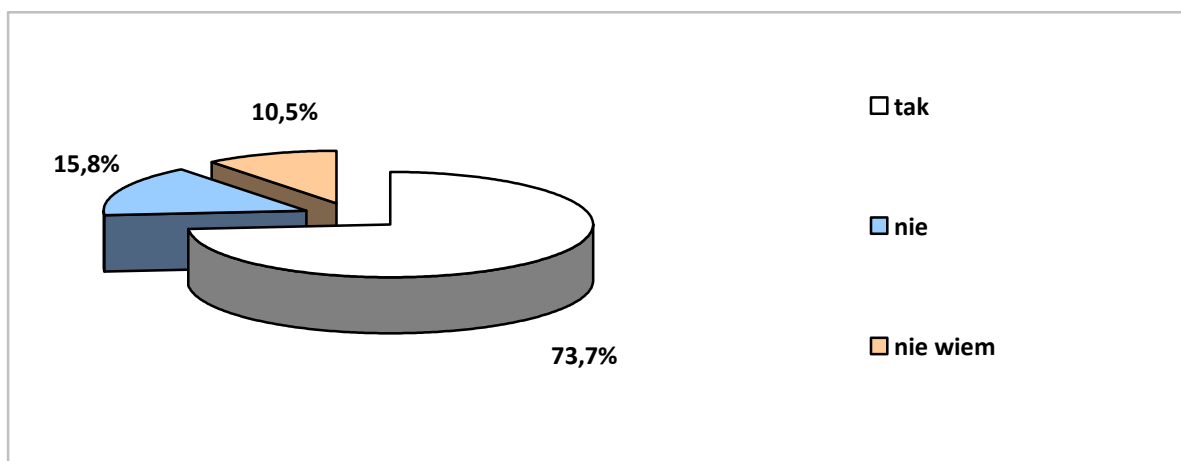
Kolejne wykresy ilustrują rozkład odpowiedzi na pytania dotyczące oferty opieki w żłobkach i przedszkolach na terenie gminy.

Wykres 2. Czy Pani/Pana zdaniem oferta opieki w żłobkach w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad 44% ankietowanych stwierdziło, że opieka w żłobkach nie zaspokaja potrzeb w tym zakresie. Przeciwnego zdania było 16,7% respondentów. Trudności z odpowiedzią na to pytanie miało 38,9% badanych.

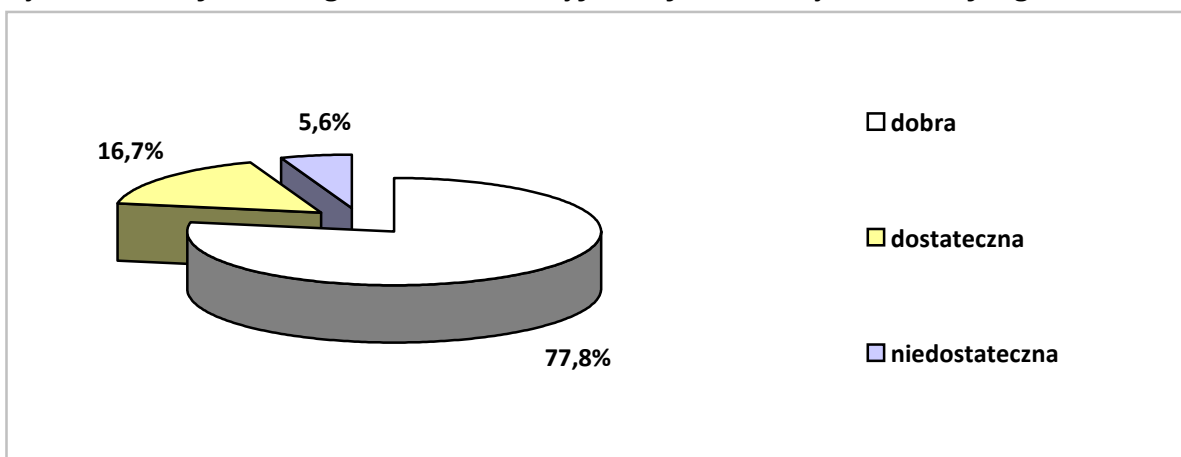
Wykres 3. Czy Pani/Pana zdaniem oferta opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (73,7%) pozytywnie oceniła ofertę opieki przedszkolnej w gminie. Jednocześnie 15,8% ankietowanych stwierdziło, że nie zaspokaja ona potrzeb mieszkańców. Opinii w tej sprawie nie wyraziło 10,5% respondentów.

Z kolei w odpowiedzi na pytanie o deficyty w zakresie placówek oświatowych, kół zainteresowań lub zajęć dydaktycznych czy wychowawczych, uczestnicy badania wskazywali przede wszystkim żłobek, szkoły średnie (zwłaszcza zawodowe), zajęcia sportowe dla młodzieży, kółka zainteresowań dla dzieci szczególnie uzdolnionych (np. wokalnie) oraz zabawy integracyjne (np. gry planszowe).

Na pytanie dotyczące atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej przeważająca większość respondentów (77,8%) odpowiedziała, że jest ona dobra, a kolejne 16,7% badanych przyznało, że jest dostateczna. Tylko 5,6% ankietowanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Rozkład odpowiedzi na temat oferty kulturalnej w gminie ilustruje poniższy wykres.

Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wskazując placówki kulturalne lub formy zajęć artystycznych, których w gminie brakuje, bądź do których dostęp jest utrudniony, ankietowani wymieniali kino, amfiteatr, warsztaty artystyczne połączone z edukacją regionalną dla dzieci i młodzieży, świetlice i zajęcia skierowane do młodzieży oraz teatr plenerowy. Ankietowani postulowali także wydłużenie czasu pracy Gminnego Domu Kultury, jak również przeznaczanie większego budżetu na przedsięwzięcia artystyczne i kulturalne.

8. OCHRONA ZDROWIA

Mieszkańcy gminy Rogowo mają zapewnioną opiekę zdrowotną w 1 Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej oraz w 1 prywatnym gabinecie lekarskim. Na terenie gminy funkcjonują 2 apteki. Dane na temat zakładów opieki zdrowotnej, prywatnych praktyk lekarskich i aptek w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Zakłady opieki zdrowotnej, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2016 r.

typ placówki	liczba placówek
liczba zakładów opieki zdrowotnej ogółem	1
w tym liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	1
liczba prywatnych praktyk lekarskich	1
liczba aptek i punktów aptecznych – łącznie	2

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

Dla poznania sytuacji zdrowotnej mieszkańców gminy ważna jest analiza danych będących w posiadaniu zakładów opieki zdrowotnej i indywidualnych praktyk lekarskich działających na jej terenie. W poniższych tabelach przedstawiono, jako reprezentatywne dla gminy, dane za 2016 rok uzyskane z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni Lekarskiej Kościelniak&Usowska&Rajkowski Lekarska Spółka Partnerska w Rogowie.

Tabela 11. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy w 2016 r.

rodzaj schorzenia	liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
nowotwory	4
choroby tarczycy	1
cukrzyca	3
otyłość	3
upośledzenie umysłowe	6
padaczka	7
dziecięce porażenie mózgowe	3

zaburzenia refrakcji i akomodacji oka	45
alergia – dychawica oskrzelowa	29
alergia pokarmowa	1
alergia skórna	1
zniekształcenie kręgosłupa	4
wady rozwojowe układu nerwowego	1
wady rozwojowe układu krążenia	17
wady rozwojowe narządów płciowych	2
aberracje chromosomowe	3
inne wady rozwojowe	5
zaburzenia rozwoju fizycznego	3
zaburzenia rozwoju psychomotorycznego	1
trwałe uszkodzenia narządu ruchu	1
inne schorzenia	9

Dane: NZOZ Przychodni Lekarskiej Kościelniak&Usowska&Rajkowski Lekarska Spółka Partnerska w Rogowie.

Tabela 12. Schorzenia ludności gminy w wieku 19 lat i więcej w 2016 r.

rodzaj schorzenia		liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
nowotwory		18
choroby tarczycy		72
cukrzyca		290
niedokrwistość		11
choroby obwodowego układu nerwowego		6
choroby układu krążenia		1 164
w tym	choroba nadciśnieniowa	838
	choroby naczyń mózgowych	54
	niedokrwienność serca (w tym przebyty zawał serca)	167
przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa		47
przewlekłe choroby układu trawiennego		25
choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej		54
pacjenci z innymi schorzeniami wymagający opieki czynnej		70

Dane: NZOZ Przychodni Lekarskiej Kościelniak&Usowska&Rajkowski Lekarska Spółka Partnerska w Rogowie.

W 2016 roku w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Przychodni Lekarskiej Kościelniak&Usowska&Rajkowski Lekarska Spółka Partnerska w Rogowie objęto opieką czynną ogółem 128 dzieci i młodzieży oraz 1 340 pacjentów w wieku 19 lat i więcej.

W analizowanym roku u największej liczby osób w wieku przedprodukcyjnym stwierdzono zaburzenia refrakcji i akomodacji oka (45 osób), alergię – dychawicę oskrzelową (29 osób) oraz wady rozwojowe układu krążenia (17 osób). Dorośli z kolei najczęściej

zmagali się z chorobami układu krążenia (1 164 osoby), cukrzycą (290 osób) i chorobami tarczycy (72 osoby).

Ważną rolę w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia pełni profilaktyka. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat lekarskich porad patronażowych i badań bilansowych, porad profilaktycznych dzieci do lat 3, wizyt profilaktycznych pielęgniarek i położnych oraz profilaktycznych badań lekarskich dzieci i młodzieży do lat 19.

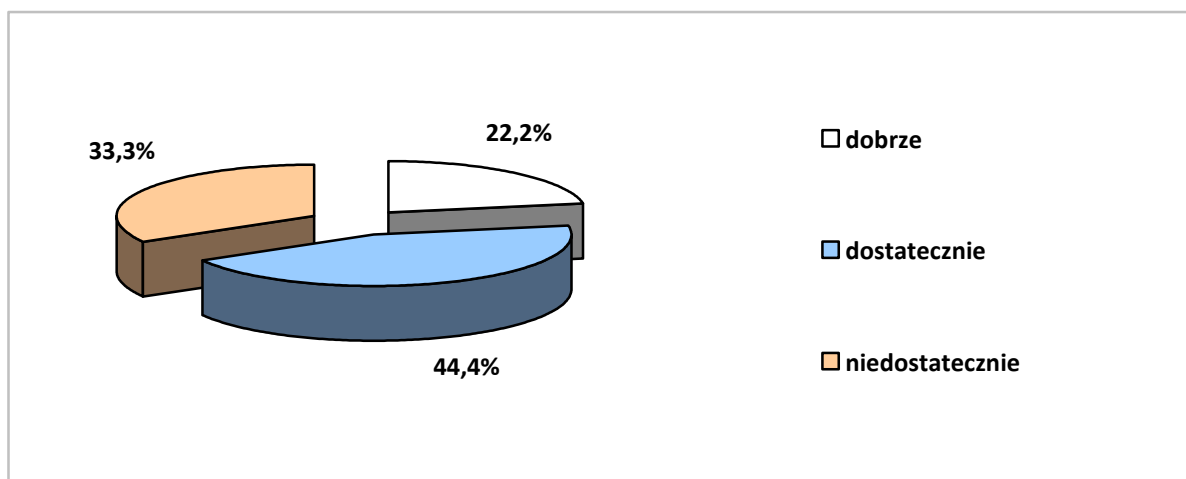
Tabela 13. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy w 2016 r.

forma profilaktyki	liczba dzieci i młodzieży
lekarskie porady patronażowe oraz badania bilansowe, w tym przesiewowe niemowląt (dzieci podlegające badaniu)	167
lekarskie porady patronażowe oraz badania bilansowe, w tym przesiewowe niemowląt (dzieci zbadane)	156
porady profilaktyczne lekarza rodzinnego (dzieci do lat 3)	249
wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych (dzieci do 1. roku życia)	201
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 podlegający badaniu)	325
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 zbadani zgodnie z programem badań profilaktycznych)	246

Dane: NZOZ Przychodni Lekarskiej Kościelniak&Usowska&Rajkowski Lekarska Spółka Partnerska w Rogowie.

W 2016 roku lekarskim poradom patronażowym oraz badaniom bilansowym, w tym przesiewowym podlegało 167 niemowląt, w tym 156 niemowląt zostało zbadanych. Poradami profilaktycznymi lekarza rodzinnego zostało objętych 249 dzieci do lat 3. Pielęgniarki i położne zrealizowały 201 wizyt profilaktycznych u dzieci do 1. roku życia. Profilaktycznymi badaniami lekarskimi objęto 325 dzieci i młodzieży, w tym 246 osób zbadano zgodnie z programem badań profilaktycznych.

W badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Rogowo dwa pytania pozwalające uzyskać opinie na temat oceny oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie oraz o działania, jakie należałoby podjąć dla pełniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców w tym obszarze. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o ocenę oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia ofertę gminy w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Większość respondentów pozytywnie oceniła ofertę gminy w zakresie ochrony zdrowia. Jako dostateczną określiło ją 44,4% badanych, a kolejne 22,2% ankietowanych uznało ją za dobrą. Jednak jedna trzecia uczestników badania stwierdziła, że jest ona niedostateczna.

W kwestii działań, jakie należałoby podjąć dla pełniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia, najczęściej postulowano ułatwienie dostępu do lekarzy specjalistów, zatrudnienie większej liczby lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej oraz rehabilitantów, co pozwoliłoby na usprawnienie i skrócenie czasu oczekiwania na wizytę, umożliwienie powstania drugiej przychodni, a także zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych w ramach NFZ oraz wydłużenie czasu pracy apteki.

9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Propagowany w dzisiejszych czasach zdrowy styl życia obejmuje m.in. właściwe odżywianie, aktywny wypoczynek oraz uprawianie różnorodnych dyscyplin sportowych. Sport wpływa bowiem nie tylko na kondycję zdrowotną człowieka, ale również na jego cechy charakteru, postawę, relacje z innymi ludźmi, umiejętność współpracy i asertywność.

Na bazę służącą upowszechnianiu sportu i rekreacji w gminie składa się 21 obiektów, m.in.: hala sportowa w Rogowie, stadion i boisko sportowe w Rogowie, wielofunkcyjne boisko przy Zespole Publicznych Szkół w Rogowie, boisko wielofunkcyjne w Gościeszynie, boiska do piłki nożnej w Skórkach i Grochowskich Księżych, sale gimnastyczne przy placówkach oświatowych oraz boiska do piłki nożnej zlokalizowane w pozostałych

miejsowościach gminnych. Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmują się również działające na jej terenie kluby sportowe. Należą do nich: LZS Grochowiska Księżę, LKS w Rogowie, Klub Hokejowy „Old-Boys” Rogowo, LZS „Groch-Gol” w Grochowiskach Księżych oraz 3 uczniowskie kluby sportowe: UKS „Koziki” ZPS Rogowo, UKS „Gładiatorzy” ZPS Gościeszyn, UKS przy Szkole Podstawowej w Rogowie.

Na terenie gminy Rogowo odbywają się cykliczne imprezy sportowe, są to m.in.: Międzynarodowy Turniej Minihokeja na Trawie Dziewcząt, Turnieje Piłki Siatkowej i Nożnej o Puchar i Nagrody Wójta Gminy Rogowo, Turniej Hokeja na Trawie o Memoriał Klemensa Maciaszczyka, Turniej Hokeja na Trawie o Memoriał Rafała Nowaka oraz Memoriał Brydża Sportowego.

Walory przyrodniczo-krajoznawcze gminy, dobry stan środowiska naturalnego, ekologicznie czyste lasy oraz rogowskie jeziora stwarzają dobre warunki do rozwoju turystyki, szczególnie pieszej, a także kajakarstwa i wędkarstwa.

Niezaprzeczalnymi atutami krajobrazowymi gminy Rogowo są: położenie w zlewni rzeki Wełny, urozmaicona rzeźba terenu, zespół Jezior Rogowskich oraz usytuowanie na terenie najstarszego osadnictwa okresu prasłowiańskiego, o czym świadczą pozostałości licznych osiedli kultury łużyckiej odkryte w pobliżu miejscowości Izdebno i Recz. Obszar gminy znajduje się na styku różnych regionów etnograficznych, co sprawia, że krzyżują się tu wpływy trzech kultur: kujawskiej, pałuckiej i wielkopolskiej. Wśród nich wyróżnia się folklor pałucki (gwara, rzeźba, stroje i haft pałucki) wzbudzający zainteresowanie młodych pokoleń i przyciągający rzesze turystów. Na terenie gminy Rogowo znajdują się również dwa rezerваты przyrody: „Mięcierzyn” i „Długi Bród”, będące doskonałym miejscem na spokojne wycieczki rowerowe oraz „Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Rogowskich” obejmujący ciąg jezior rynnowych (Rogowskie, Zioło, Wolskie, Lubieckie i Jędrzywie). Do naturalnych atrakcji krajobrazowych gminy należy zaliczyć jedenaście pomników przyrody, z czego dziesięć stanowią drzewa, a jeden to głąz narzutowy. Najokazalsze z drzew to: dąb szypułkowy „Chrobry” w Reczu (o obwodzie pnia 780 cm), lipa drobnolistna w Gościeszynie o pierśnicy 345 cm oraz miłorząb dwukłapowy – żywa skamielina o obwodzie 180 cm, rosnąca w parku przy Urzędzie Gminy Rogowo. Niewątpliwą atrakcją turystyczną gminy przyciągającą znaczną liczbę turystów jest utworzony w 2007 r. Park Dinozaurów „Zaurolandia”, największy tego typu obiekt w Polsce. Na obszarze blisko 20 hektarów, wzdłuż dwukilometrowej ścieżki, znajduje się ponad 80 modeli dinozaurów naturalnej wielkości. Liczne tablice dydaktyczne przybliżają turystom informacje o okresach geologicznych, układzie kontynentów, miejscach odkryć najciekawszych skamieniałości,

trybie życia, sposobach odżywiania poszczególnych okazów, a także o wielkich kataklizmach i hipotezach dotyczących przyczyn wyginięcia gatunku.

Gmina posiada także sieć szlaków turystycznych: piesze (Szlak Piastowski – jedna z najciekawszych i najliczniej odwiedzanych tras turystycznych, Szlak nad Wełną, Szlak im. Hipolita Cegielskiego), rowerowe („Szlak Czterech Gmin” o łącznej długości 80 km), motorowe („Szlak Pałuckich Kościołów” o łącznej długości 231 km), a także szlak kajakowy rzeki Wełny o łącznej długości 115 km.

Ponadto do najciekawszych zabytków architektonicznych gminy należą:

- Kościół klasycystyczno-neogotycki pw. św. Doroty zbudowany w latach 1828-1831, usytuowany na stoku opadającym w kierunku jeziora, drewniana dzwonnica z XIX w; późnoklasycystyczny dwór murowany z ok. 1830 r., położony w pozostałościach parku z XIX w.; kamienna figura św. Jana Nepomucena na wysokim cokole z II poł. XIX w. w Rogowie,
- Murowany kościół pw. Nawiedzenia NP Marii, bezstylowy z 1959 r. o wyposażeniu barokowym z dawnego drewnianego kościoła z 1760 r. w Gościeszynie,
- Pałac klasycystyczny zbudowany w końcu XVIII w., gruntownie odnowiony w 1974 r. w Grochowskich Szlacheckich,
- Nizinne grodzisko kultury łużyckiej i wczesnośredniowiecznej, usytuowane na półwyspie jeziora Wolskiego, od lądu oddzielone wałem; dwie osady pierwotne w Izdebnie,
- Neogotycki murowany kościół z 1902 r. z wieżą w Lubczu,
- Dwór eklektyczny z XIX w. położony w parku o pow. 1,97 ha; grodzisko stożkowate nad Jeziorem Radeckim; pomnikowy dąb o obw. 760 cm; pomnik przyrody w Reczu,
- Zespół chałup usytuowanych szczytowo, z dachami dwuspadowymi krytymi strzechą w Ryszewie,
- Grodzisko wczesnośredniowieczne; drewniana kaplica z 1857 r. o wystroju barokowym, z wieżą konstrukcji szkieletowo-ramowej w Skórkach,
- Pałac w stylu późnoklasycystycznym w otoczeniu zdewastowanego parku krajobrazowego z końca XIX w. w Złotnikach.

W gminie funkcjonuje 17 obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania, oferujących łącznie ponad 290 miejsc noclegowych. Ich dane adresowe zawiera poniższa tabela.

Tabela 14. Obiekty zbiorowego zakwaterowania w gminie w 2016 r.

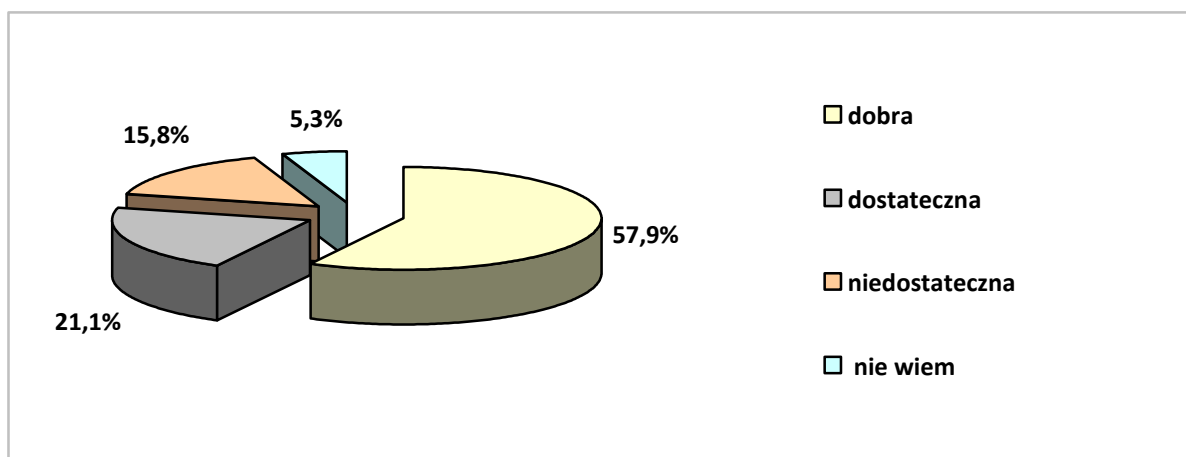
lp.	nazwa obiektu	adres	liczba miejsc
1.	Hotel&Karczma „Nad Stawem”	ul. Kolejowa 99, 88-420 Rogowo	25
2.	Apartamenty „Zaurolandia”	ul. Kolejowa 99, 88-420 Rogowo	8

3.	Restauracja-Hotel „Pałacowa”	Grochowiska Szlacheckie 2, 88-420 Rogowo	20
4.	Ośrodek Turystyczno-Wypoczynkowy „Wola”	Wola 17, 88-420 Rogowo	85
5.	Zakładowy Ośrodek Wypoczynkowy przy Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi „Wola”	Wola 13, 88-420 Rogowo	25
6.	Ośrodek konferencyjno-bankietowy „Zielony Zakątek”	Skórki, 88-420 Rogowo	10
7.	Agroturystyka „Pod Lipami”	ul. Kościuszki 6, 88-420 Rogowo	7
8.	Agroturystyka „Nad Jeziorem”	Izdebno 5a, 88-420 Rogowo	10
9.	Agroturystyka Rzym	Rzym, 88-420 Rogowo	4
10.	Gospodarstwo Agroturystyczne „Słoneczko”	Czewujewo 40, 88-420 Rogowo	16
11.	Gospodarstwo Agroturystyczne „Pod Brzozą”	Wiewiórczyn, 88-420 Rogowo	brak danych
12.	Gospodarstwo Agroturystyczne „Ptasi Ogród”	Mięcierzyn 35, 88-420 Rogowo	11
13.	Gospodarstwo Agroturystyczne „Przylesie”	Gołębki 27, 88-420 Rogowo	35
14.	Pokoje Gościnne	Cotoń 26, 88-420 Rogowo	10
15.	Sekretarzówka Pod Świerkami	Gołębki 1, 88-420 Rogowo	15
16.	Domek Letniskowy „Leśne Zacisze”	ul. Brzozowa 17/2, 88-420 Rogowo	5
17.	Domek Letniskowy	ul. Spokojna 7, 88-420 Rogowo	6

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym poproszono mieszkańców gminy Rogowo o ocenę oferty w zakresie sportu i rekreacji w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6. Jaka jest wg Pani/Pana oferta gminy w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość respondentów pozytywnie oceniła ofertę gminy w zakresie sportu i rekreacji. Za dobrą uznało ją 57,9% ankietowanych, a kolejne 21,1% badanych

określiło ją jako dostateczną. Przeciwnego zdania było 15,8% pytanych. Nieco ponad 5% mieszkańców nie wyraziło opinii w tej kwestii.

Odpowiadając na pytanie o działania, przedsięwzięcia lub inwestycje dostosowujące ofertę w zakresie sportu i rekreacji do potrzeb mieszkańców gminy, badani najczęściej wymieniali wytyczenie ścieżek rowerowych i pieszych, zwiększenie liczby siłowni plenerowych, budowę hali sportowej w Gościeszynie, modernizację boisk LKS, rozbudowę bazy turystycznej oraz poprawę dostępu do jezior. Według ankietowanych ważne jest także zwiększenie oferty zajęć sportowych oraz utrzymanie Orlików.

10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Jednym z podstawowych warunków prawidłowego funkcjonowania zorganizowanej zbiorowości ludzkiej jest przestrzeganie reguł i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Czynnikiem naruszającym przyjęte normy i obowiązujący porządek oraz zagrażającym bezpieczeństwu danej społeczności jest przestępczość, która, choć stanowi margines życia społecznego, poprzez swą intensywność może mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciskać dotkliwe piętno na jej funkcjonowaniu.

Według danych Komisariatu Policji w Janowcu Wielkopolskim w 2016 r. na terenie gminy popełniono ogółem 75 przestępstw. Wśród popełnionych czynów karalnych dominowało prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego (13 czynów), niealimentacja (10), prowadzenie pojazdu mechanicznego bez uprawnień (9), znęcanie się fizycznie lub psychicznie nad rodziną (7), niestosowanie się do wyroku sądu (6) oraz kradzież, kradzież z włamaniem i oszustwo (po 4). Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Dane dotyczące przestępczości stwierdzonej na terenie gminy w 2016 r.

kategoria przestępstwa	liczba stwierdzonych przestępstw
średni i lekki uszczerbek na zdrowiu	1
narażenie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu	1
spowodowanie wypadku drogowego	2
prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego	13
prowadzenia pojazdu mechanicznego bez uprawnień	9
groźby karalne	3
przemoc seksualna	1
obcowanie płciowe z małoletnim	1

znęcanie się fizyczne lub psychicznie nad rodziną	7
niealimentacja	10
znieważenie funkcjonariusza publicznego	1
niestosowanie się do wyroku sądu	6
kradzież rzeczy	4
kradzież z włamaniem	4
przywłaszczenie cudzej rzeczy	1
oszustwo	4
zniszczenie lub uszkodzenie minia	2
paserstwo	1
pozostałe przestępstwa	4

Dane Komisariatu Policji w Janowcu Wielkopolskim.

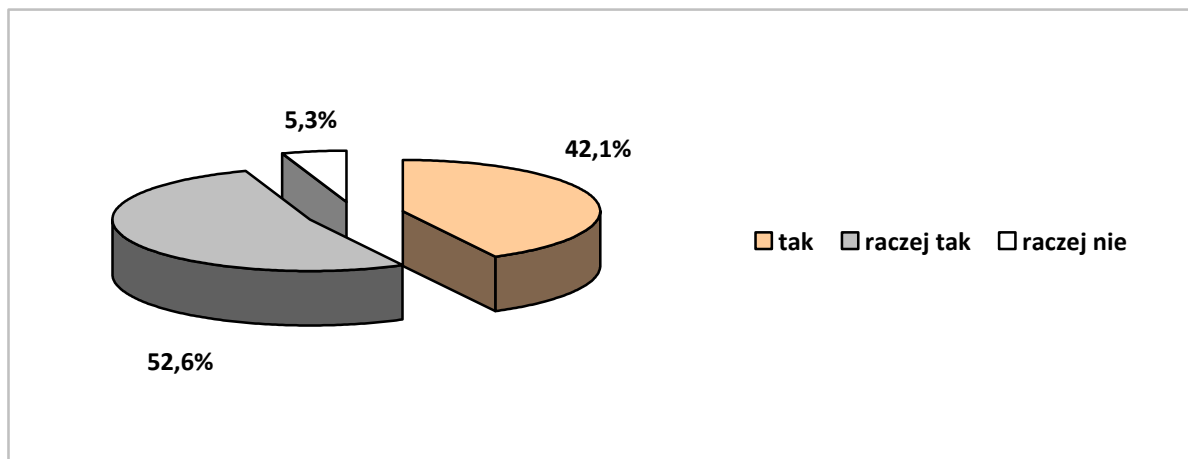
Policjanci uczestniczyli także w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy. W związku z zaistnieniem przypadków przemocy domowej funkcjonariusze sporządzili w 2016 r. 14 Niebieskich Kart.

Kuratorzy z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Żninie sprawowali nadzór i dozór kuratorski nad nieletnimi i dorosłymi mieszkańcami gminy Rogowo, w tym:

- w pionie dla nieletnich prowadzono 26 spraw wobec 65 osób,
- w pionie dla dorosłych prowadzono 32 sprawy wobec 32 osób.

W badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Rogowo pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (94,7%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie lub raczej bezpiecznie. Przeciwną opinię wyraziło 5,3% badanych.

W odpowiedzi na pytanie, jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu poprawy stanu bezpieczeństwa, ankietowani postulowali przywrócenie Posterunku Policji w Rogowie, zwiększenie liczby patroli policyjnych, doświetlenie ulic oraz rozbudowę monitoringu miejsc publicznych. Respondenci zwrócili także uwagę na polepszenie komunikacji dzielnicowych z mieszkańcami, poprawę skuteczności interwencji policyjnych, także w godzinach nocnych i w dni wolne, jak również prowadzenie systematycznych działań profilaktycznych i edukacyjnych. Z kolei dla poprawy stanu bezpieczeństwa na drodze respondenci najczęściej wskazywali konieczność modernizacji nawierzchni dróg gminnych, zwiększenia liczby przejść dla pieszych oraz wytyczenia ścieżek rowerowych, a także poprawy oświetlenia, częstszych kontroli drogowych i budowy chodników.

11. POMOC SPOŁECZNA

W zakres pomocy społecznej wchodzi zadania określone w ustawie o pomocy społecznej – realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie wykonuje ponadto zadania wynikające również z innych aktów prawnych, tj.: z ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy karta dużej rodziny, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Z końcem 2016 r. kadrę GOPS-u stanowiło 19 osób. Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 16. Stan zatrudnienia w GOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 r.

rodzaj stanowiska	liczba etatów	o ile etatów powinno być więcej?
kadra kierownicza	1	–
pracownicy socjalni	4	–

pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	4	–
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	–	1
pozostali pracownicy	10	–

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników. W 2016 r. w gminie Rogowo wskaźnik ten był spełniony, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypadało 1 713 mieszkańców.

Tabela 17. Wykształcenie kadry GOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 r.

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie			liczba osób	
			kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe		1	3
	wyższe niekierunkowe		—	—
	średnie kierunkowe		—	1
	średnie niekierunkowe		—	—
	zawodowe i niższe		—	—
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1	—
		w trakcie realizacji	—	—
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	—	—
		w trakcie realizacji	—	—
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	—	—
		w trakcie realizacji	—	—
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej			—	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny			2	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny			—	

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

Z końcem 2016 roku wykształcenie wyższe posiadał kierownik i trzech pracowników socjalnych, natomiast wykształceniem średnim legitymował się jeden pracownik Ośrodka. Dodatkowo kierownik miał ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Spośród osób zatrudnionych w GOPS-ie w Rogowie dwie osoby były zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny

Prawo do wsparcia udzielanego przez GOPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe. W analizowanym okresie od października 2012 r. do końca września 2015 r. kryterium to było ustalone na poziomie 542 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 456 zł na osobę w rodzinie. Od 1 października 2015 r. kryteria dochodowe dla świadczeń z pomocy społecznej wynoszą odpowiednio: 634 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 514 zł na osobę w rodzinie.

Odrębne kryterium dochodowe obowiązuje przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych. Od listopada 2012 r. do końca października 2015 r. w odniesieniu do dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się kryterium to zostało ustalone na poziomie 539 zł, a gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności – 623 zł. Od 1 listopada 2015 r. wzrosły kryteria właściwe dla przyznawania świadczeń rodzinnych i dodatków im towarzyszących. Dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie może przekraczać 674 zł, a jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, to wówczas kryterium dla tego rodzaju świadczeń wynosi 764 zł.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2014-2016.

Tabela 18. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2014-2016

wielkość wydatków (w zł)	2014	2015	2016
ogółem	3 024 004	3 269 461	3 694 103
w tym na świadczenia pomocy społecznej	704 421	808 423	795 416
w tym na świadczenia rodzinne	2 319 583	2 461 038	2 898 687
na zadania własne gminy	703 971	795 943	744 773
na zadania zlecone gminie	2 320 033	2 473 518	2 949 330

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

W latach 2014-2016 środki finansowe przeznaczone przez gminę na pomoc mieszkańcom systematycznie rosły (od 3 024 004 zł w 2014 r. do 3 694 103 zł w 2016 r.). Dominującą pozycję wśród nich stanowiły kwoty wydatkowane na realizację świadczeń rodzinnych (2 319 583 zł w 2014 r., 2 461 038 zł w 2015 r., 2 898 687 zł w 2016 r.).

W ramach wykonywania zadań własnych gminy największe kwoty przeznaczono na udzielanie świadczeń pomocy społecznej, głównie w formie zasiłków celowych, usług

opiekuńczych, posiłku, zasiłków stałych i okresowych. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2014-2016.

Tabela 19. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	402	428	417
liczba rodzin	200	224	219
liczba osób w rodzinach	728	752	735
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	10,52%	10,90%	10,73%

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2014-2016 wahała się, osiągając najwyższy poziom w 2015 r. (752 osoby). Analogicznie wyglądała sytuacja, jeśli chodzi o udział beneficjentów systemu w ogóle ludności gminy, w 2015 r. odsetek ten był najwyższy (10,90%). Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej oraz aktywności zawodowej odbiorców pomocy społecznej w gminie w 2016 roku.

Tabela 20. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2016 r.

grupy wiekowe	liczba osób
0-16 lat	185
17-21 lat	16
22-30 lat	52
31-40 lat	51
41-50 lat	41
51-60 lat	31
61-70 lat	20
71 lat i więcej	21

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

Tabela 21. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej (powyżej 18. roku życia) w gminie w 2016 r.

rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób
pracuje	23
pracuje dorywczo	54
nie pracuje	37
studiuje	1

uczy się	0
na rencie	17
na emeryturze	8
na zasiłku dla bezrobotnych	4
bezrobotny bez prawa do zasiłku	75

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez GOPS pomocą społeczną w 2016 r. wykazała, że największą grupę stanowiły dzieci i młodzież do 16 lat (185 osób), osoby w wieku 22-30 lat (52 osoby) oraz osoby w wieku 31-40 lat (51 osób). Jeśli chodzi o podział beneficjentów pomocy społecznej w gminie według aktywności zawodowej, najliczniejszą grupę w 2016 r. stanowiły osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku (75 osób), drugą pod względem liczebności grupą beneficjentów były osoby pracujące dorywczo (54 osoby), natomiast trzecią grupę stanowiły osoby niepracujące (37 osób).

Powyższe dane uprawniają do stwierdzenia, iż najliczniejszą grupę wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia GOPS-u w 2016 r. stanowiły rodziny ubogie, często zmagające się z bezrobociem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie, które za lata 2014-2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2014-2016

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
ubóstwo	142	152	151	535	530	529
bezdomność	2	1	0	5	1	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	28	24	22	168	143	133
bezrobocie	157	171	161	598	601	591
niepełnosprawność	44	49	50	155	157	155
długotrwała lub ciężka choroba	36	38	40	110	103	105
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	21	19	18	95	86	75
w tym rodziny niepełne	11	9	8	40	31	27
w tym rodziny wielodzietne	6	6	4	36	36	25
alkoholizm	9	9	10	30	30	32
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	1	1	9	1	1
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	1	0	0	6

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

W latach 2014-2016 najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w gminie było bezrobocie. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia GOPS-u z tego powodu ulegała wahaniom (157 w 2014 r., 171 w 2015 r. i 161 w 2016 r.). Drugą bardzo częstą przyczyną udzielania pomocy było ubóstwo. Liczba rodzin objętych wsparciem Ośrodka z tego powodu także się wahała (142 w 2014 r., 152 w 2015 r., 151 w 2016 r.).

Bardzo istotnymi przyczynami świadczenia pomocy społecznej w gminie były niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. Liczba rodzin objętych wsparciem GOPS-u z tych powodów systematycznie rosła (niepełnosprawność: od 44 w 2014 r. do 50 w 2016 r., długotrwała lub ciężka choroba od 36 w 2014 r. do 40 w 2016 r.). Stosunkowo częstymi przyczynami przyznawania pomocy były także malejące z roku na rok: potrzeba ochrony macierzyństwa (z 28 rodzin w 2014 r. do 22 rodzin w 2016 r.) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (z 21 w 2014 r. do 18 w 2016 r.).

Powody przyznania pomocy społecznej w gminie przez GOPS wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane w tym zakresie za lata 2014-2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez GOPS w latach 2014-2016

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
pieniężna	190	196	169	165	178	154	589	606	500
rzeczowa	224	241	256	115	129	138	480	510	557
praca socjalna	X	X	X	63	163	61	252	594	242
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	2	15	12	10	58	47
schronienie	1	0	0	1	0	0	1	0	0
usługi opiekuńcze	10	18	18	10	18	17	15	28	23
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	2	4	0	2	4	0	9	16
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	6	7	7	X	X	X	X	X	X
sprawienie pogrzebu	0	0	2	0	0	2	0	0	2

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

W latach 2014-2016 najważniejszą formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy była wahająca się w tym okresie pomoc finansowa, którą objęto 589 osób w rodzinach w 2014 r., 606 w 2015 r. i 500 w 2016 r.

Bardzo ważną formę wsparcia beneficjentów stanowiła również pomoc rzeczowa, która w analizowanych latach systematycznie rosła (480 osób w rodzinach w 2014 r., 510 w 2015 r. i 557 w 2016 r.). Była ona świadczona głównie w postaci pomocy żywnościowej i posiłków.

Ważną formą pomocy udzielanej mieszkańcom gminy była praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. W latach 2014-2016 liczba rodzin, którym udzielono tego typu wsparcia, ulegała znaczącym wahanom, bowiem w 2015 r. liczba osób korzystających z pomocy w postaci pracy socjalnej była ponad dwukrotnie większa (594 osoby) w porównaniu z 2014 r. (252 osoby) i 2016 r. (242 osoby).

Wśród form wsparcia świadczonego przez GOPS znalazły się także poradnictwo specjalistyczne (10 osób w rodzinach w 2014 r., 58 w 2015 r., 47 w 2016 r.) i usługi opiekuńcze (15 osób w rodzinach w 2014 r., 28 w 2015 r., 23 w 2016 r.).

Istotnym narzędziem pracy socjalnej był kontrakt socjalny. W roku 2014 zawarto 43 takie kontrakty, natomiast w latach 2015-2016 ich liczba drastycznie spadła, odpowiednio: 4 i 8 kontraktów socjalnych.

Osoby niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych i które tym samym wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, były kierowane przez GOPS do domów pomocy społecznej. W analizowanym okresie Ośrodek ponosił odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej za 6 osób w 2014 r. i po 7 osób w latach 2015-2016. Dane na temat liczby skierowań do DPS-ów oraz liczby osób w nich przebywających przedstawia kolejna tabela.

Tabela 24. Skierowania i pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-ów	–	–	1
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ach	6	7	7

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

Rodzinom borykającym się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego przyznawana jest pomoc asystenta rodziny. W 2014 r. zatrudniano dwóch asystentów rodziny, którzy sprawowali pieczę nad 12 rodzinami dysfunkcyjnymi, w 2015 opiekę nad 15 rodzinami obejmował jeden asystent, a w 2016 r. funkcję asystenta rodziny sprawowały 3 osoby, wspomagając 12 rodzin z terenu gminy.

Ponadto w 2016 r. w ramach realizowania zadań **pomocy społecznej 29 rodzinom wypłacono dodatek energetyczny**, sprawiono pogrzeb dla 2 osób, zapewniono specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 16 osób z zaburzeniami psychicznymi oraz **1 rodzinie (6 osób) wypłacono zasiłek na usuwanie skutków klęsk żywiołowych**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie udzielał również pomocy w zakresie świadczeń niepieniężnych. Jednym z takich świadczeń była pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach, organizowana w oparciu o wieloletni program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2016 r. wsparciem w formie dożywiania objęto 215 dzieci i 19 osób dorosłych oraz 40 osób skorzystało z zasiłku celowego na zakup posiłku (na łączną kwotę 134 000 zł). Ośrodek udzielał także dzieciom i młodzieży szkolnej pomocy w formie stypendiów socjalnych, które przyznano 246 uczniom na łączną kwotę 180 140 zł, oraz realizował program dla rodzin wielodzietnych, tzw. Kartę Dużej Rodziny, o wydanie której złożono 15 wniosków.

Poza powyżej przedstawionymi formami wsparcia, GOPS w Rogowie inicjował wiele działań na rzecz społeczności lokalnej. W 2016 roku Ośrodek realizował następujące projekty socjalne:

- **„Młodzi Aktywni”** – adresowany do dzieci w wieku od 6 do 12 lat z terenu gminy Rogowo. W odbywających się dwa razy w tygodniu zajęciach rekreacyjno-sportowych, prowadzonych przez nauczycieli wychowania fizycznego, uczestniczyło 154 dzieci (w treningach piłki nożnej 83 chłopców, w ćwiczeniach gimnastycznych 71 dziewczynek). Projekt będzie realizowany w kolejnych latach.
- **„Wspólne wakacje”** – skierowany do dzieci w wieku od 6 do 15 lat, realizowany przy wsparciu finansowym parafii pw. św. Doroty w Rogowie oraz współpracy z Gminnym Domem Kultury. W jego ramach 94 dzieci wyjechało w okresie wakacji letnich na jednodniową wycieczkę do Ciechocinka.
- **„Dobra kuchnia – dobra, bo Nasza”** – w warsztatach kulinarnych pod okiem mistrza kucharskiego uczestniczyły 24 osoby lubiące gotować i eksperymentować w kuchni. Ze względu na duże zainteresowanie ze strony mieszkańców Ośrodek będzie starał się organizować kolejne edycje.
- **„Happening przeciwko przemocy wobec dzieci”** – zorganizowany w związku z przypadającym w dniu 19 listopada Międzynarodowym Dniem Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci. W obchodach czynny udział wzięły dzieci i młodzież ze wszystkich placówek oświatowych w gminie, Wójt Gminy oraz Radni Gminy Rogowo. Organizatorem wydarzenia był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy

z Parafią Rzymskokatolicką pw. św. Doroty w Rogowie, placówkami oświatowymi, Gminnym Domem Kultury, Ochotniczą Strażą Pożarną i Komisariatem Policji w Janowcu Wielkopolskim.

- Zorganizowanie wyjazdu 30 dzieci niepełnosprawnych na odbywającą się cyklicznie **„Powiatową Olimpiadę Osób Niepełnosprawnych”** w Gąsawie. Uczestnicy wzięli udział w różnych konkurencjach sportowych i zabawach integracyjnych z dziećmi z pozostałych gmin z terenu powiatu żnińskiego.
- **„Pierniczkowe warsztaty”** – zajęcia prowadzone w okresie bożonarodzeniowym przez mistrza kucharskiego, adresowane do dzieci w wieku od 4 do 8 lat. Warsztaty dla 32 najmłodszych mieszkańców gminy odbywały się w Gminnym Domu Kultury. Uczestnicy samodzielnie wyrabiali ciasto, wykrawali i dekorowali pierniki.
- **„Radosne Boże Narodzenie”** – cykliczna akcja skierowana do dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 15 lat, w której uczestniczyły 554 osoby. Konkurs polegał na wykonaniu dowolną techniką niepowtarzalnych bombek choinkowych, a ogłoszenie wyników nastąpiło 17 grudnia w trakcie trwania odbywającej się w hali sportowo-widowskiej w Rogowie imprezy integracyjnej dla wszystkich mieszkańców gminy. Uczestnicy spotkania mogli miło spędzić czas i posmakować tradycyjnych potraw wigilijnych. Do najważniejszych celów konkursu zaliczyć należy: promowanie zdrowego trybu życia bez używek, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań oraz pobudzenie twórczego myślenia, stworzenie okazji do wspólnego spędzania czasu dorosłych i dzieci, zwiększenie poczucia przynależności do wspólnoty rodzinnej i lokalnej, zwiększenie wiedzy na temat możliwości aktywnego spędzania czasu wspólnie z rodziną oraz integracja lokalnej społeczności.

Ponadto Ośrodek zajmował się kierowaniem osób bezrobotnych, które figurują w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy i jednocześnie korzystają z pomocy społecznej, do prac społecznie użytecznych. Środki finansowe na ten cel pochodzą z Funduszu Pracy i środków własnych gminy. Prace te wykonywane są w miejscu zamieszkania osoby bezrobotnej na rzecz danej gminy, nie dłużej niż 10 godzin tygodniowo i nie więcej niż 40 godzin miesięcznie. Łącznie w 2016 r. prace społecznie użyteczne wykonywało 5 osób (Urząd Gminy – 2 osoby, ZPS Rogowo – 1 osoba, ZPS Gościeszyn – 1 osoba, Gminne Przedszkole – 1 osoba).

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie przyznawał mieszkańcom gminy świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku

pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 25. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	1 826 509	2 021 581	2 476 878
liczba rodzin, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne	599	564	560

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

Tabela 26. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2014-2016

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń			wartość przyznanych świadczeń (zł)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
zasiłek rodzinny	7 868	7 551	8 059	784 264	766 522	898 065
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	20	43	52	20 000	43 000	31 627
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	257	259	270	44 810	46 370	51 059
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	62	119	167	23 907	46 894	65 812
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	538	482	511	40 780	38 200	48 336
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	486	486	625	48 600	48 600	48 939
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	982	875	975	49 980	46 967	62 990
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 384	1 296	1 267	110 720	105 750	114 925
zasiłek pielęgnacyjny	2 436	2 263	2 221	372 708	346 239	339 813
świadczenie pielęgnacyjne	368	360	329	268 860	426 320	427 427
dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	6	—	—	600	—	—
specjalny zasiłek opiekuńczy	14	68	81	7 280	34 719	41 761

jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	54	72	61	54 000	72 000	61 000
świadczenia rodzicielskie	—	—	303	—	—	285 124

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

W latach 2014-2016 wielkość wydatków przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych systematycznie rosła (od 1 826 509 zł w 2014 r. do 2 476 878 zł w 2016 r.).

Najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służył częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Liczba przyznanych tego typu świadczeń ulegała wahaniom, najwyższy poziom osiągając w 2016 r. (8 059 zasiłków). Istotne formy wsparcia stanowiły również zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne, dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, a także zasiłki z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, rozpoczęcia roku szkolnego oraz kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Świadczenia alimentacyjne stanowiły kolejną formę wsparcia udzielaną w latach 2014-2016 mieszkańcom gminy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie. Ta pomoc finansowa, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, była przyznawana dziecku wychowywanemu w rodzinie niepełnej, w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, oraz dzieciom wychowywanym przez osoby pozostające w związkach małżeńskich, przeprowadzających separację lub rozwód. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	42	47	44
liczba przyznanych świadczeń	699	696	772
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	243 500	241 850	270 350

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

Wartość wydatków na realizację świadczeń alimentacyjnych, które w latach 2014-2016 GOPS wypłacał mieszkańcom gminy, wahała się, osiągając najwyższy poziom w 2016 r. (270 350 zł).

W ramach realizacji założeń Gminnego Programu Wspierania Rodziny, GOPS w Rogowie prowadził następujące działania: diagnozowanie problemów rodziny i dziecka, podejmowanie czynności w środowisku, inicjowanie w uzasadnionych przypadkach interwencji, opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów pomocy,

rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym. Rodziny dysfunkcyjne były stale monitorowane przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych oraz służbę zdrowia. W 2016 r., podobnie jak w latach poprzednich, rodziny mające trudności opiekuńczo-wychowawcze miały możliwość skorzystania z pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodzin wieloproblemowych, starano się przywrócić im prawidłowe funkcjonowanie, a nie zastępować w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. Obok Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie funkcjonują przedstawione w poniższej tabeli podmioty.

Tabela 28. Instytucje działające w obszarze pomocy społecznej w gminie w 2016 r.

nazwa instytucji	adres	podmiot prowadzący	liczba osób z gminy objętych wsparciem w 2016 r.
Dom Pomocy Społecznej „Dworek Pod Kasztanami”	Recz 16, 88-420 Rogowo	Dworek Pod Kasztanami Sp. z o.o. w Gnieźnie	0
Placówka Wsparcia Dziennego „Przystań”	Złotniki 11, 88-420 Rogowo	Gmina Rogowo	30
Placówka Wsparcia Dziennego „Kreatywni”	Grochowiska Szlacheckie, 88-420 Rogowo		40
Punkt Interwencji Kryzysowej: w tym: Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych od Alkoholu	ul. Kolejowa 4, 88-420 Rogowo		121
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie			30
Klub Integracji Społecznej			Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Klub Seniora	ul. Kościelna 4a, 88-420 Rogowo	Gminny Dom Kultury	46
Grupa AA „Alternatywa”		–	15

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

W 2016 roku mieszkańcy gminy Rogowo korzystali również z oferty jednostek wsparcia działających poza gminą. Wykaz tych jednostek wraz z informacją na temat ogólnej liczby osób objętych przez nie wsparciem przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2016 r.

nazwa i adres instytucji	kategoria klienta oraz liczba osób objętych wsparciem w jednostkach
Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk”, ul. Szpitalna 32, 88-400 Żnin	7 osób (4 z umiarkowanym stopniem, 3 ze znacznym stopniem niepełnosprawności)
Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Szpitalna 32, 88-400 Żnin	2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności
Dom Pomocy Społecznej w Tonowie, Tonowo 52, 88-430 Janowiec Wielkopolski, powiat żniński	1 osoba starsza
Dom Pomocy Społecznej w Barcinie, ul. Polna 30, 88-190 Barcin, powiat żniński	2 osoby starsze
Dom Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, ul. Wierzbńskiego 49, 85-100 Inowrocław	2 osoby starsze
Dom Pomocy Społecznej w Bożenkowie, ul. Nadrzeczna 1, 86-031 Bożenkowo, powiat bydgoski	1 osoba starsza
Dom Pomocy Społecznej w Srebrnej Górze, Srebrna Góra 62, 62-120 Wapno, powiat wągrowiecki	1 osoba starsza

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

Ponadto mieszkańców gminy Rogowo obejmują zasięgiem swego działania zlokalizowane w Żninie jednostki powiatowe: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Poniższa tabela przedstawia dane o działalności PCPR-u w Żninie w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej.

Tabela 30. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	1
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	5	0	2
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	3	0	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	8	7	7
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	3	3	3
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	5	0	2
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	1	0	1

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie

Z danych przedstawionych przez PCPR w Żninie wynika, że w latach 2014-2016 nie adoptowano ani jednego dziecka z terenu gminy, natomiast w 2016 r. do adopcji zgłoszono jedno dziecko.

W rozpatrywanym okresie w rodzinach zastępczych umieszczono 5 dzieci w 2014 r. i 2 dzieci w 2016 r., natomiast w placówkach opiekuńczo-wychowawczych tylko w 2014 r. umieszczono 3 dzieci z terenu gminy.

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych utrzymywała się na zbliżonym poziomie (8 dzieci w 2014 r. i po 7 dzieci w latach 2015-2016). W 2014 r. 5 rodzin zastępczych objęło opieką dzieci z terenu gminy, zaś w 2016 r. – 2 rodziny.

Jeśli chodzi o pobyt w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, to w analizowanym okresie przebywało tam po 3 dzieci w każdym roku.

Warto dodać, iż w 2014 r. i w 2016 r. usamodzielniono po jednym pochodzącym z gminy Rogowo wychowanku rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żninie wspomaga placówki oświatowe z gminy Rogowo w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych. Pedagodzy oceniają poziom wiedzy dziecka skierowanego na badania oraz określają jego braki w wiadomościach i umiejętnościach, psycholodzy natomiast określają poziom rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i percepcyjnego. Na podstawie zebranych danych ustalane są przyczyny niepowodzeń szkolnych oraz sposoby ich zmniejszania. Zatrudnieni w jednostce logopedzi zajmują się głównie diagnozą i terapią wad wymowy oraz udzielają porad dotyczących pracy nad doskonaleniem mowy dziecka. W Poradni funkcjonują następujące zespoły problemowe: orientacja zawodowa, poradnictwo młodzieżowe, trudności wychowawcze, specyficzne potrzeby edukacyjne, wczesne wspomaganie rozwoju i dojrzałość szkolna.

12. SEKTOR POZARZĄDOWY

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, organizacyjnym wzmacnianiu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale także ich lokalnego otoczenia, sprzyja

budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie ich zasobów.

W 2016 r. na terenie gminy Rogowo funkcjonowało 29 organizacji pozarządowych. Samorząd gminy, w oparciu o akt prawa miejscowego (Program współpracy Gminy Rogowo z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego), podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę dofinansowywania działalności statutowej, wsparcia lokalowego oraz doradztwa i konsultacji. Poniższa tabela przedstawia dane na temat sektora pozarządowego funkcjonującego w gminie.

Tabela 31. Organizacje pozarządowe w gminie w 2016 r.

lp.	nazwa organizacji	adres	charakterystyka prowadzonych działań
1.	Stowarzyszenie Wsparcia Osób Niepełnosprawnych „Pałuki”	ul. Kolejowa 4, 88-420 Rogowo	– pomoc dzieciom i osobom niepełnosprawnym
2.	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju m. Mięcierzyn i okolic	Mięcierzyn 68, 88-420 Rogowo	– wspieranie rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Mięcierzyn i okolic
3.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Skórki i Szkółki „Patria”	Skórki 7, 88-420 Rogowo	– wspieranie rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Skórki i Szkółki
4.	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Lubcz „Lubczaki”	Lubcz 19, 88-420 Rogowo	– wspieranie rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Lubcz
5.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Czewujewo „Czewoj”	Czewujewo 25, 88-420 Rogowo	– wspieranie rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Czewujewo
6.	Stowarzyszenie Kobiet na rzecz Rozwoju Miejscowości Wiewiórczyn	Wiewiórczyn 33, 88-420 Rogowo	– wspieranie rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Wiewiórczyn
7.	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Ryszewo „Ryszewianki”	Ryszewo 25, 88-420 Rogowo	– wspieranie rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Ryszewo
8.	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Rogowo	ul. Kościelna 4a, 88-420 Rogowo	– wspieranie rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Rogowo
9.	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Niedźwiady	Niedźwiady 20, 88-420 Rogowo	– wspieranie rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Niedźwiady
10.	Stowarzyszenie „Inicjatyw Społeczno-Kulturalnych „Temperamenty”	Gościeszyn 1, 88-420 Rogowo	– zaspokajanie potrzeb i zainteresowań kulturalnych społeczności lokalnej; – organizowanie warsztatów artystycznych i imprez społeczno-kulturalnych
11.	Związek Wędkarski „Węlna” Rogowo	ul. 21 stycznia 17, 88-420 Rogowo	– propagowanie wędkarstwa, organizacja zawodów, aktywizacja dzieci i młodzieży
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Koziki” ZPS Rogowo	ul. Szkolna 7, 88-420 Rogowo	– popularyzacja i wspieranie kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży

13.	Uczniowski Klub Sportowy „Gladiatorzy” ZPS Gościeszyn	Gościeszyn 20, 88-420 Rogowo	szkolnej
14.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej w Rogowie	ul. Szkolna 7, 88-420 Rogowo	
15.	Ludowy Zespół Sportowy Grochowiska Księżę	Grochowiska Księżę 10a, 88-420 Rogowo	– propagowanie kultury fizycznej i sportu, – wspieranie sportu kwalifikowanego i promowanie aktywnego trybu życia, – prowadzenie działalności szkoleniowej
16.	Ludowy Klub Sportowy w Rogowie	ul. Kościelna 7, 88-420 Rogowo	
17.	„Groch – Gol” Ludowy Zespół Sportowy w Grochowiskach Księżych	Grochowiska Księżę 38/1, 88-420 Rogowo	
18.	Klub Hokejowy „Old-Boys” Rogowo	Pl. Powstańców Wielkopolskich 4, 88-420 Rogowo	
19.	Koło Gospodyń Wiejskich „Złotniczanki” w Złotnikach	Złotniki 13/4, 88-420 Rogowo	– aktywizacja gospodyń wiejskich, udział w konkursach, organizowanie imprez charytatywnych i wycieczek
20.	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, Zarząd Rejonowy w Żninie, Koło nr 3 Rogowo	ul. Kościuszki 10, 88-420 Rogowo	– aktywizacja emerytów, rencistów i inwalidów z terenu gminy Rogowo
21.	Koło Terenowe PCK w Rogowie	ul. Kolejowa 4, 88-420 Rogowo	– pomoc socjalna, nauka udzielania pierwszej pomocy, propagowanie idei honorowego krwiodawstwa
22.	Klub Honorowych Dawców Krwi „Strażak” przy Zarządzie Gminnym OSP RP w Rogowie	ul. Kolejowa 4, 88-420 Rogowo	– propagowanie i popularyzowanie idei honorowego krwiodawstwa na terenie objętym działaniem klubu
23.	OSP Skórki	Skórki 15a, 88-420 Rogowo	– ratownictwo i ochrona ludności, pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą
24.	OSP Złotniki	Złotniki 1, 88-420 Rogowo	
25.	OSP Gościeszyn	Gościeszyn 4b, 88-420 Rogowo	
26.	OSP Rogowo	ul. Bydgoska, 88-420 Rogowo	
27.	OSP Mięcierzyn	Mięcierzyn 20, 88-420 Rogowo	
28.	OSP Cegielnia	Cegielnia 23a, 88-420 Rogowo	
29.	OSP Grochowiska Księżę	Grochowiska Księżę 16, 88-420 Rogowo	

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

Podczas badań ankietowych respondenci wskazywali organizacje pozarządowe, których w gminie brakuje, a które mogłyby integrować, aktywizować lokalną społeczność lub

przyczyniać się do łagodzenia bądź rozwiązywania lokalnych problemów. W pierwszej kolejności wymieniono organizacje działające na rzecz osób starszych, dzieci i rodzin oraz osób bezrobotnych. Zaproponowano utworzenie Obywatelskiej Inicjatywy Lokalnej, Klubu Seniora i klubów sportowych, postulowano także aktywizację i zwiększenie zaangażowania stowarzyszeń już istniejących.

W 2016 r. w gminie Rogowo funkcjonowały 4 parafie Kościoła rzymskokatolickiego. Dane na ich temat zawiera poniższa tabela.

Tabela 32. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego w gminie w 2016 r.

lp.	nazwa – działania na rzecz rodzin	adres
1.	Parafia pw. św. Doroty – Katolickie Poradnictwo Rodzinne – wsparcie finansowe wakacyjnych wyjazdów dzieci – pomoc rzeczowa w postaci paczek świątecznych	ul. Kościelna 16, 88-420 Rogowo
2.	Parafia pw. św. Wawrzyńca – pomoc rzeczowa w postaci paczek świątecznych	Czewujewo 7, 88-420 Rogowo
3.	Parafia pw. NMP – pomoc rzeczowa w postaci paczek świątecznych	Gościeszyn 1, 88-420 Rogowo
4.	Parafia pw. św. Mateusza – pomoc rzeczowa w postaci paczek świątecznych	Lubcz 8, 88-420 Rogowo

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

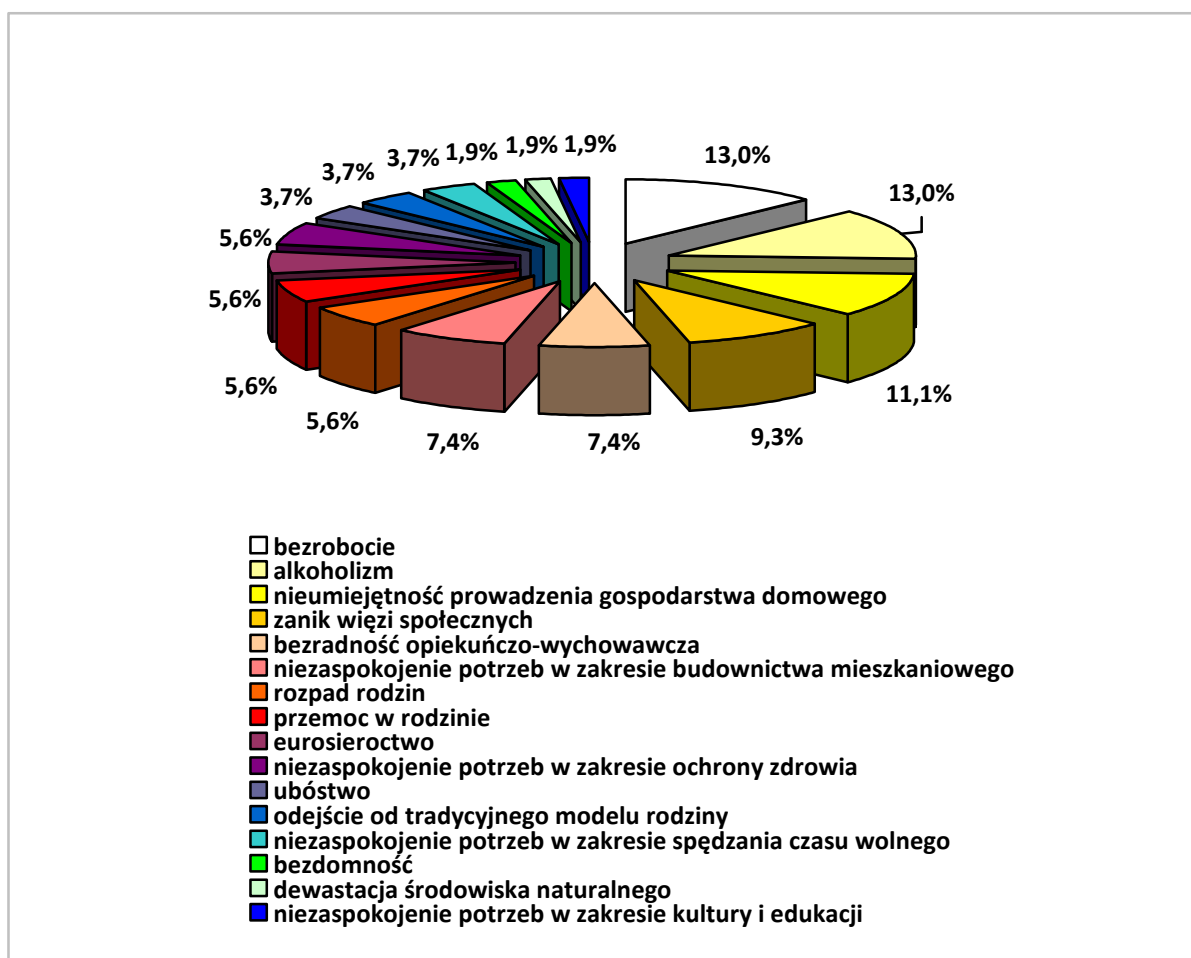
Ważnym elementem każdego postępowania diagnostycznego są badania, których celem jest poznanie opinii środowiska lokalnego na temat przedmiotu diagnozy. W ramach diagnozy problemów społecznych gminy Rogowo oraz określenia stopnia ich natężenia badania takie zostały przeprowadzone przy zastosowaniu ankiety rozesłanej do osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej (m.in. radnych, pracowników Urzędu Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych, pomocy społecznej, służby zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych, kościoła) oraz mieszkańców gminy. Do analizy – jak wspomniano we wstępie do niniejszego dokumentu – przedłożono 19 anonimowo wypełnionych ankiet, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień.

Uczestników badania poproszono o wskazanie problemów i niekorzystnych zjawisk, które najbardziej uwidaczniają się w gminie. Respondenci mieli możliwość dokonania wielokrotnego wyboru odpowiedzi.

Wśród problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, respondenci najczęściej wymieniali bezrobocie i alkoholizm (po 13%) oraz nieumiejętność prowadzenia

gospodarstwa domowego (11,1%). Często wskazywano na zanik więzi społecznych (9,3%), bezradność opiekuńczo-wychowawczą i niezaspokojenie potrzeb w zakresie budownictwa mieszkaniowego (po 7,4%) oraz rozpad rodzin, przemoc w rodzinie, eurosieroctwo i niezaspokojenie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia (po 5,6%). Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 8. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?

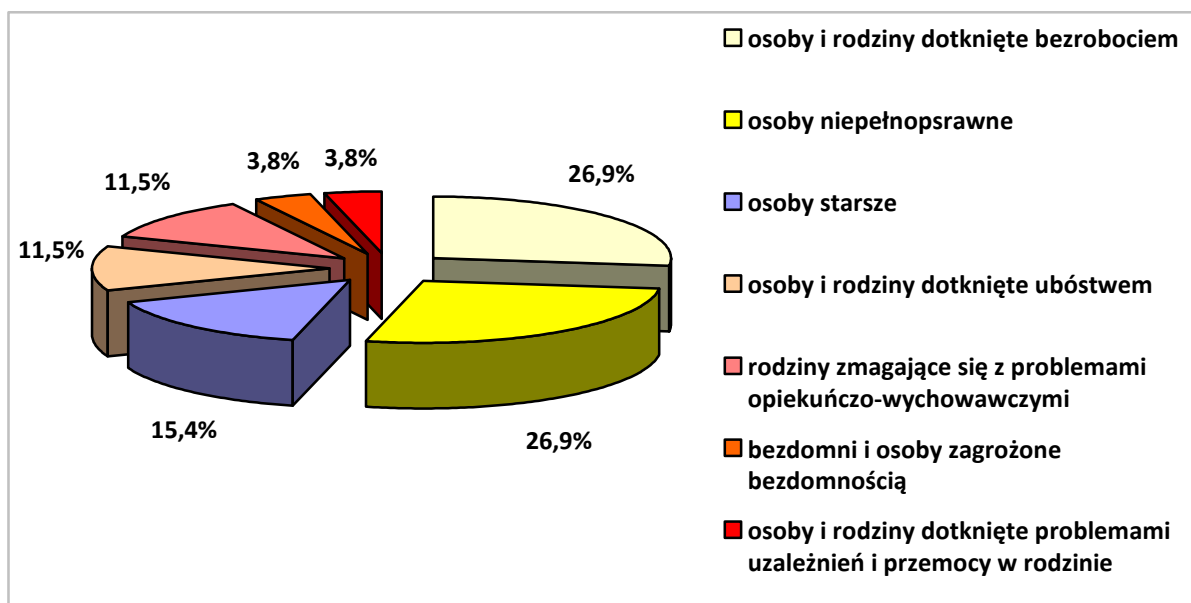

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowani podali kategorie osób, rodzin i grup mieszkańców, które są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Najczęściej wskazywanymi przez badanych grupami najbardziej zagrożonymi marginalizacją i wykluczeniem społecznym były osoby i rodziny dotknięte bezrobociem oraz osoby niepełnosprawne (po 26,9%). Liczne wskazania odnosiły się do osób starszych (15,4%), a także osób i rodzin dotkniętych ubóstwem oraz rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (po 11,5%). Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

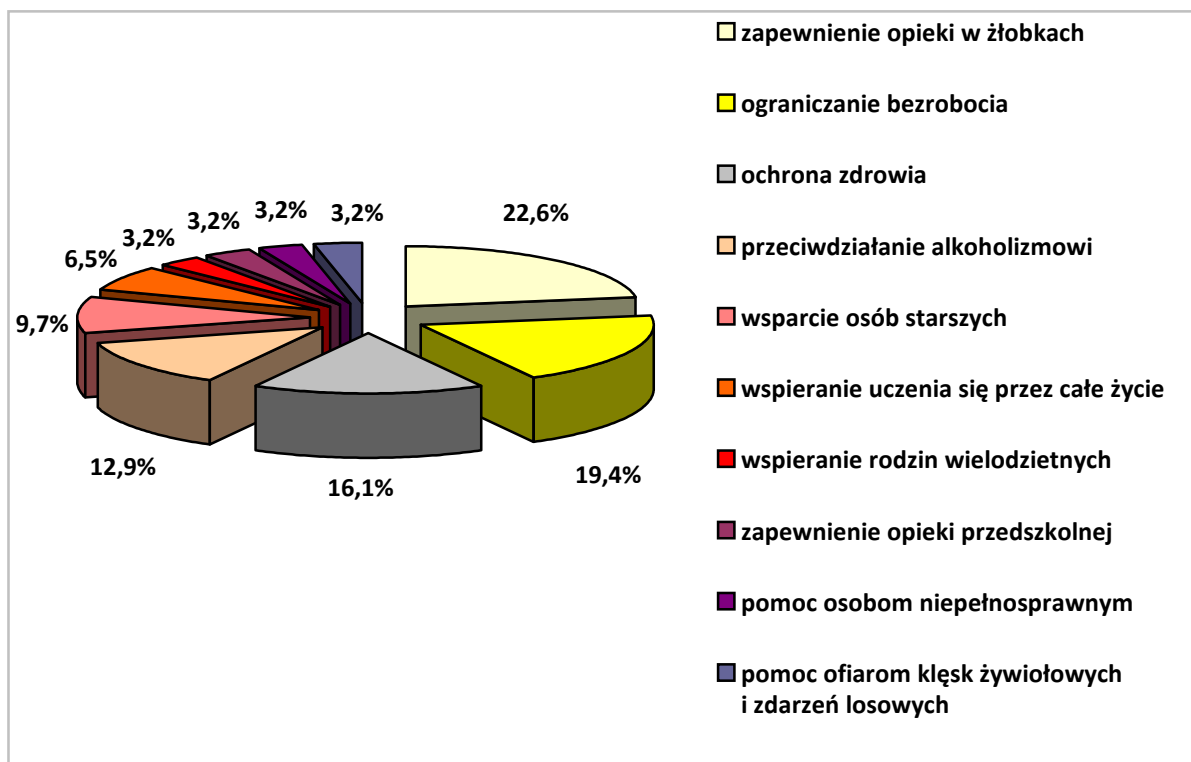
Wykres 9. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców gminy są najbardziej Pani/Pana zdaniem zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w których oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowolająca. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 10. W jakich Pani/Pana zdaniem obszarach działania podejmowane na terenie gminy bądź oferowane wsparcie są najbardziej niezadowolające?

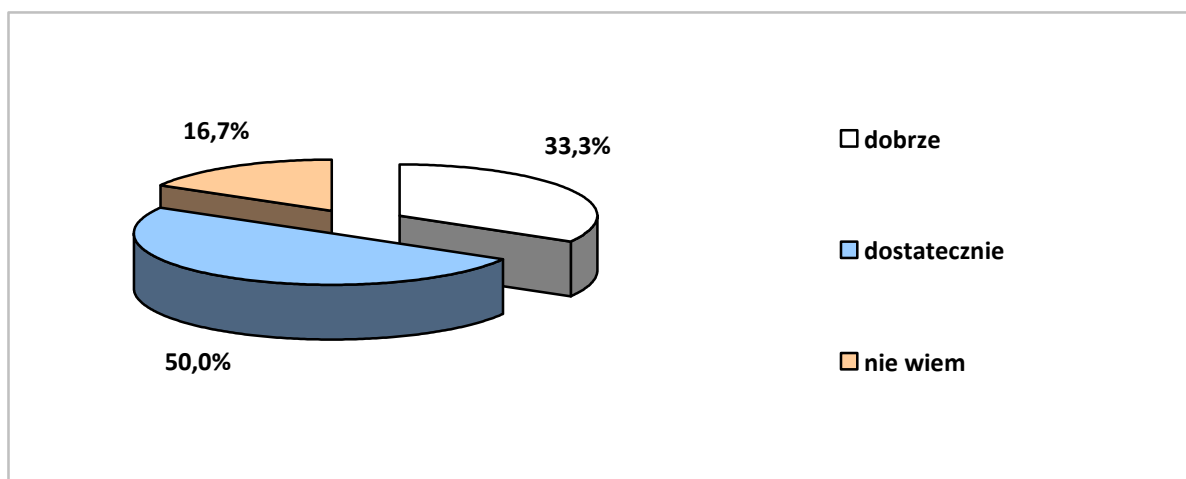

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom w gminie jest najmniej zadowalająca przede wszystkim w takich obszarach, jak: zapewnienie opieki w żłobkach (22,6%), ograniczanie bezrobocia (19,4%), ochrona zdrowia (16,1%), przeciwdziałanie alkoholizmowi (12,9%), wsparcie osób starszych (9,7%) i wspieranie uczenia się przez całe życie (6,5%).

W sondażu poruszono także kwestię oceny realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu oraz działań, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania temu zjawisku i poprawy sytuacji osób i rodzin nim dotkniętych. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu.

Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jedna trzecia badanych stwierdziła, że realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu są dobre, a połowa ankietowanych określiła je jako dostateczne. Trudności z udzieleniem odpowiedzi na to pytanie miało 16,7% respondentów. Wskazując działania, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania ubóstwu i poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych ubóstwem, uczestnicy badania postulowali najczęściej zapewnienie miejsc pracy i tworzenie nowych stanowisk, pomoc w znalezieniu zatrudnienia osobom borykającym się z trudnościami finansowymi oraz efektywne wsparcie w leczeniu uzależnień.

Jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji i zaspokojenia potrzeb osób i rodzin wymagających wsparcia?

Badanych zapytano także o działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych problemami społecznymi. Odpowiadając na nie,

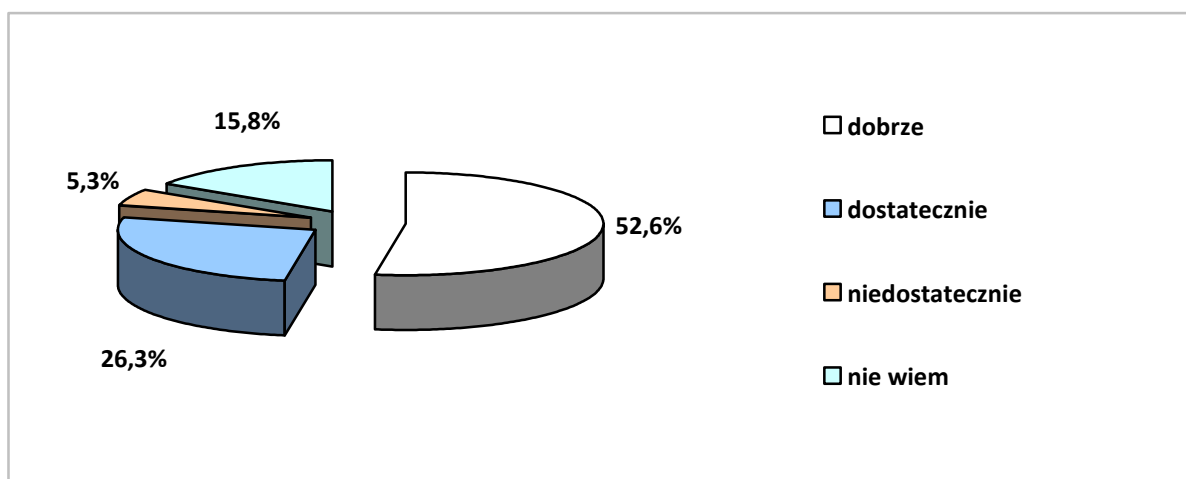
ankietowani szczególnie nacisk położyli na pomoc rodzinom, w których występuje problemem bezrobocia. W tym kontekście badani wskazywali na potrzebę zwiększenia liczby miejsc pracy, skuteczną pomoc w znalezieniu zatrudnienia oraz aktywizację osób bezrobotnych, a także prowadzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Za równie ważne uznali przedsięwzięcia służące wsparciu rodzin, w tym zorganizowanie na terenie gminy żłobka, poprawę opieki medycznej i ułatwienie dostępu do lekarzy specjalistów. Do ważnych kwestii respondenci zaliczyli także utworzenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Według badanych konieczne jest także zapewnienie pomocy rodzinom niewydolnym wychowawczo oraz zmagającym się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w postaci asystenta rodziny.

Podmioty mogące przyczynić się do zniwelowania problemów społecznych w gminie

Respondenci identyfikowali także instytucje i organizacje działające w gminie bądź obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które mogą w największym stopniu przyczynić się do złagodzenia bądź rozwiązania lokalnych problemów społecznych, w tym problemów rodzin i dzieci. W pierwszej kolejności zaliczono do nich: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policję, Urząd Gminy, ośrodek zdrowia i Gminny Dom Kultury.

Uczestników badania poproszono o ocenę komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami oraz o działania, jakie należałoby podjąć w celu poprawy przepływu informacji pomiędzy władzami a mieszkańcami. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o ocenę komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami.

Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Prawie 53% badanych oceniło komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami jako dobrą, a jako dostateczną określiło ją kolejne 26,3% ankietowanych. Nieco ponad 5% pytanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Opinii w tej sprawie nie wyraziło 15,8% respondentów.

Odpowiadając na pytanie, jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy przepływu informacji pomiędzy władzami a mieszkańcami, ankietowani wymieniali najczęściej organizowanie spotkań radnych z mieszkańcami, uznali bowiem, że dyżury nie są wystarczającą formą kontaktu. Wskazywali też na popularyzację e-usług oraz konsultacje społeczne odnośnie podejmowanych decyzji. Niektórzy respondenci stwierdzili, że komunikacja jest odpowiednia, a informacje docierają do mieszkańców za pomocą strony internetowej, strony BIP, popularnych kurend, kwartalnika oraz komunikatów i obwieszczeń na tablicach ogłoszeń.

Jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu integrowania społeczności lokalnej?

W odpowiedzi na pytanie o działania integrujące społeczność lokalną, uczestnicy badania szczególnie nacisk położyli na organizowanie festynów, imprez plenerowych, akcji charytatywnych i wycieczek dla mieszkańców gminy, tworzenie miejsc spotkań i kół zainteresowań oraz angażowanie młodzieży w działalność społeczną na rzecz środowisk lokalnych.

Jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób, rodzin i grup mieszkańców?

Wśród działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu respondenci wskazywali najczęściej aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych marginalizacją, podejmowanie działań zwiększających poziom zatrudnienia w gminie oraz pomoc w znalezieniu pracy, a także tworzenie grup terapeutycznych i udzielanie wsparcia dla osób uzależnionych walczących z nałogami. Niektórzy badani postulowali zwiększenie liczby punktów umożliwiających bezpłatny dostęp do Internetu.

14. BEZROBOCIE

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żninie, w latach 2014-2016 liczba osób bezrobotnych w gminie, co budzi zadowolenie, sukcesywnie malała: 498 osób na koniec 2014 roku, 405 osób na koniec roku następnego, 335 osób na koniec roku 2016. Podobnie zmniejszał się udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym. W analizowanym okresie wśród pozostających bez pracy zdecydowaną większość stanowiły

kobiety, których liczba wyniosła odpowiednio: 312 (w stosunku do 186 mężczyzn) na koniec 2014 r., 284 (w stosunku do 121 mężczyzn) na koniec roku następnego oraz 221 (w stosunku do 114 mężczyzn) na koniec 2016 r. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 33. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba bezrobotnych w gminie	498	405	335
udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	11,45%	9,39%	7,88%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	312	284	221
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	62,65%	70,12%	65,97%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Żninie.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2014-2016 w powiecie żnińskim, województwie kujawsko-pomorskim i w kraju.

Tabela 34. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
stopa bezrobocia w powiecie żnińskim	19,5%	17,1%	15,9%
stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim	15,7%	13,3%	12,1%
stopa bezrobocia w kraju	11,5%	9,8%	8,3%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2014-2016 powiat żniński charakteryzował się wyższą w stosunku do województwa kujawsko-pomorskiego i kraju, stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, województwie jak i w kraju poziom bezrobocia sukcesywnie malał w trakcie rozpatrywanego okresu. Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy i wykształcenia. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2016 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35. Bezrobotni w gminie na koniec 2016 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy i wykształcenia

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	56	37	66,07
25-34 lata	105	78	74,29
35-44 lata	68	52	76,47
45-54 lata	56	34	60,71

55-59 lat	34	18	52,94
60 lat i więcej	16	2	12,50
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	30	18	60,00
1-3 miesiące	73	42	57,53
3-6 miesięcy	58	33	56,90
6-12 miesięcy	39	21	53,85
12-24 miesiące	52	36	69,23
powyżej 24 miesięcy	83	71	85,54
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	20	19	95,00
policealne i średnie zawodowe	79	62	78,48
średnie ogólnokształcące	22	17	77,27
zasadnicze zawodowe	137	79	57,66
gimnazjalne i niższe	77	44	57,14

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Żninie.

Na koniec 2016 roku wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (105 osób), osoby pozostające bez pracy długotrwale, powyżej 24 miesięcy (83 osoby) oraz od 1 do 3 miesięcy (73 osoby), a także osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (137 osób).

Liczne grupy wśród będących bez zatrudnienia stanowiły również osoby w wieku 35-44 lata (68 osób) oraz 18-24 lata i 45-54 lata (po 56 osób), osoby pozostające bez zatrudnienia od 3 do 6 miesięcy (58 osób) i od 12 do 24 miesięcy (52 osoby), a także osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (79 osób) oraz gimnazjalnym i niższym (77 osób).

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata (76,47%) i 25-34 lata (74,29%), osób pozostających bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy (85,54%) oraz od 12 do 24 miesięcy (69,23%), a także osób z wykształceniem wyższym (95,00%), z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (78,48%) i średnim ogólnokształcącym (77,27%).

W 2016 r. Powiatowy Urząd Pracy dysponował 68 ofertami pracy subsydiowanej, 151 ofertami zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz 29 miejscami aktywizacji zawodowej.

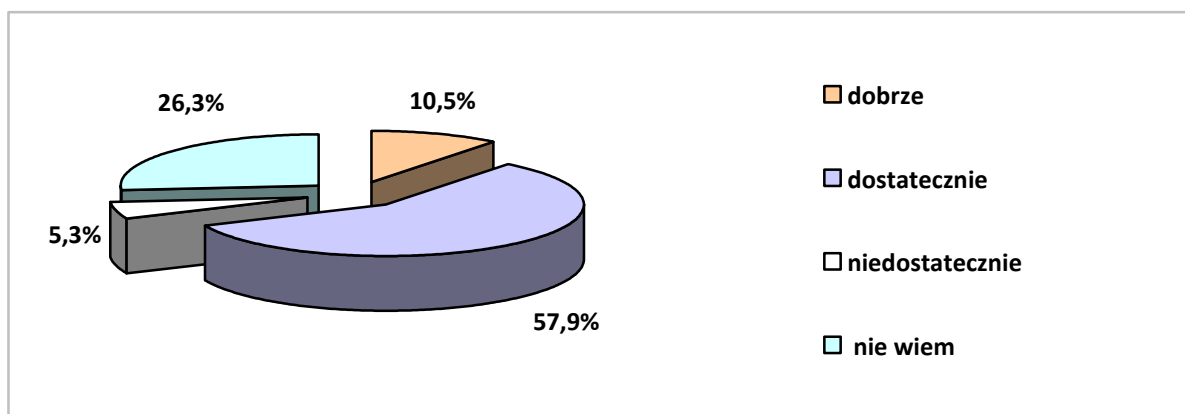
Z powyższych danych wynika, że programami aktywizującymi osoby bezrobotne z gminy należy objąć przede wszystkim osoby pozostające bez zatrudnienia długotrwale,

którym powinno się zapewnić możliwość przekwalifikowania, aby wzmocnić ich konkurencyjność na rynku pracy. Nie należy również zapominać o osobach młodych, w przypadku których szczególny nacisk należy położyć na doksztalcenie oraz podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych. Ze względu na to, że problem bezrobocia w gminie w największym stopniu osiągał osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, warto nadal zachęcać młodzież do zdobywania wykształcenia.

Brak zatrudnienia jest na terenie gminy jednym z najważniejszych problemów społecznych. Taka konkluzja płynie też z badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców. Uznali oni bezrobocie za jeden z najważniejszych problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, ograniczanie jego skutków za jedną z najbardziej nieefektywnych sfer działania pomocy społecznej, a osoby i rodziny dotknięte bezrobociem wymienili jako grupy najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Nie należy przy tym zapominać, że pozostawanie bez pracy prowadzi zwykle do powstawania kolejnych problemów, wśród których bardzo dotkliwie odczuwanym przez doświadczonych nim osoby i rodziny jest radykalne obniżenie statusu materialnego. Może to być powodem rozlicznych dysfunkcji, ograniczania udziału w życiu społecznym, utraty możliwości realizowania planów życiowych i rozwoju. Co prawda w gminie Rogowo w 2016 r. odnotowano spadek poziomu bezrobocia, ale w dalszym ciągu jest on jednak wysoki. Problemy, jakie powoduje brak zatrudnienia, odciskają silne piętno w życiu i świadomości dotkniętych bezrobociem osób, rodzin i całych środowisk. Sytuacja ta wymaga uwagi ze strony instytucji pomocowych i służb społecznych, przed którymi stoi trudne zadanie w zakresie niwelowania skutków bezrobocia.

Uczestników badania poproszono o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 13. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Prawie 58% ankietowanych stwierdziło, że realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu są dostateczne, a jako dobre określiło je 10,5% badanych. Nieco ponad 5% pytanym uznało je za niedostateczne. Wysoki odsetek respondentów (26,3%) miał trudności z udzieleniem odpowiedzi na to pytanie.

Kolejna kwestia dotyczyła działań, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania bezrobociu i poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych bezrobociem. Uczestnicy badania postulowali najczęściej organizowanie kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje, które zwiększyłyby szanse na znalezienie zatrudnienia, stworzenie atrakcyjnej oferty dla inwestorów oraz małych i średnich firm tworzących nowe miejsca pracy, budowanie na terenie gminy nowych zakładów pracy oraz promowanie zakładania własnej działalności gospodarczej. Według respondentów należy także usprawnić komunikację publiczną, prowadzić skuteczne akcje edukacyjno-informacyjne oraz organizować roboty publiczne. Niektórzy ankietowani zwrócili także uwagę na nieadekwatne do nakładów pracy wynagrodzenia i postulowali ich zwiększenie.

15. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Osobami bezdomnymi, obok tych, które są nimi z wyboru, najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu gminy świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie. Przybiera ona głównie formę wsparcia rzeczowego (odzież i posiłek).

Tabela 36. Pomoc społeczna przyznana w gminie z powodu bezdomności w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba rodzin	2	1	0
liczba osób w rodzinach	5	1	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

Pomoc z powodu bezdomności otrzymało 5 osób w 2014 r. i 1 osoba w 2015 r. W 2016 r. nie zaistniała konieczność udzielenia wsparcia, którego przyczyną była bezdomność.

16. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Skuteczne przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie oraz eliminacja ich niekorzystnego wpływu na społeczeństwo wymaga prowadzenia działań związanych z profilaktyką i ich rozwiązywaniem oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych. Na szczeblu gminy działania te wyznaczane są w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a ich inicjowanie należy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie Rogowo w latach 2014-2016.

Tabela 37. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2014-2016 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

wielkość wydatków	2014	2015	2016
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych (w zł)	80 871,00	96 138,00	113 576,00
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii (w zł)	300,00	300,00	500,00
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (w zł)	8 760,00	10 240,00	9 105,00
razem	89 931,00	106 678,00	123 181,00

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie.

W latach 2014-2016 kwoty przeznaczane na walkę z alkoholizmem systematycznie rosły, środki mające służyć przeciwdziałaniu narkomanii pozostawały na podobnym, niewielkim poziomie, natomiast kwoty przeznaczone na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ulegały wahaniom.

Jak wspomniano powyżej, ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Rogowie oraz lokalnego rynku napojów alkoholowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38. Lokalny rynek napojów alkoholowych w latach 2014-2016 w gminie

	2014	2015	2016
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	29	34	35
liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	8	0	0
liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	67	65	33

liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0
liczba pozytywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	23	34	5
liczba negatywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie.

W latach 2014-2016 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie zwiększała się z roku na rok, odpowiednio: 29, 34 i 35. Liczba wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2014-2015 utrzymywała się na podobnym poziomie (67 w 2014 r. i 65 w 2015 r.), natomiast w roku 2016 drastycznie spadała (do 33). Liczba pozytywnych opinii w sprawie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ulegała znacznym wahaniom (23 w 2014 r., 34 w 2015 r., 5 w 2016 r.). Negatywnych opinii w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie wydawano, nie podejmowano również decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia. W analizowanym okresie przeprowadzono 8 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (tylko w 2014 r.).

Tabela 39. Działalność GKRPA w latach 2014-2016 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

	2014	2015	2016
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	23	25	15
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	0	0
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	10	12	9
liczba sprawców przemocy w rodzinie, których GKRPA skierowała na terapię	10	12	9
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie.

W ramach podejmowanych działań w 2014 r. GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu z 23 osobami, w 2015 r. z 25 osobami, natomiast w 2016 liczba takich osób zmniejszyła się do 15. W rozpatrywanych latach GKRPA nie występowała do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec żadnej osoby.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w latach 2014-2016 GKRPA kontaktowała się z odpowiednio: 10, 12 i 9 osobami dotkniętymi tym problemem i tyle samo sprawców przemocy w rodzinie skierowano na terapię. W analizowanym okresie nie złożono ani jednego zawiadomienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną funkcję w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie pełnią mieszczące się w Rogowie przy ul. Kolejowej 4 – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Punkt Interwencji Kryzysowej (w tym Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy oraz Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych od Alkoholu) oraz Grupa AA „Alternatywa”, a także zlokalizowana w Złotnikach Placówka Wsparcia Dziennego „Przystań” i Placówka Wsparcia Dziennego „Kreatywni”, funkcjonująca w Grochowskich Szlacheckich. Mieszkańcy gminy mieli również możliwość korzystania z bezpłatnego telefonu zaufania dla ofiar przemocy. Szczegółowe dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 40. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	11	11	11
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	4
liczba spotkań grup roboczych ZI	27	30	15
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	27	30	15
w tym sporządzonych przez Policję	27	30	14
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	0	0	0
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	13	10	16
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	8	11	9
liczba spraw sądowych	0	0	2
w tym zakończonych wyrokiem	0	0	2
w tym zakończonych wyrokiem skazującym na osadzenie w zakładzie karnym	0	0	1
w tym zakończonych wyrokiem w zawieszeniu	0	0	0
w tym umorzonych	0	0	1

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie.

Bezpłatną pomoc terapeutyczną, psychologiczną i prawną osobom uzależnionym i członkom rodzin z problemem alkoholowym lub narkomanii oraz osobom doświadczającym przemocy w rodzinie świadczy działający na terenie gminy Punkt Interwencji Kryzysowej.

W 2016 r. profesjonalnym wsparciem terapeutycznym objęto 121 osób, terapia małżeńska prowadzona była w 13 przypadkach, w terapii grupowej dla osób doznających przemocy uczestniczyło 13 osób, natomiast w mityngach brała udział 1 osoba. W ramach pomocy prawnej omówiono i udzielono 235 porad, z których skorzystało 77 osób, sporządzono 165 pism procesowych oraz udzielono 290 telefonicznych konsultacji prawnych.

Na terenie gminy Rogowo funkcjonują 2 placówki wsparcia dziennego – w Złotnikach i Grochowiskach Szlacheckich. W odbywających się 3 razy w tygodniu zajęciach opiekuńczo-wychowawczych w Złotnikach uczestniczyło 30 dzieci, którymi opiekowało się 2 pedagogów. Na zajęcia do świetlicy w Grochowiskach Szlacheckich uczęszczało regularnie od 35 do 40 dzieci i młodzieży, nad którymi 2 razy w tygodniu opiekę sprawowało także 2 pedagogów. Dzieci z obu świetlic miały możliwość wyjazdów do kina, na basen, na biwak w Gołąbkach oraz na wycieczki do Ciechocinka, Gdańska i Żnina. Podopieczni uczestniczyli również w wielu spotkaniach integracyjnych.

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowano akcję profilaktyczną dla rodzin z dziećmi w wieku od lat 3 do 15, mającą na celu przeciwdziałanie uzależnieniom. Projekt promował zdrowy tryb życia bez używek, stworzył okazję do wspólnego spędzenia czasu dorosłych i dzieci oraz zwiększył wiedzę dotyczącą możliwości aktywnego zagospodarowania czasu wolnego wspólnie z rodziną. Niewymierną korzyścią przedsięwzięcia była integracja lokalnej społeczności. W ramach akcji zorganizowano:

- konkurs dla dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 15 lat pn. „Radosne Boże Narodzenie”, w którym wzięło udział i wykonało bombki 554 dzieci z terenu gminy,
- konsultacje z terapeutą ds. uzależnień, radcą prawnym i pracownikami socjalnymi GOPS-u,
- spotkania z anonimowymi alkoholikami,
- wspólne kosztowanie przygotowanych potraw wigilijnych.

Poza wyżej wymienionymi działaniami zorganizowano szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych, w którym wzięło udział 8 przedstawicieli tych placówek (zaproszenia wystosowano do wszystkich 29 właścicieli punktów sprzedaży) oraz zakupiono spektakl teatralny i widowisko artystyczne o tematyce profilaktycznej, w których uczestniczyło ok. 450 dzieci i młodzieży z terenu gminy.

W 2016 roku w ramach Systemu Przeciwdziałania Narkomanii wspierano inicjatywy w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem narkomanii. W szkołach na terenie gminy, w oparciu o szkolne programy profilaktyczne i wychowawcze, podejmowane były działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii, między

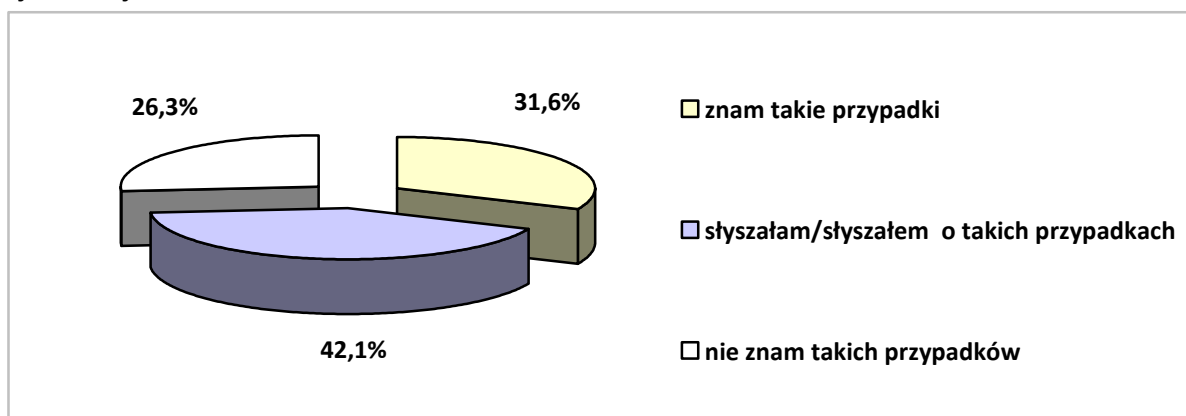
innymi organizowano warsztaty i pogadanki ze specjalistami z instytucji współpracujących z placówkami oświatowymi.

Ponadto w związku z przypadającym w dniu 19 listopada Międzynarodowym Dniem Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci odbył się w Rogowie „Happening przeciwko przemocy wobec dzieci”. Rozpoczął się w hali sportowej mszą św., po której przedstawił prezentację funkcjonariusz Policji. Następnie happening przyjął formę przemarszu ulicami Rogowa. W obchodach czynny udział wzięły dzieci i młodzież z wszystkich placówek oświatowych w gminie oraz zaproszeni goście. Organizatorem imprezy był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przy ścisłej współpracy z: Parafią rzymskokatolicką pw. św. Doroty w Rogowie, placówkami oświatowymi, Gminnym Domem Kultury, Ochotniczą Strażą Pożarną i Komisariatem Policji w Janowcu Wielkopolskim.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W analizowanym okresie wsparcia udzielano tylko z powodu alkoholizmu, a liczba rodzin i osób w rodzinach utrzymywała się na podobnym poziomie (po 9 rodzin w latach 2014-2015 i 10 w 2016 r. oraz po 30 osób w rodzinach w latach 2014-2015 i 32 w 2016 r.)

W przeprowadzonym badaniu ankietowym mieszkańcy gminy Rogowo odnieśli się także do zjawiska przemocy w rodzinie. Rozkład odpowiedzi na pytanie o znane w gminie przypadki przemocy ilustruje poniższy wykres.

Wykres 14. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

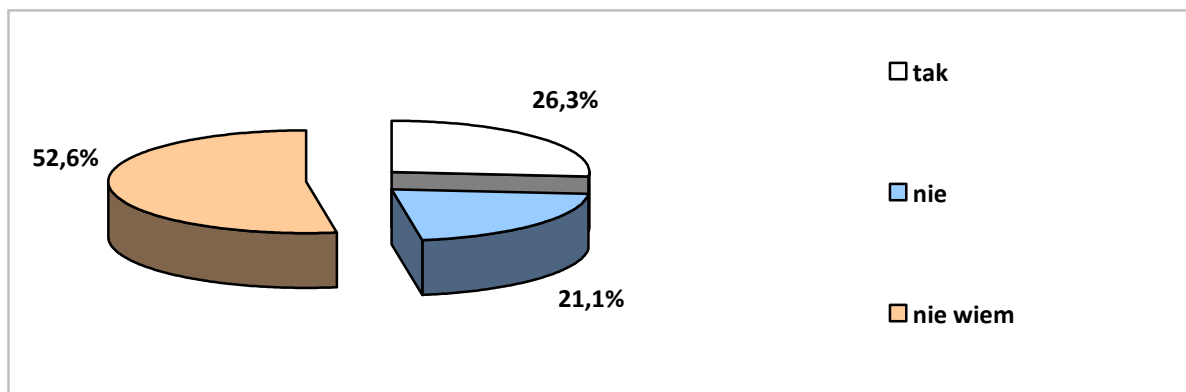
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Przypadki przemocy w rodzinie zna 31,6% respondentów, a kolejne 42,1% badanych o nich słyszało. Ponad 26% respondentów stwierdziło, że takich przypadków nie zna.

Odpowiadając na pytanie, czy istnieje ryzyko nasilenia się zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy, ponad 26% ankietowanych odpowiedziało twierdząco.

Przeciwnego zdania było 21,1% badanych. Najwięcej respondentów (52,6%) nie było w stanie tego ryzyka ocenić. Uzyskane odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 15. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

17. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn. Problemy oraz doświadczenia kobiet i mężczyzn powinny być integralnym elementem planowania, wdrażania i monitorowania realizowanych programów i projektów, aby nierówność się nie utrzymywała, a kobiety i mężczyźni odnosili równe korzyści. Dzięki wdrażaniu zasady równości szans płci w realizowanych przedsięwzięciach, odpowiadają one lepiej na specyficzne potrzeby zarówno kobiet, jak i mężczyzn.

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn wynika z postanowień Traktatu Amsterdamskiego oraz Rozporządzeń Rady Europejskiej i jest obligatoryjna dla wszystkich podmiotów korzystających ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego. Według Komisji Europejskiej barierami równości płci są:

- segregacja pionowa i pozioma rynku pracy,
- różnice w płacach kobiet i mężczyzn,
- mała dostępność elastycznych form czasu pracy,
- niski udział mężczyzn w wypełnianiu obowiązków rodzinnych,
- niski udział kobiet w podejmowaniu decyzji,
- przemoc ze względu na płeć,
- niewidoczność kwestii płci w ochronie zdrowia,

- niewystarczający system opieki przedszkolnej,
- stereotypy płci we wszystkich obszarach,
- dyskryminacja wielokrotna, szczególnie w odniesieniu do kobiet starszych, imigrujących, niepełnosprawnych, należących do mniejszości etnicznych.

Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć i odniesieniu się do występujących barier równości płci. W rozpatrywanym okresie struktura ludności gminy pod względem płci nie ulegała zasadniczym zmianom. W latach 2014-2016 wśród ludności gminy Rogowo stale nieco więcej niż połowę stanowiły kobiety. Odsetek kobiet w ogólnej liczbie ludności gminy ulegał niewielkim wahaniom – 50,40% w 2014 r., 50,22% w 2015 r., 50,37% w 2016 r. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 41. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba ludności gminy ogółem	6 922	6 897	6 853
liczba kobiet	3 489	3 464	3 452
udział kobiet w liczbie ludności Gminy ogółem	50,40%	50,22%	50,37%

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

W analizowanym okresie zdecydowaną większość ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie stanowiły kobiety, a ich odsetek ulegał wahaniom. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42. Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób bezrobotnych w gminie ogółem	498	405	335
liczba bezrobotnych kobiet	312	284	221
udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	62,65%	70,12%	65,97%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Żninie.

Z powyższych danych wynika, że w analizowanym okresie w gminie Rogowo problem bezrobocia dotyczył bardziej kobiet niż mężczyzn, ponieważ udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych mieszkańców gminy (62,65%, w 2014 r., 70,12%, w 2015 r., 65,97% w 2016 r.) był stale wyższy niż udział kobiet w ludności gminy (50,40% w 2014 r., 50,22%, w 2015 r., 50,37% w 2016 r.).

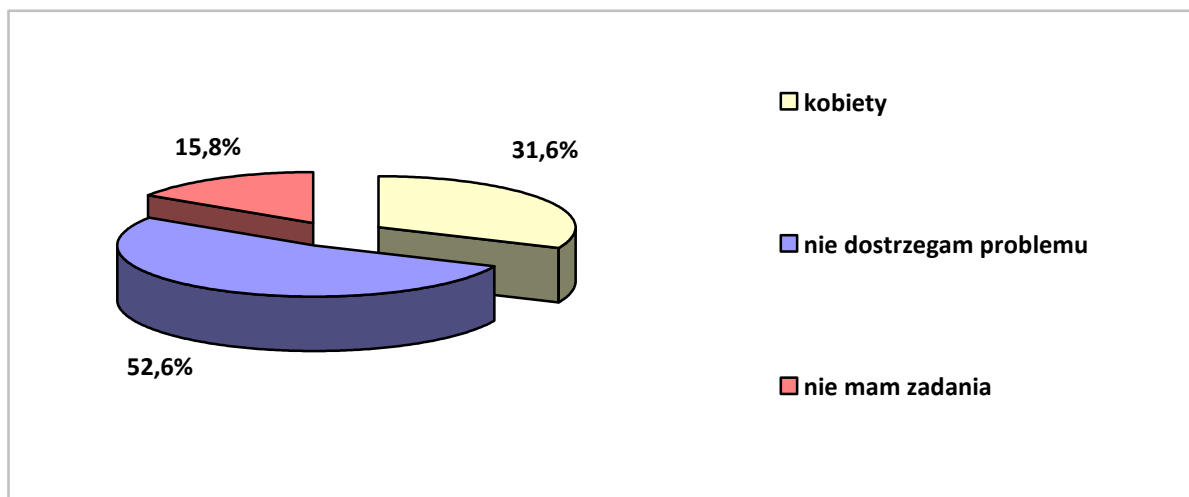
Analiza struktury bezrobocia w gminie pod względem płci wykazała, że kobiety stanowiły większość wśród osób w wieku 35-44 lata – 76,47% i w wieku 25-34 lata –

74,29%, wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy – 85,54% i od 12 do 24 miesięcy – 69,23%, jak również wśród osób z wykształceniem wyższym – aż 95%, a także policealnym i średnim zawodowym – 78,48% oraz średnim ogólnokształcącym – 77,27%.

Problemy dotyczące równości szans płci nie ograniczają się jedynie do zagadnień związanych z zatrudnieniem. O ile analiza struktury bezrobocia pod względem płci jest oparta na dostępnych danych liczbowych, to w wielu innych obszarach życia społecznego tego typu statystyki nie są prowadzone, a występowanie problemów nierówności i dyskryminacji można szacować na podstawie subiektywnych opinii przedstawicieli danej społeczności. Dlatego w ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości płci w gminie przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć.

Do analizy przedłożono 19 ankiet wypełnionych przez wybranych losowo mieszkańców gminy oraz pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. W pierwszej poruszanej kwestii poproszono uczestników badania o odpowiedź na pytanie, kto jest bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 16. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Większość respondentów (52,6%) odpowiedziała, że nie dostrzega problemu. Prawie 32% ankietowanych stwierdziło, że zagrożone problemem nierówności są kobiety. Opinii w tej kwestii nie wyraziło 15,8% pytanych. Nikt z uczestników badania nie odpowiedział, że są to mężczyźni.

Kolejna kwestia dotyczyła opinii na temat ograniczenia przez płeć możliwości kariery zawodowej. Według większości respondentów (57,9%) płeć nie ogranicza możliwości kariery

zawodowej, natomiast 21,1% badanych jest przekonane, że płeć ogranicza możliwości w tym zakresie. Tyle samo ankietowanych nie miało zdania w tej sprawie.

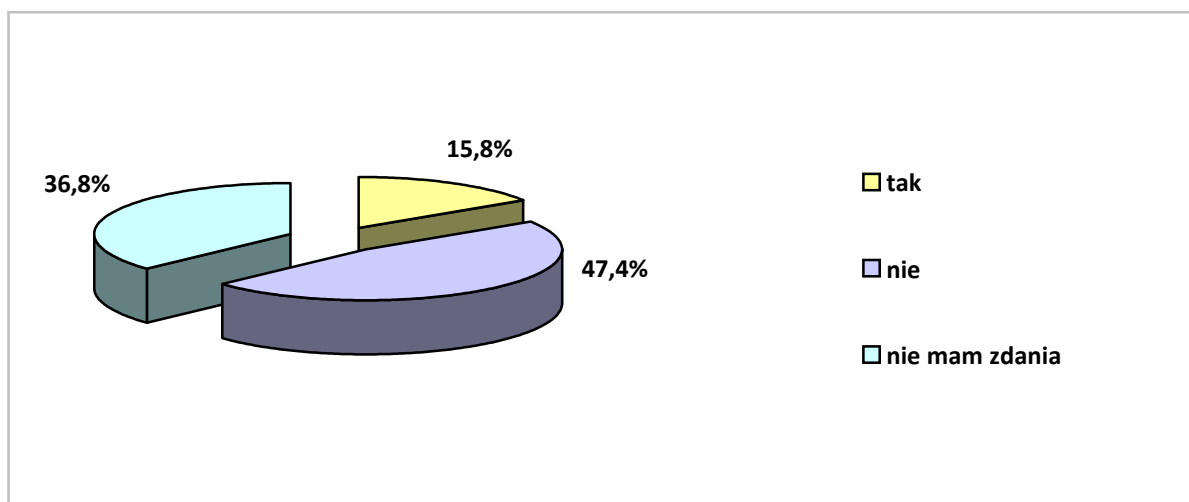
W następnym pytaniu sondowano ankietowanych, czy spotkali się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszeli. Zdecydowana większość ankietowanych (89,5%) nie zetknęła się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć. Jednocześnie prawie 11% przyznało, że o takich przypadkach słyszało.

Uczestnicy badania wypowiedzieli się także w kwestii skali problemu nierówności płci występującej w gminie. Najwięcej badanych (77,8%) nie wyraziło opinii w tej sprawie. Jednocześnie 22,2% respondentów uważa skalę problemu za niską.

W następnym pytaniu zapytano respondentów, czy zarówno kobiety, jak i mężczyźni mają na terenie gminy stworzone jednakowe warunki umożliwiające im rozwój osobisty i zawodowy. Ponad połowa badanych (52,6%) odpowiedziała twierdząco. Przeciwnego zdania było 15,8% respondentów. Prawie 32% ankietowanych nie potrafiło wyrazić opinii w tej sprawie.

Ankietowani udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące prowadzonych w gminie działań na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć. Ponad 47% badanych uważa podejmowanie takich działań za bezzasadne. Potrzebę prowadzenia takich działań potwierdziło 15,8% respondentów. Wysoki odsetek pytanых (36,8%) miał trudności z odpowiedzią na to pytanie. Rozkład udzielonych odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

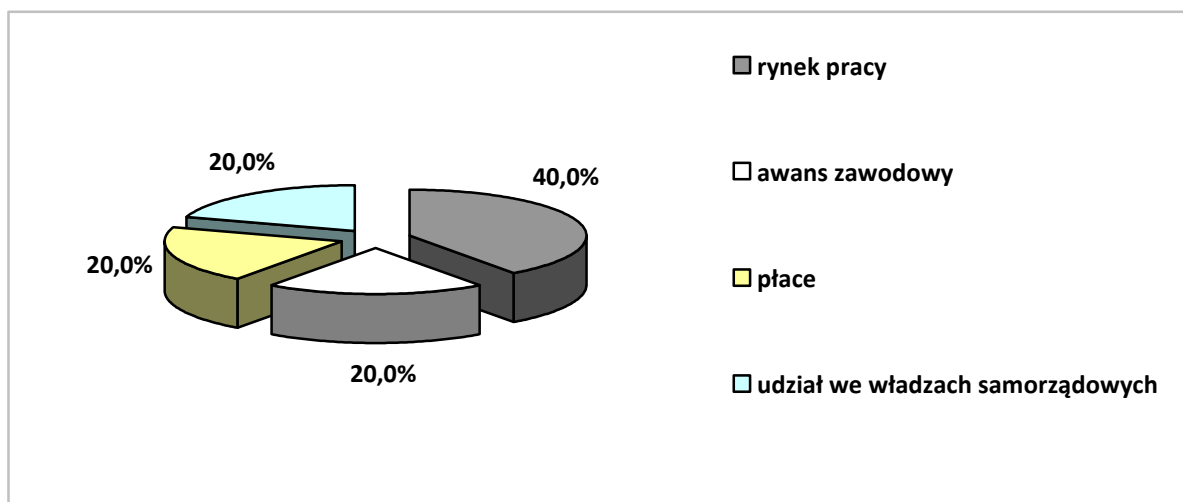
Wykres 17. Czy uważa Pan/Pani, że powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Kolejne pytanie dotyczyło obszarów, w jakich powinno się podejmować działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn przeciwdziałających dyskryminacji ze względu na płeć. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 18. W jakich obszarach powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Najczęściej wskazywanymi obszarami były rynek pracy (40%), a także awans zawodowy, płace i udział we władzach samorządowych (po 20%).

Z przeprowadzonego badania wynika, że problemy dotyczące równości płci w gminie są dostrzegane przez jej mieszkańców i uwidaczniają się nie tylko w obszarze zatrudnienia. Prawie 32% ankietowanych stwierdziło, że zagrożone problemem nierówności są kobiety, nadto 21,1% ankietowanych uznało, że płeć ogranicza możliwości kariery zawodowej, a prawie 11% uczestników badania słyszało o przypadkach dyskryminacji ze względu na płeć w gminie. To uprawnia do sformułowania wniosku, iż należy podejmować działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie równości płci, położyć nacisk na przyczynianie się do osłabienia istniejących nierówności w obszarze rynku pracy, a także uwzględnić zagadnienie równości płci w działaniach ukierunkowanych na wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

18. SYTUACJA DZIECKA

Analizę sytuacji dziecka w gminie Rogowo została wsparta badaniami ankietowymi przeprowadzonymi w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko przedszkolne, szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat

prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych.

Do analizy przedłożono ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów – z następujących placówek oświatowych i wychowawczych:

- Zespół Publicznych Szkół w Rogowie (liczba uczniów: 465, liczba nauczycieli: 57),
- Zespół Publicznych Szkół w Gościeszynie (liczba uczniów: 222, liczba nauczycieli: 26),
- Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Mięcierzynie (liczba uczniów: 18, liczba nauczycieli: 9),
- Gimnazjum Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Mięcierzynie (liczba uczniów: 371, liczba nauczycieli: 43).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, że wszystkie placówki zatrudniają pedagoga, logopedę i psychologa, uczniowie wszystkich szkół objęci są opieką pielęgniarską, z pomocy doradcy zawodowego mogą skorzystać jedynie uczniowie Gimnazjum Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Mięcierzynie.

Wszystkie placówki prowadzą dożywianie uczniów (w sumie 150 uczniów korzysta z tej formy wsparcia). Wszystkie szkoły zapewniają dzieciom i młodzieży dostęp do Internetu oraz do sali gimnastycznej. Tylko dwie placówki posiadają klasy integracyjne (ZPS w Rogowie i ZPS w Gościeszynie). Przedstawiciele ani jednej ze szkół nie zauważyli trudności z dojazdem do placówek.

Wszystkie szkoły zapewniają dzieciom opiekę w ramach zajęć świetlicowych oraz umożliwiają nauczanie indywidualne.

Ankietowane placówki oferują dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Najczęściej przyjmują one postać różnorodnych tematycznie kół zainteresowań (m.in. koła przedmiotowe, językowe, taneczne, muzyczne, teatralne, literackie, historyczno-teatralne, ekologiczne, komputerowe, sportowe – hokej na trawie, wokalne – chór, wolontariat, kółko różańcowe).

Jednocześnie we wszystkich jednostkach prowadzone są zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich najczęściej organizowane są: zajęcia wyrównawcze (3 placówki), korekcyjno-kompensacyjne (2), logopedyczne (4), socjoterapeutyczne (2), psychoterapeutyczne (2) oraz rewalidacyjne (1), pedagogiczne (1), wspomaganie dydaktyczne (1) i rewalidacyjno-wychowawcze (1).

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Ankietowani identyfikowali problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, w dwojaki sposób, tj. odpowiadając na pytanie o charakterze otwartym oraz wypełniając zamknięte katalogi zachowań negatywnych i zjawisk patologicznych, obejmujące 12 i 6 zmiennych. Określając problemy w odpowiedzi na pytanie otwarte, badani wskazywali głównie na bezradność i niewydolność opiekuńczo-wychowawczą, dysfunkcje występujące w domu, odnoszące się głównie do nadużywania alkoholu przez rodziców oraz problemy finansowe i trudną sytuację materialną rodzin, często wynikającą z bezrobocia. Brak pracy nierzadko zmusza rodziców do wyjazdu za granicę, co generuje problemy tzw. eurosieroctwa.

Wypełniając zamknięte katalogi negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych, ankietowani stwierdzali ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów społecznych zawierają poniższe tabele.

Tabela 43. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w gminie w roku szkolnym 2015/2016

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	obecność	
	liczba ujawnionych przypadków	nie stwierdzono
palenie papierosów	8	2
sięganie po alkohol	–	4
sięganie po narkotyki	–	4
niszczenie mienia szkolnego	4	3
kradzieże na terenie szkoły	5	3
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	11	2
udział w grupach negatywnych	5	2
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	18	1
autoagresja	3	3
ucieczki z domu	–	4
przestępczość ujawniona	1	3
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	14	2

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówkach oświatowych gminy.

Do najczęściej występujących wśród uczniów zachowań negatywnych należały: agresja i przemoc w grupie rówieśniczej, przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego, dyskryminacja w grupie rówieśniczej oraz palenie papierosów. W opinii przedstawicieli 3 badanych placówek nie odnotowano wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów. Według respondentów pomoc i wsparcie udzielane uczniom

są adekwatne do potrzeb i sytuacji. Konsekwentnie wdrażane są procedury postępowania szkoły w sytuacjach negatywnych zachowań. Trudności z odpowiedzią na to pytanie miał jeden z uczestników badania, wyjaśniając, że zmieniają się rodzaje i natężenie negatywnych zjawisk (np. nasila się cyberprzemoc, wygasa palenie papierosów).

Tabela 44. Występowanie zjawisk patologicznych w otoczeniu rodzinnym uczniów z gminy

rodzaj zjawiska	obecność poszczególnych cech	
	liczba ujawnionych przypadków	nie występuje
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	4	2
zaniedbanie dziecka	6	2
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	4	1
przemoc w rodzinie	5	2
wykorzystywanie seksualne dzieci	1	3
przestępczość	1	3

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówkach oświatowych gminy.

Jeśli chodzi o zjawiska patologiczne w otoczeniu rodzinnym uczniów, ankietowani potwierdzili przypadki zaniedbania dziecka (6 przypadków), przemocy w rodzinie (5), bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz uzależnień (po 4). Zdaniem 3 badanych w ostatnich trzech latach skala zjawisk negatywnych w środowisku rodzinnym uczniów nie zwiększyła się, natomiast przedstawiciel 1 placówki nie potrafił wypowiedzieć się w tej kwestii.

Działania profilaktyczne adresowane do uczniów podejmowane na terenie szkoły

We wszystkich ankietowanych placówkach podejmowane są różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne. Wśród nich organizowane są spotkania odnoszące się do problemów przemocy, agresji, dopalaczy i uzależnień, pogadanki profilaktyczne, np. „Trzymaj formę”, spektakle teatralne o tematyce profilaktycznej oraz warsztaty w ramach współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę (GOPS, Gminny Dom Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna). Placówki edukacyjne aktywnie promują zdrowy styl życia, prowadząc działania prozdrowotne dotyczące np. higieny osobistej oraz okresu dojrzewania.

Działania skierowane do uczniów z rodzin ubogich podejmowane przez szkoły

Wszyscy uczestnicy badania potwierdzili prowadzenie różnorodnych działań skierowanych do uczniów, których rodzice borykają się z problemami ekonomicznymi.

Najczęściej przybierają one formę zbiorów żywności i odzieży, przekazywania informacji na temat uzyskania bezpłatnych obiadów, wydawania darmowych śniadań oraz wsparcia finansowego w formie stypendiów szkolnych, a także dofinansowania wycieczek i wyjazdów (kino, teatr, basen). Placówki oświatowe kierują rodziny, u których zdiagnozowano problemy finansowe, do jednostek pomocowych udzielających odpowiedniego wsparcia (GOPS, PCPR). Szkoły organizują także wspomaganie dydaktyczne.

Działania konieczne do przeprowadzenia w celu usprawnienia funkcjonowania placówki i polepszenia efektywności procesu kształcenia i wychowania

Według ankietowanych niezbędna jest dalsza, konsekwentna realizacja statutowych zadań szkół oraz rozszerzenie i wzmocnienie współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

Najpilniejsze do zaspokojenia potrzeby uczniów

Wskazując najpilniejsze potrzeby dzieci i młodzieży, badani zwrócili uwagę na organizowanie spotkań z przedstawicielami odpowiednich instytucji na temat przemocy, agresji, dopalaczy, uzależnień i bezpieczeństwa w sieci, a także warsztatów podnoszących umiejętności radzenia sobie ze stresem, komunikacji rówieśniczej, asertywności i radzenia sobie z agresją wewnętrzną. Respondenci z ZPS w Gościeszynie za konieczne uznali budowę sali gimnastycznej.

Współpraca szkoły z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny

Przedstawiciele wszystkich ankietowanych placówek uznali współpracę z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny za zadowalającą. Do podmiotów tych zaliczyli: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Urząd Gminy, Gminny Dom Kultury, parafie, Policję, kuratorów sądowych, ośrodek zdrowia, asystentów rodzin, Poradnię Zdrowia Psychicznego w Bydgoszczy, Lokalną Grupę Działania Pałuki Wspólna Sprawa, Rzecznika Praw Dziecka, Straż Pożarną, pogotowie ratunkowe, Nadleśnictwo Gołębki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Współpraca szkoły z rodzicami uczniów

Współpraca z rodzicami uczniów została uznana za zadowalającą przez wszystkich uczestników badania. W jej ramach odbywają się zebrania klasowe z wychowawcami, jak

również konsultacje indywidualne, kontakty telefoniczne i za pomocą dziennika elektronicznego, spotkania, warsztaty i prelekcje ze specjalistami, zapewniona jest także opieka ze strony pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach. Rodzice aktywnie uczestniczą w życiu szkoły, podejmując działania związane z prawami statutowymi (współredagowanie planu wychowawczo-profilaktycznego, udział w zebraniach nauczycielskich z zakresu specjalnych potrzeb) oraz pomagając przy organizacji wspólnych uroczystości szkolnych, np. Dzień Dziecka.

Działania niezbędne do pełniejszego rozpoznania problemów rodzin uczniów w zakresie dysfunkcji, uzależnień i przemocy w rodzinie

Wśród działań niezbędnych do pełniejszego rozpoznania problemów rodzin uczniów w zakresie dysfunkcji, uzależnień i przemocy w rodzinie przedstawiciele placówek oświatowych wymienili potrzebę polepszenia komunikacji i przepływu informacji pomiędzy instytucjami współpracującymi i wspierającymi rodziny oraz konieczność organizowania spotkań i szkoleń o charakterze profilaktycznym dla uczniów i ich rodziców. Według niektórych respondentów podejmowane działania są wystarczające i adekwatne do potrzeb.

Pomoc oferowana przez szkołę uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy w rodzinie

W ramach działań szkoły na rzecz uczniów z rodzin dotkniętych problemem przemocy ankietowani wymieniali m.in. obejmowanie pomocą przez psychologów, pedagogów i logopedów szkolnych, prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych, zapewnianie opieki w świetlicach szkolnych, wspomaganie dydaktyczne, organizowanie spotkań z terapeutą, kierowanie do specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy i uzależnień, podejmowanie współpracy z instytucjami pomocowymi (np. wnioskowanie o przydzielenie asystenta rodziny).

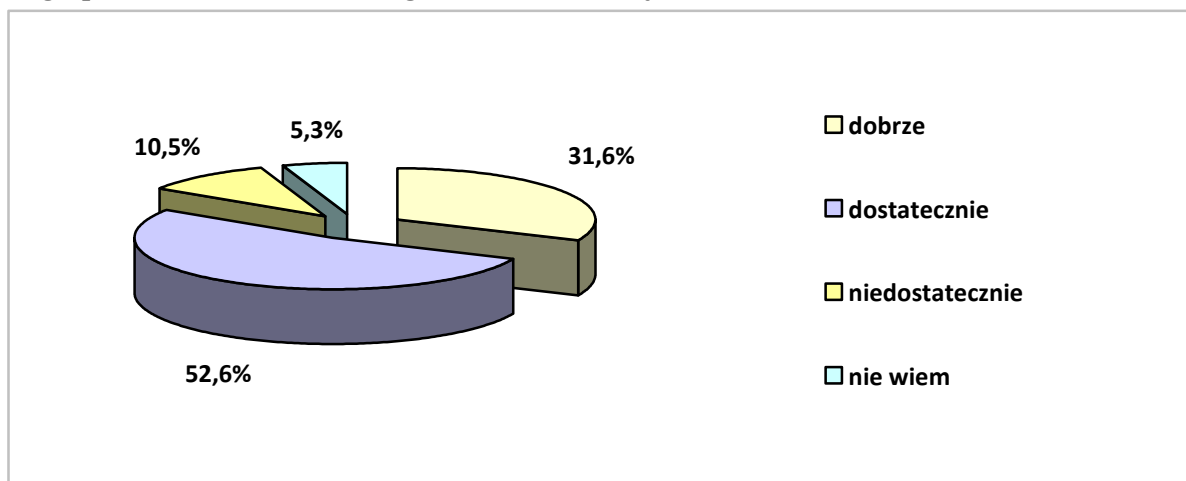
Współpraca szkoły z Policją i innymi instytucjami lub organizacjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wszystkie ankietowane placówki współpracują z Policją i innymi instytucjami lub organizacjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W jej ramach organizowane są szkolenia dla uczniów i rodziców, akcje profilaktyczne, prelekcje i pogadanki, zapewniane jest także profesjonalne wsparcie specjalistów w sytuacjach kryzysowych. Funkcjonariusze policji są w stałym kontakcie ze szkołami, prowadząc np. szkolenia w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz uczestnicząc w egzaminach na kartę rowerową.

Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie w opinii mieszkańców

Uczestników badania poproszono także o wyrażenie opinii na temat oceny organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 19. Jak Pani/Pan ocenia działania podejmowane w gminie w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według 52,6% ankietowanych organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie są dostateczne, a kolejne 31,6% respondentów uznało, że są dobre. Jednocześnie 10,5% badanych oceniło je jako niedostateczne. Zdania w tej kwestii nie wyraziło 5,3% pytanym.

Uczestnicy badania zgłaszali także propozycje działań, które należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji dzieci i młodzieży. Najczęściej postulowali rozszerzenie oferty zajęć sportowych o dyscypliny inne niż hokej na trawie, tworzenie różnego rodzaju miejsc spotkań dla młodzieży (kluby, świetlice) oraz poprawę funkcjonowania komunikacji publicznej. Za równie ważne uznano zwiększenie oferty dotyczącej zagospodarowania czasu wolnego proponowanej przez placówki oświatowe i Gminny Dom Kultury (rozwój kół zainteresowań, i zajęć pozalekcyjnych).

19. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

W ostatnich latach w gminie Rogowo obserwowany jest wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku populacji osób w wieku przedprodukcyjnym. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności gminy w latach 2014-2016 systematycznie wzrastał; wynosił on odpowiednio: 15,66%, 16,08 i 16,69%. Ta sytuacja

pozwała wysnuć wniosek, iż mamy do czynienia z procesem starzenia się społeczeństwa gminy, a zarazem stanowi wyzwanie dla służb i instytucji realizujących założenia polityki społecznej. Dane szczegółowe zawiera poniższa tabela.

Tabela 45. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba mieszkańców gminy ogółem	6 922	6 897	6 853
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 084	1 109	1 144
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	15,66%	16,08%	16,69%

Dane Urzędu Gminy Rogowo.

Tendencja starzenia się społeczeństwa wymusza zmiany organizacyjne w funkcjonowaniu rodzin zobligowanych moralnie i prawnie do opieki nad członkiem rodziny, ale też jest istotną przesłanką do reorganizacji lokalnego rynku usług społecznych, z uwagi na konieczność dostosowania tych usług do potrzeb osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych i wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Należy zauważyć, że wśród beneficjentów pomocy społecznej udzielanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie, w 2016 r. było 20 osób w wieku 61-70 lat oraz 21 osób w wieku 71 lat i więcej. W ramach swojej działalności GOPS świadczy także usługi opiekuńcze. Jest to szczególna forma pomocy kierowana przede wszystkim do osób starszych, chorych i samotnych, które pozbawione są opieki i pomocy ze strony rodziny. Usługi te polegają na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktu z otoczeniem. W 2014 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie przyznał tego rodzaju świadczenie 10 osobom, a w latach 2015-2016 z tej formy pomocy skorzystało po 18 osób z terenu gminy.

Zaspokajaniem potrzeb społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych osób starszych zajmuje się, działający od 1983 r. przy Gminnym Domu Kultury w Rogowie Klub Seniora „Aster”. W zajęciach uczestniczy ok. 40 osób, które m.in. współtworzą chór „Aster” oraz Teatr „Przebudzenia”. Na terenie gminy Rogowo funkcjonuje także Koło nr 3 Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Żninie.

Z przeprowadzonego na potrzeby niniejszego opracowania badania ankietowego wynika, że 15,4% uczestników badania uznało osoby starsze za grupę najbardziej zagrożoną marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a działania podejmowane w gminie na rzecz wsparcia osób starszych wskazało jako najbardziej niezadowolające 9,7% respondentów.

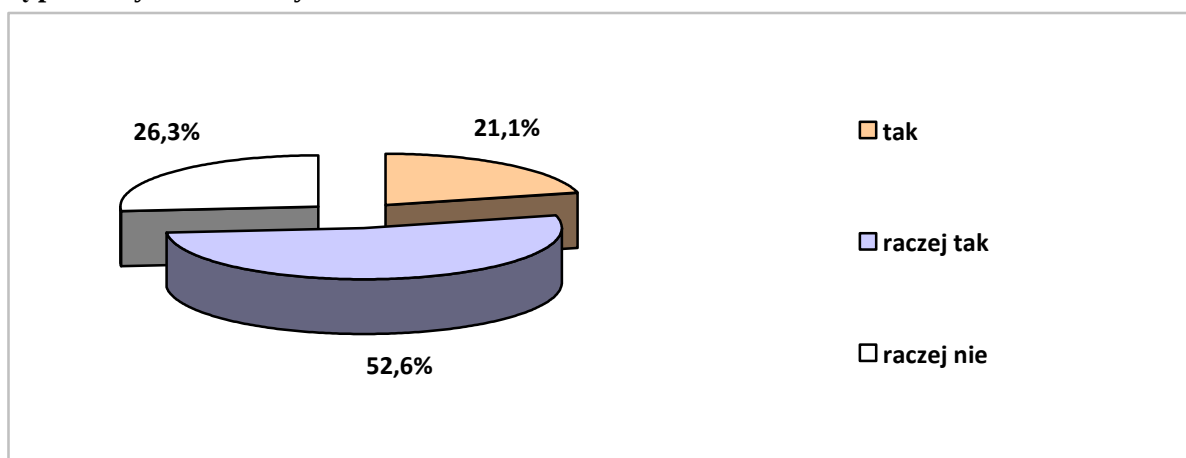
Odpowiadając na pytanie, jakie problemy najczęściej dotyczą osób starszych w gminie, respondenci wskazywali najczęściej niewystarczające środki finansowe, które nie

zaspokajają podstawowych potrzeb życiowych (np. zakup leków) i często prowadzą do ubóstwa. Za równie ważne bolączki uznali samotność i trudności komunikacyjne oraz problemy zdrowotne. Ankietowani zwrócili także uwagę na bezradność osób starszych i nie najlepsze relacje międzypokoleniowe.

W ankiecie znalazło się też pytanie dotyczące działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób starszych. Najczęściej postulowano utworzenie Uniwersytetu III Wieku, uatrakcyjnienie oferty spędzania czasu wolnego (organizowanie spotkań, kół zainteresowań, kursów dokształcających i imprez integracyjnych), zwiększenie dostępu do świadczeń opieki medycznej, szczególnie do lekarzy specjalistów oraz inicjowanie działań upowszechniających wolontariat na rzecz seniorów. Według badanych konieczne jest również zapewnienie osobom starszym opieki także w dni wolne od pracy.

Respondenci odnieśli się do zawartej w ankiecie kwestii uwzględniania bądź nie potrzeb osób starszych w działaniach realizowanych na terenie gminy. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 20. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (łącznie 73,7%) stwierdziła, że w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się lub raczej uwzględnia się potrzeby osób starszych. Jednocześnie 26,3% respondentów było przeciwnego zdania.

Taki podział wskazań może sugerować, iż problemy osób starszych są dostrzegane przez jej mieszkańców, a działania adresowane do seniorów zostały pozytywnie ocenione przez większość ankietowanych. Z pewnością dla lepszego rozpoznania potrzeb osób starszych w gminie należałoby przeprowadzić odpowiednie badania adresowane tylko i wyłącznie do tej grupy wiekowej, bowiem 78,95% uczestników badania to osoby poniżej 55. roku życia, a 21,05% to osoby z grupy wiekowej 56-65 lat, natomiast osoby powyżej 65.

roku życia, czyli najbardziej uwrażliwione na kwestie odnoszące się do grupy seniorów, nie były w ogóle reprezentowane.

20. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Schorzeniami, które najczęściej przyczyniają się do niepełnosprawności, są choroby układu krążenia oraz dysfunkcje narządu ruchu. Z uwagi na to, że jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne, w analizie sytuacji tej grupy ludności gminy wykorzystano dane z ostatniego opublikowanego spisu, który został przeprowadzony w 2002 roku.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż w 2002 roku w gminie Rogowo mieszkało ogółem 1 055 osób niepełnosprawnych. Były wśród nich 534 kobiety i 521 mężczyzn. W ramach ogólnej liczby osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w gminie odnotowano 872 osoby niepełnosprawne prawnie i 183 osoby niepełnosprawne tylko biologicznie. Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle ludności gminy wynosił 15,5%.

Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób niepełnosprawnych w gminie oraz wskazanie trendu tych zmian, zawierają dane dotyczące liczby rodzin w gminie, korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie wynika, że w latach 2014-2016 niepełnosprawność była trzecim, pod względem liczby beneficjentów, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w latach 2014-2016.

Tabela 46. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba rodzin	44	49	50
liczba osób łącznie w rodzinach	155	157	155

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogowie.

W 2014 r. z pomocy społecznej udzielonej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie z powodu niepełnosprawności skorzystały 44 rodziny liczące 155 osób. Ponadto w 2014 r. wypłacono 538 świadczeń (na łączną kwotę 40 780 zł) w postaci dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. W 2015 r. z pomocy GOPS-u z powodu niepełnosprawności skorzystało 49 rodzin liczących 157 osób. W tym samym roku wypłacono 482 świadczenia (na łączną kwotę 38 200 zł) w postaci dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. W ostatnim roku analizy ze wsparcia GOPS-u z powodu niepełnosprawności skorzystało 50 rodzin liczących 155 osób. Wypłacono także 511 dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (na łączną kwotę 48 336 zł).

Warto w tym miejscu przytoczyć informacje Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Mogilnie, dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności), wydanych mieszkańcom gminy Rogowo w latach 2014-2016.

Tabela 47. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dzieciom do lat 16	17	20	16
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom powyżej 16. roku życia	44	51	43
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	10	15	14
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	14	24	18
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	20	12	11

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Mogilnie.

Z przedstawionych danych wynika, że w analizowanym okresie wahała się zarówno liczba orzeczeń wydanych dzieciom, jak i liczba orzeczeń wydanych osobom dorosłym z gminy. Podobnie wahaniom ulegała liczba decyzji o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zmniejszała się natomiast liczba orzeczeń o lekkim stopniu niepełnosprawności.

Osoby niepełnosprawne zamieszkałe w gminie Rogowo mogą korzystać ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie, które dysponuje środkami na dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, technicznych lub w komunikowaniu się, dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, a także dofinansowanie

kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej oraz usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby osób niepełnosprawnych z gminy, które w latach 2014-2016 skorzystały z niektórych form wsparcia.

Tabela 48. Wsparcie udzielone przez PCPR niepełnosprawnym mieszkańcom gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	2	2	2
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych	34	30	30
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	8	3	5

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie.

Pomoc osobom niepełnosprawnym na terenie gminy oferuje także Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Pałuki”. Ponadto w Zespole Publicznych Szkół w Rogowie i Zespole Publicznych Szkół w Gościeszynie funkcjonują klasy integracyjne. Na terenie powiatu żnińskiego działają także jednostki, z pomocy których mogą korzystać osoby niepełnosprawne z terenu gminy Rogowo, są to: Środowiskowy Dom Samopomocy w Żninie, który w 2016 r. objął wsparciem 2 osoby, oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk” w Żninie, z zajęć których korzysta 7 osób z gminy.

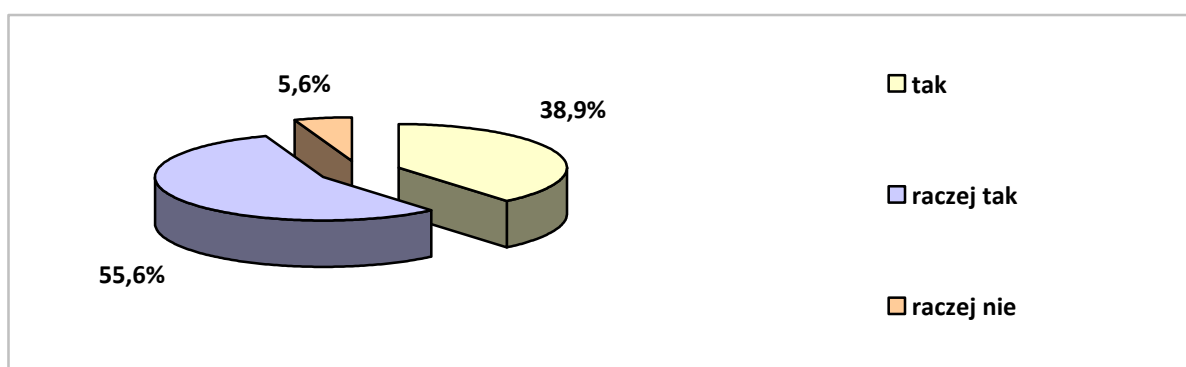
W przeprowadzonym badaniu ankietowym zapytano mieszkańców o problemy, jakie najczęściej dotyczą osób niepełnosprawnych oraz o działania, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych w gminie. Odpowiadając na pytanie, z jakimi problemami borykają się osoby niepełnosprawne, respondenci wskazywali przede wszystkim niedostosowanie infrastruktury gminnej i budynków użyteczności publicznej, bariery architektoniczne, zbyt długi czas oczekiwania na bezpłatne usługi rehabilitacyjne w ramach NFZ, a także trudności komunikacyjne i niedostosowanie transportu publicznego do potrzeb osób niepełnosprawnych. Badani zwrócili również uwagę na niedostateczne działania integrujące osoby niepełnosprawne ze społecznością lokalną oraz brak tolerancji.

Z kolei w odpowiedzi na pytanie o działania, jakie należy podjąć, aby poprawić sytuację osób niepełnosprawnych i ich rodzin, najczęściej wymieniano poprawę infrastruktury i dostępu do budynków użyteczności publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych, ułatwienie dostępu do zajęć edukacyjnych, aktywizację zawodową, usprawnienie i dostosowanie do potrzeb transportu publicznego oraz pomoc prawną, a także organizowanie

mitingów i prowadzenie efektywnych działań integrujących osoby niepełnosprawne ze środowiskiem lokalnym. Według niektórych respondentów należy również edukować i uwrażliwiać mieszkańców gminy na potrzeby osób niepełnosprawnych.

Uczestnicy badania ankietowego zostali poproszeni o ocenę realizowanych w gminie działań adresowanych do osób niepełnosprawnych. Zdecydowana większość respondentów (łącznie 94,5%) stwierdziła, że w realizowanych działaniach uwzględnia się lub raczej uwzględnia się potrzeby osób niepełnosprawnych. Przeciwnego zdania było tylko 5,6% badanych. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 21. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób niepełnosprawnych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Należy odnotować, iż problemy osób niepełnosprawnych i ich rodzin są w gminie na tyle istotne, że zauważa je większość mieszkańców. Jednocześnie aż 26,9% uczestników badania zaliczyło osoby niepełnosprawne i ich rodziny do grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a działania podejmowane w gminie na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych wskazało jako najbardziej niezadowolające 3,2% ankietowanych. Wpływa stąd wniosek, że osoby niepełnosprawne w gminie nie są izolowane. Mogą liczyć na zrozumienie lokalnej społeczności i wsparcie instytucji pomocowych, choć w powszechnym odczuciu oferowane im wsparcie i podejmowane na ich rzecz działania nie są w pełni dostosowane do potrzeb.

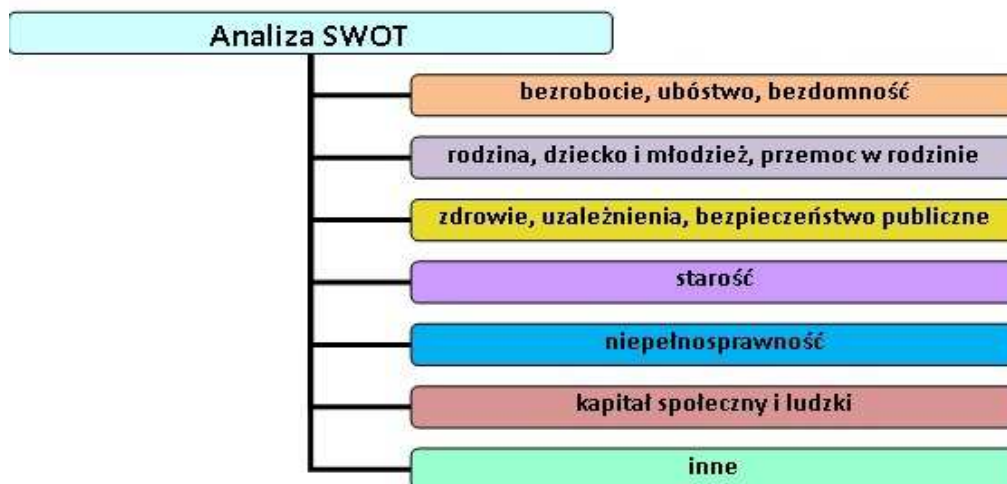
Biorąc pod uwagę wszystkie dane dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych zgromadzone na potrzeby tego opracowania diagnostycznego, trzeba zaliczyć tę kwestię do istotnych problemów społecznych, z jakimi muszą się zmierzyć instytucje pomocowe działające na terenie gminy.

21. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona w ujęciu: mocne strony i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego.

Niniejsza analiza obejmuje następujące obszary: bezrobocie, ubóstwo, bezdomność; rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; starość; niepełnosprawność; kapitał społeczny i ludzki. Wzięto także pod uwagę kwestie spoza wymienionych obszarów.

Diagram 1. Obszary analizy SWOT

BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
• podejmowanie działań mających na celu pozyskiwanie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy • stwarzanie przez samorząd warunków do rozwoju przedsiębiorczości wśród jej mieszkańców • prowadzenie działań mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych • podejmowanie działań na rzecz ograniczenia	• nieprzeznaczanie środków finansowych na tworzenie mieszkań socjalnych (aktualnie nie występuje taka potrzeba) • brak organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością • niewystarczająca liczba inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy • nielegalne zatrudnianie „na czarno”

bezrobocia wśród różnych grup wiekowych, w tym osób powyżej 45. roku życia • prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet • podejmowanie działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielnie socjalne), mogących zapewnić nowe miejsca pracy • upowszechnianie wśród osób bezrobotnych informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach zawodowych • pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) • istniejąca oferta sektora pozarządowego wspierająca osoby bezrobotne w gminie • organizowanie akcji charytatywnych na rzecz osób ubogich i zagrożonych ubóstwem • podejmowanie działań służących ograniczeniu zjawiska dziedziczenia biedy • realizowanie programów lub projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem • diagnozowanie problemu bezdomności w gminie • prowadzenie działań mających na celu ograniczenie bezrobocia • prowadzenie przez pracowników socjalnych działań służących aktywizacji bezrobotnych • przeciwdziałanie zjawisku ubóstwa	• słabe uprzemysłowienie • niskie wynagrodzenia osób posiadających zatrudnienie
szanse	zagrożenia
• realne zainteresowanie potencjalnych inwestorów tworzeniem nowych miejsc pracy na terenie gminy • rosnące zainteresowanie podejmowaniem własnej działalności gospodarczej przez mieszkańców gminy • pozyskiwanie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez osoby objęte działaniami aktywizującymi • zmniejszająca się liczba osób długotrwale bezrobotnych • malejący poziom bezrobocia wśród kobiet • stale rosnąca liczba ofert pracy dla osób bezrobotnych • wzrastające zainteresowanie osób bezrobotnych usługami poradnictwa zawodowego oraz udziałem w szkoleniach zawodowych • dysponowanie środkami finansowymi z funduszy zewnętrznych umożliwiającymi ograniczanie bezrobocia	• niepodjęcie działań mających na celu tworzenie przez osoby bezrobotne podmiotów ekonomii społecznej • brak oferty organizacji pozarządowych przyczyniającej się do łagodzenia skutków bezrobocia w gminie • niewłączanie się organizacji pozarządowych funkcjonujących w gminie w rozwiązywanie problemów osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych • występowanie zjawiska dziedziczenia biedy • brak odpowiedniej liczby zakładów pracy • niskie dochody mieszkańców • duża liczba osób długotrwale bezrobotnych

• realne zainteresowanie społeczności lokalnej problemami osób ubogich i włączanie się w działania mające na celu zaspokojenie potrzeb ubogich • zmniejszająca się skala zjawiska dziedziczenia biedy w gminie • ograniczanie zjawiska ubożenia mieszkańców gminy • malejąca liczba osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych • utrzymujące się na stałym poziomie zapotrzebowanie na mieszkania socjalne • atrakcyjne położenie z uwagi na walory przyrodniczo-krajobrazowe mogące pozytywnie wpływać na rozwój turystyki i infrastruktury z tym związanej • możliwość podejmowania pracy za granicą przez osoby bezrobotne z gminy • budowa nowej drogi S5 łączącej dwa duże miasta – Poznań i Bydgoszcz	
--	--

RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE

mocne strony	słabe strony
• analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom rodzin • zapewnianie przez gminę rodzinom dysfunkcyjnym wsparcia asystentów rodziny • dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci • funkcjonowanie na terenie gminy placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (np. świetlice środowiskowe) • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną • dysponowanie przez szkolnictwo w gminie bazą dydaktyczną, zapewniającą właściwy rozwój uczniów • oferowanie uczniom zajęć pozalekcyjnych przez placówki oświatowe • organizowanie przez instytucje gminne oferty spędzania czasu wolnego adresowanej do dzieci i młodzieży • propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • prowadzenie poradnictwa i podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	• brak na terenie gminy organizacji pozarządowych zajmujących się problemami rodzin • brak Komisariatu Policji • brak mieszkań chronionych dla ofiar przemocy • utrudniony dostęp do specjalistów w obszarze zdrowia • słabo rozwinięta komunikacja publiczna w miejscowościach ościennych w obrębie gminy i poza nią

• działanie Zespołu Interdyscyplinarnego • zapewnianie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia • możliwości kierowania sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych • wystarczający dostęp ofiar przemocy w rodzinie do informacji o możliwych formach wsparcia • prowadzenie na terenie gminy akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie • dobrze rozwinięta sieć pomocowa, działanie Punktu Konsultacyjnego (poradnictwo prawne i psychologiczno-terapeutyczne) • dobra współpraca instytucji świadczących pomoc ofiarom przemocy • poszerzanie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży • organizowanie imprez integracyjnych • rozwijanie opieki przedszkolnej oraz szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego	
szanse	zagrożenia
• utrzymująca się na stałym poziomie skala problemów rzutujących na prawidłowe funkcjonowanie rodzin w gminie • malejąca liczba rodzin dysfunkcyjnych • niewzrastające zapotrzebowania na wsparcie asystentów rodziny • utrzymująca się na stałym poziomie liczba osób samotnie wychowujących dzieci wymagających wsparcia • zaspokajająca potrzeby oferta w zakresie opieki przedszkolnej • pozwalająca na utrzymanie i rozwój bazy dydaktycznej szkół sytuacja finansowa gminy • wystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych • dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego • niewzrastająca liczba rodzin zgłaszających potrzebę wsparcia ze strony organizacji pozarządowych • wystarczająca liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • efektywne poradnictwo i podejmowane interwencje mające wpływ na zmianę zachowań ofiar i sprawców przemocy w rodzinie • malejąca liczba osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych • niezwiększająca się liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, wymagających	• wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • stale rosnące zapotrzebowanie na tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • brak zaangażowania dzieci i młodzieży z terenu gminy w działania wolontariackie • utrzymująca się liczba rodzin dysfunkcyjnych i wzrastająca liczba rodzin potrzebujących poradnictwa specjalistycznego

• umieszczenia w ośrodkach wsparcia • utrzymująca się na stałym poziomie liczba osób wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych • słabnąca skala zjawiska przemocy w rodzinie • zmniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy w rodzinie • dostateczny dostęp do opieki przedszkolnej i odpowiednia dostępność szkół podstawowych i gimnazjalnych • dobra współpraca instytucji • możliwość rozwoju placówek wsparcia dziennego	
---	--

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
• zabezpieczenie przez gminę dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii • prowadzenie działań na rzecz poszerzenia zakresu świadczeń medycznych • inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • podejmowanie przez samorząd gminy inicjatyw na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego • prowadzenie działalności terapeutycznej i rehabilitacyjnej w obszarze uzależnień • zapewnienie rodzinom z gminy dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe • diagnozowanie w gminie problemu spożywania alkoholu i narkotyków przez nieletnich • funkcjonowanie grup lub instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi • prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie uzależnień wśród dzieci i młodzieży • realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym • podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa na	• nieprowadzenie działań w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień przez sektor pozarządowy • brak Komisariatu Policji • utrudniony dostęp do specjalistów opieki medycznej

drodze • zachęcanie mieszkańców do włączania się w działania na rzecz ochrony przeciwpożarowej, zwalczania klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń • działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego • dostęp do poradnictwa prawnego i terapeutycznego • inicjowanie powstawania grup wsparcia • prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych	
szanse	zagrożenia
• wystarczające zabezpieczenie finansowe i lokalowe prawidłowego dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii • dostateczne środki finansowe i lokalowe na rozszerzenie zakresu świadczeń medycznych dostępnych dla mieszkańców • wzrastające zainteresowanie zdrowym trybem życia wśród mieszkańców gminy • poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie w ostatnich latach • efektywne działania terapeutyczne i rehabilitacyjne podejmowane w gminie w obszarze uzależnień • zadowalające rezultaty leczenia odwykowego z uzależnień • niezwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki • utrzymująca się na stałym poziomie liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia • odpowiednio liczebna i fachowa kadra pracująca z osobami uzależnionymi • wzrastająca świadomość dzieci i młodzieży na temat zagrożeń uzależnieniami • malejąca skala zagrożenia przestępczością nieletnich • stale rosnący poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze • angażowanie się mieszkańców w działania na rzecz ochrony przeciwpożarowej, zwalczania klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń • zwiększająca się świadomość rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych • funkcjonowanie grup wsparcia	• wzrastające zapotrzebowanie rodzin dotkniętych problemami uzależnień na pomoc psychospołeczną i prawną • brak wsparcia osób uzależnionych i współuzależnionych ze strony sektora pozarządowego • obniżający się wiek inicjacji alkoholowej i narkotykowej

STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
• analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców • monitorowanie warunków codziennego funkcjonowania osób starszych w gminie • informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy • prowadzenie działań na rzecz wzmacniania potencjału osób starszych • wystarczająca kadra pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze • działalność w gminie takich form wsparcia osób starszych, jak kluby seniora • dostateczna oferta spędzania czasu wolnego dla osób starszych z gminy • zapewnianie miejsca w domach pomocy społecznej osobom starszym, wymagającym całodobowej opieki • stwarzanie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej • uwrażliwianie społeczności lokalnej na problemy i potrzeby osób starszych • podejmowanie działań prowadzących do maksymalnego zaangażowania rodzin w sprawowanie opieki nad osobami starszymi	• brak na terenie gminy instytucji i organizacji świadczących pomoc członkom rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi • niefunkcjonowanie na terenie gminy organizacji pozarządowych zajmujących się działalnością na rzecz osób starszych • brak działalności wolontariackiej na rzecz osób starszych • brak grup wsparcia dla osób starszych i domów dziennego pobytu
szanse	zagrożenia
• dostateczne środki przyczyniające się do poprawy warunków codziennego funkcjonowania osób starszych • brak barier ograniczających przekaz informacji o dostępnych formach pomocy dla osób starszych i ich rodzin • wystarczające zasoby umożliwiające wzmacnianie potencjału osób starszych • odosobnione przypadki pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin • zaspokajająca potrzeby osób starszych, dostępność domów pomocy społecznej (wszyscy, którzy tego wymagają są kierowani do DPS-ów poza gminą) • wystarczające możliwości gminy pozwalające na kontynuowanie aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej przez osoby starsze • dostrzeganie przez społeczność lokalną problemów i potrzeb osób starszych • możliwość uzyskania przez osoby starsze pomocy ze strony rodziny	• wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności gminy • zwiększająca się liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych • niewystarczający dostęp osób starszych z gminy do takich form wsparcia, jak kluby seniora, domy dziennego pobytu • niedostosowana do potrzeb i oczekiwań osób starszych oferta spędzania czasu wolnego • brak zainteresowania ze strony sektora pozarządowego prowadzeniem działalności na rzecz osób starszych • niewielkie angażowanie się mieszkańców gminy w pomoc wolontariacką mającą na celu wspieranie osób starszych w ich codziennym życiu

• możliwość inicjowania wolontariatu na rzecz osób starszych	
--	--

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
• monitorowanie liczby orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy • informowanie osób niepełnosprawnych z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy • dysponowanie przez gminę kadrą pracowników świadczących opiekę i udzielających wsparcia osobom niepełnosprawnym • podejmowanie działań w zakresie organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi • likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • upowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych z gminy ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy • przekazywanie informacji przedsiębiorcom z gminy o możliwościach refundacji ze środków PFRON-u kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych • prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością (klasy i grupy integracyjne) • podejmowanie działań zapobiegających marginalizacji i wykluczeniu osób niepełnosprawnych • funkcjonowanie w gminie organizacji pozarządowych zajmujących się działalnością na rzecz osób niepełnosprawnych • uwrażliwianie społeczności lokalnej na problemy osób niepełnosprawnych • działalność Stowarzyszenia Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Pałuki” • dobrze rozwinięta pomoc rehabilitacyjna, baza ośrodka zdrowia	• brak na terenie gminy domu dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych • nieprowadzenie działań na rzecz tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej (jak np. warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, spółdzielnie inwalidów, spółdzielnie socjalne), mogących zatrudniać osoby niepełnosprawne • brak w gminie wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych
szanse	zagrożenia
• utrzymująca się na stałym poziomie liczba osób niepełnosprawnych • brak barier ograniczających przekaz informacji o dostępnych formach pomocy dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin • dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych liczebność i poziom	• brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku • niefunkcjonowanie w gminie podmiotów ekonomii społecznej (jak np. warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, spółdzielnie inwalidów, spółdzielnie socjalne), mogących zatrudniać osoby

fachowości kadry świadczącej opiekę i udzielającej wsparcia - utrzymująca się na stałym poziomie liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, wymagających świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych - wystarczający dostęp osób niepełnosprawnych z gminy do domów dziennego pobytu - społeczna akceptacja dla potrzeby likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym - zainteresowanie lokalnych przedsiębiorców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych - zaspokajające potrzeby zasoby i możliwości gminy w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością - wzrastające w społeczności gminy przekonanie o potrzebie zapewnienia osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym - zainteresowanie ze strony sektora pozarządowego prowadzeniem działalności na rzecz osób niepełnosprawnych - wzrastające zainteresowanie mieszkańców gminy działalnością wolontariacką na rzecz osób niepełnosprawnych - brak zjawiska marginalizacji problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych - wzrost akceptacji społecznej osób niepełnosprawnych - rozwijanie zakresu rehabilitacji w tutejszym ośrodku zdrowia	niepełnosprawne - istnienie barier utrudniających osobom niepełnosprawnym codzienne życie – brak specjalistycznego transportu - niedostateczna liczba wolontariuszy
---	---

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
- podejmowanie przez samorząd gminy inicjatyw zmierzających do podnoszenia poziomu i jakości życia mieszkańców - zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych - popularyzowanie na terenie gminy informacji o działalności lokalnych organizacji pozarządowych - prowadzenie działań zmierzających do zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie kultury, sportu i rekreacji - podejmowanie działań mających na celu zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób, rodzin i grup społecznych - pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej (np. z funduszy Unii Europejskiej) - dostosowana do aktualnych potrzeb istniejąca	- brak w gminie przedsięwzięć (np. projektów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej), umożliwiających mieszkańcom korzystanie z oferty uczenia się przez całe życie - brak działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej

w gminie sieć placówek pomocy społecznej • podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej poprzez udział w szkoleniach, konferencjach i innych formach doskonalenia zawodowego • prowadzenie przez organizacje pozarządowe działań na rzecz łagodzenia i rozwiązywania problemów społecznych • angażowanie się przedstawicieli kościołów i związków wyznaniowych w działania na rzecz łagodzenia i rozwiązywania problemów społecznych • prowadzenie działań w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu przez jednostki organizacyjne gminy • odpowiednia liczba pracowników socjalnych • doskonalenie zawodowe pracowników • integracja ze środowiskiem • uświadamianie władzom gminy roli i potrzeb sektora pomocy społecznej • walka ze stereotypami postrzegania sektora pomocy społecznej • współpraca z instytucjami realizującymi zadania pomocy społecznej	
szanse	zagrożenia
• odczuwalny wzrost jakości i poziomu życia mieszkańców gminy • zainteresowanie mieszkańców podejmowaniem inicjatyw lokalnych • stale rosnące zainteresowanie mieszkańców działalnością w organizacjach pozarządowych • dysponowanie środkami pozwalającymi na poszerzanie i podnoszenie atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • niezwiększająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • wystarczające środki zewnętrzne umożliwiające skuteczniejszą realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • możliwość poszerzenia sieci placówek pomocy społecznej • wystarczające i dostosowane do aktualnych potrzeb nakłady na rozwój kwalifikacji kadr pomocowych • korzystanie z możliwości uzupełniania lub podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych przez dorosłych mieszkańców gminy • przyczyniająca się do łagodzenia i rozwiązywania problemów społecznych aktywność organizacji pozarządowych • pozytywny wpływ działalności	• brak zainteresowania różnymi formami działalności wolontariackiej • popadanie w rutynę pracowników pomocy społecznej

przedstawicieli Kościoła i związków wyznaniowych na łagodzenie problemów społecznych w gminie • dobrze wykształcona kadra GOPS-u • niezwiększająca się liczba beneficjentów • odpowiednia jakość obsługi klientów systemu pomocy społecznej • odpowiednio finansowany system pomocy społecznej • włączanie się przedstawicieli Kościoła Katolickiego w działania pomocowe	
--	--

MOCNE STRONY W OBSZARACH, KTÓRE NIE ZOSTAŁY OBJĘTE ANALIZĄ

Potencjał do rozwoju turystyki:

- atrakcyjna lokalizacja w centrum kraju, bliskość dużych miast
- położenie na Szlaku Piastowskim
- korzystne położenie komunikacyjne wzdłuż drogi krajowej nr 5, budowa trasy S5
- obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo, duża liczba jezior i lasów

SŁABE STRONY W OBSZARACH, KTÓRE NIE ZOSTAŁY OBJĘTE ANALIZĄ

- słabo rozwinięta funkcja turystyczno-rekreacyjna
- zły stan czystości jezior
- brak ścieżek rowerowych

SZANSE W OBSZARACH, KTÓRE NIE ZOSTAŁY OBJĘTE ANALIZĄ

- możliwość wykreowania nowych miejsc pracy przy wykorzystaniu potencjału turystycznego

ZAGROŻENIA W OBSZARACH, KTÓRE NIE ZOSTAŁY OBJĘTE ANALIZĄ

- malejący wskaźnik przedsiębiorczości
- brak wystarczających środków na inwestycje związane z realizacją funkcji turystyczno-rekreacyjnej

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

Ocena realizacji założeń poprzedniej strategii, wnioski płynące z tej oceny oraz uzyskane wyniki diagnozy problemów społecznych na terenie gminy, opartej na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych oraz analizie SWOT, pozwoliły na opracowanie założeń polityki społecznej gminy Rogowo na lata 2017-2022. Zostały one przedstawione w formie misji, celów i kierunków działań.

1. MISJA

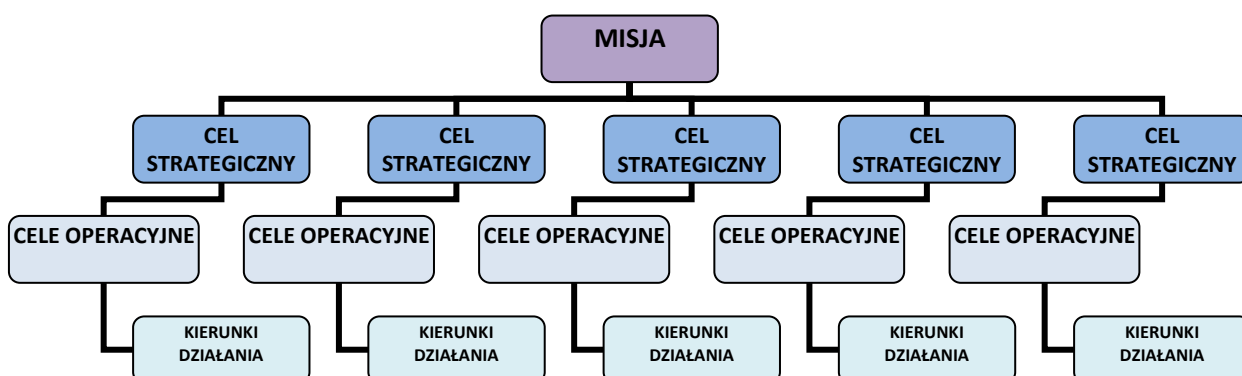
Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogowo na lata 2017-2022, jest następująca:

**Gmina Rogowo zaspokaja potrzeby mieszkańców,
integruje społeczność lokalną
oraz przeciwdziała zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego.**

Wypełnienie przyjętej misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Z punktu widzenia szeroko rozumianej polityki społecznej za najistotniejsze obszary wymagające interwencji w ramach strategii uznano:

- włączanie społeczne mieszkańców, którzy napotykają w tym zakresie bariery i ograniczenia,
- bezpieczeństwo mieszkańców,
- wzmacnianie potencjału lokalnego środowiska.

Diagram 2. Związek misji z celami i kierunkami działań

2. CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

CEL STRATEGICZNY 1.:

Przeciwdziałanie problemom ubóstwa, bezrobocia i bezdomności.

Cele operacyjne:

1. **Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom ubogim.**
2. **Wspieranie i aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy.**
3. **Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom ubogim:

1. Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.
2. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom w trudnej sytuacji materialnej.
3. Zabezpieczanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich.
4. Zapewnienie dostępu dzieciom z rodzin ubogich do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
5. Wsparcie osób i rodzin ubogich pracą socjalną z wykorzystaniem kontraktów socjalnych i projektów socjalnych.
6. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich oraz z Kościołem.
7. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i ubogich – zbiórki odzieży, mebli i artykułów gospodarstwa domowego.
8. Realizacja lub współudział w realizacji programów na rzecz zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Wspieranie i aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy:

1. Upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach.
2. Organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie gminy.
3. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi i pozostającymi bez pracy z wykorzystaniem kontraktów socjalnych.

4. Podejmowanie działań mających na celu ułatwienie powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym.
5. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci.
6. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców oraz pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych, mogących tworzyć miejsca pracy.
7. Wspieranie i promocja działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej.
8. Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym:

1. Monitorowanie zagrożeń prowadzących do występowania zjawiska bezdomności na terenie gminy.
2. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, zapewnienie im schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Rada Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, świetlice środowiskowe, organizacje pozarządowe.	Powiatowy Urząd Pracy, inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągle 2017-2022

Zakładane efekty realizacji celu strategicznego:

Pobudzanie aktywności zawodowej i edukacyjnej osób najuboższych. Wzrost liczby osób zaktywizowanych. Niwelowanie zagrożeń mających wpływ na utrwalanie się zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego. Wzrost liczby inwestorów zainteresowanych tworzeniem nowych miejsc pracy. Podniesienie jakości usług świadczonych przez instytucje gminy.

Wskaźniki monitoringowe realizacji celu strategicznego:

- liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną,

- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa bezrobocia i bezdomności,
- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba nowych inwestorów,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba mieszkań socjalnych w gminie,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie.

CEL STRATEGICZNY 2.:

**Wzmacnianie potencjału rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży,
zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.**

Cele operacyjne:

- 1. Podnoszenie poziomu i jakości funkcjonowania rodzin, udzielanie pomocy rodzinom w kryzysie.**
- 2. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.**
- 3. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, dbałość o jakość i rezultaty procesu wychowania i kształcenia.**
- 4. Promowanie zdrowego stylu życia, zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Podnoszenie poziomu i jakości funkcjonowania rodzin, udzielanie pomocy rodzinom w kryzysie:

1. Promowanie prawidłowego modelu rodziny odpowiedzialnej zarówno wobec swoich członków, jak i społeczeństwa.

2. Organizowanie szkoleń i realizacja projektów mających na celu edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.
3. Edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwiązywania konfliktów rodzinnych.
4. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
5. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.
6. Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
7. Podejmowanie działań w celu tworzenia grup wsparcia dla rodzin problemowych.
8. Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologiczno-pedagogicznego, prawnego, terapii rodzinnej).
9. Wspierania różnych form opieki nad dziećmi do lat 3.
10. Analiza potrzeb i sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci.
11. Integrowanie prowadzonych działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, Policji, organizacji pozarządowych i Kościoła.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.
2. Zapewnienie osobom uzależnionym, w szczególności od alkoholu i środków psychoaktywnych, dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.
3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego.
4. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego, a w razie potrzeby schronienia w celu odizolowania od sprawców przemocy.
5. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych.

6. Tworzenie, w miarę wystąpienia takiej potrzeby, grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
7. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy w rodzinie.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii oraz Kościołem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, dbałość o jakość i rezultaty procesu wychowania i kształcenia.

1. Monitorowanie środowiska uczniów pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny.
2. Zapewnienie odpowiedniej jakości i poziomu procesu wychowania i kształcenia w placówkach oświatowych na terenie gminy.
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów, jak pediatra, psychiatra dziecięcy czy psycholog.
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce.
5. Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym dostępu do kształcenia, m.in. poprzez organizację nauczania indywidualnego.
6. Rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, a także rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy.
7. Rozwój świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży umożliwiających poszerzenie zainteresowań i oferujących wsparcie.
8. Objęcie pomocą stypendialną uczniów z rodzin ubogich i znajdujących się w trudnej sytuacji.
9. Rozwijanie form wsparcia dla uczniów uzdolnionych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 4.

Promowanie zdrowego stylu życia, zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia:

1. Promowanie zdrowia, zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej wśród mieszkańców.
2. Dbłość o profilaktykę prozdrowotną w przedszkolach i szkołach na terenie gminy.
3. Rozwój bazy rekreacyjnej dostępnej dla mieszkańców, inicjowanie powstawania klubów aktywności fizycznej.
4. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz w miarę możliwości ułatwienie dostępu do lekarzy specjalistów.
5. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie gminy.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągle 2017-2022

Zakładane efekty realizacji celu strategicznego:

Sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy, m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju. W momencie wystąpienia kryzysu w rodzinie, system przyjmuje funkcje ratownicze i opiekuńcze, nie pozostawiając rodziny i dziecka z własnymi problemami. Wspiera on także osoby usamodzielniane. Efektem realizacji działań powinien być również sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Wskaźniki monitoringowe realizacji celu strategicznego:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny,
- liczba szkoleń i projektów adresowanych do rodzin,

- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym,
- liczba udzielonych porad,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej i edukacyjnej,
- liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba uczniów uczęszczających do klas integracyjnych,
- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym,
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,

CEL STRATEGICZNY 3.:

Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych.

Cele operacyjne:

- 1. Utrzymanie osób starszych oraz niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, zapewnienie im właściwej opieki.**
- 2. Zapewnienie osobom starszym udziału w życiu społecznym, realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”.**
- 3. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Utrzymanie osób starszych oraz niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, zapewnienie im właściwej opieki.

- 1. Rozszerzenie zakresu usług pielęgniarstwa środowiskowego na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.**

2. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
3. Realizacja lub współudział w realizacji programów na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
4. Podejmowanie działań mających na celu pomoc członkom rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
5. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Zapewnienie osobom starszym udziału w życiu społecznym, realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”.

1. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym, prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi.
2. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu osób starszych.
3. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych oraz z Kościołem.
4. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych, w tym poprzez organizowanie imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek.
5. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

4. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.

1. Monitorowanie sytuacji osób niepełnosprawnych w oparciu o dostępne informacje, jak i uwagi przekazywane przez organizacje skupiające osoby niepełnosprawne.
2. Uwzględnianie udziału osób niepełnosprawnych w organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach mających na celu zdobycie kwalifikacji umożliwiających podjęcie pracy.
3. Zintensyfikowanie działań zmierzających do likwidacji barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i otoczeniu domowym.

4. Podejmowanie inicjatyw mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców na temat potrzeby zapewnienia osobom niepełnosprawnym warunków do uczestniczenia w życiu społecznym na równych prawach.
5. Organizacja aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby niepełnosprawne, w tym organizowanie imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek.
6. Popularyzowanie wolontariatu na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych w codziennym życiu.
7. Podejmowanie współpracy z Kościołem i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągle 2017-2022

Zakładane efekty realizacji celu strategicznego:

Zwiększenie udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym. Podniesienie jakości świadczonych im usług. Ułatwienie dostępu do informacji o możliwych formach wsparcia. Zwiększenie liczby osób usprawnionych. Podniesienie atrakcyjności oferty w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne. Integracja ze środowiskiem. Rozszerzenie wolontariatu.

Wskaźniki monitoringowe realizacji celu strategicznego::

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością (w oparciu o dane GOPS-u oraz PCPR-u),
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,

- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych.
- liczba przedsięwzięć organizowanych z myślą o aktywnym spędzaniu czasu przez osoby starsze i niepełnosprawne.

CEL STRATEGICZNY 4.:

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy.

Cele operacyjne:

- 1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.**
- 2. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym.**
- 3. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich:

Podejmowanie działań prewencyjnych przez uprawnione służby

1. Podejmowanie przez jednostki gminy współpracy z instytucjami o zasięgu ponadlokalnym na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
1. Umacnianie więzi sąsiedzkich i uwrażliwianie na potrzebę wzajemnej ochrony przed przestępczością.
2. Monitorowanie środowiska szkolnego oraz podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym.
3. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat przestępczości i jej skutków.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym:

1. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym.
2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły.
3. Budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji z uczniami, dbałość o właściwy klimat umożliwiający rozwój inteligencji emocjonalnej uczniów i stworzenie przyjaznego środowiska szkolnego.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy:

1. Rozwój współpracy z uprawnionymi służbami w celu realizacji działań o charakterze prewencyjnym w odpowiedzi na postulaty zgłaszane przez samorząd i mieszkańców.
2. Podejmowanie inwestycji mających na celu zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze.
3. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców gminy o zagrożeniach.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2017-2022

Zakładane efekty realizacji celu strategicznego:

Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy. Zmniejszenie zagrożenia przestępczością. Poprawa bezpieczeństwa na drodze.

Wskaźniki monitoringowe realizacji celu strategicznego:

- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
- liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

CEL STRATEGICZNY 5.:

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cele operacyjne:

- 1. Doskonalenie i rozwój kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług, rozwijanie infrastruktury socjalnej.**
- 2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.**
- 3. Wspieranie dialogu społeczności lokalnej z władzami samorządowymi.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Doskonalenie i rozwój kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług, rozwijanie infrastruktury socjalnej.

1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie niezbędnych środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego.
2. Poprawa warunków obsługi klientów pomocy społecznej poprzez dostosowanie struktury kadrowej i warunków lokalowych do bieżących potrzeb.
3. Rozwój usług elektronicznych.
4. Zapewnienie mieszkańcom informacji o dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. przez zamieszczanie informacji dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej na stronach internetowych oraz w postaci broszur i ulotek.
5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej.
6. Wypracowanie platformy informacyjnej o formach wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz ich rodzin jako elementu współpracy różnych podmiotów.
7. Podejmowanie działań promocyjnych mających na celu budowanie pozytywnego wizerunku pomocy społecznej w środowisku lokalnym.
8. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie gminy i sektorem pozarządowym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego:

1. Inicjowanie działań zmierzających do szerszego włączania się mieszkańców w życie społeczne gminy poprzez udział w istniejących organizacjach pozarządowych oraz zachęcanie do tworzenia nowych podmiotów trzeciego sektora.

2. Opracowywanie i realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.
3. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Wspieranie dialogu społeczności lokalnej z władzami samorządowymi:

1. Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami.
2. Poszerzenie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.	Organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2017-2022

Zakładane efekty realizacji celu strategicznego:

Profesjonalna kadra pomocy społecznej. Wysoka jakość świadczonych usług. Zróżnicowane formy współpracy z sektorem pozarządowym. Większa aktywność mieszkańców gminy, wzrost świadomości własnych możliwości i potencjału (wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych).

Wskaźniki monitoringowe realizacji celu strategicznego:

- liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych w gminie, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych,

- liczba projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych,
- liczba spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami.

3. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI, EWALUACJA

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogowo na lata 2017-2022 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie. Monitoring zapisów strategicznych, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez Zespół Oceniający strategię. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany.

Zespół Oceniający, w którego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, będzie ocenił poziom wdrożenia zapisów strategicznych i przedstawiał ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie Wójtowi i Radzie Gminy, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki monitoringowe. Przygotowany wykaz nie wyczerpuje wszystkich wskaźników, jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji strategii. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Proces monitoringu będzie służył identyfikacji osiągniętych wskaźników i rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami strategii. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii.

Ogólnym celem ewaluacji jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji strategii. Głównym zadaniem jest dążenie do

stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko, jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio z programem, lecz także, jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne. Wnioski z ewaluacji i rekomendacje będą stanowić jeden z elementów aktualizacji strategii.

4. PROGNOZA ZMIAN

Realizacja działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów wypracowanych w niniejszym dokumencie powinna przyczynić się m.in. do:

- poprawy sytuacji rodzin i osób ubogich,
- uwrażliwienia społeczności lokalnej na problem ubóstwa,
- podniesienia kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenia ich szans na podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy,
- zwiększenia liczby osób zaktywizowanych zawodowo,
- zmniejszenia skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia,
- zwiększenia liczby miejsc pracy,
- zmniejszenia liczby osób bezrobotnych,
- eliminowania zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy,
- wzrostu liczby podmiotów gospodarczych,
- zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej,
- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla rodzin,
- podniesienia jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,
- zwiększenia szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce,
- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
- polepszenia dostępu do podstawowych usług zdrowotnych, jak również specjalistycznych usług medycznych,

- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego trybu życia,
- zwiększenia liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia,
- zapobiegania wykluczenia cyfrowego osób starszych,
- zwiększenia udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- uwrażliwienia społeczeństwa na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych,
- podniesienia jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym,
- poprawy komfortu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,
- spadku przestępczości, w tym wśród nieletnich,
- poszerzenia wiedzy uczniów w zakresie przestępczości i jej skutków,
- zapobiegania patologiom wśród nieletnich,
- umocnienia współpracy sąsiedzkiej w walce z przestępczością,
- zwiększenia bezpieczeństwa na drodze,
- podniesienia poziomu profesjonalizacji kadry pomocy społecznej,
- podniesienia jakości świadczonych usług,
- zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- zwiększenia aktywności mieszkańców, wzrostu liczby inicjatyw społecznych,
- podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców o podejmowanych przez samorząd działaniach i zamierzeniach.

5. RAMY FINANSOWE

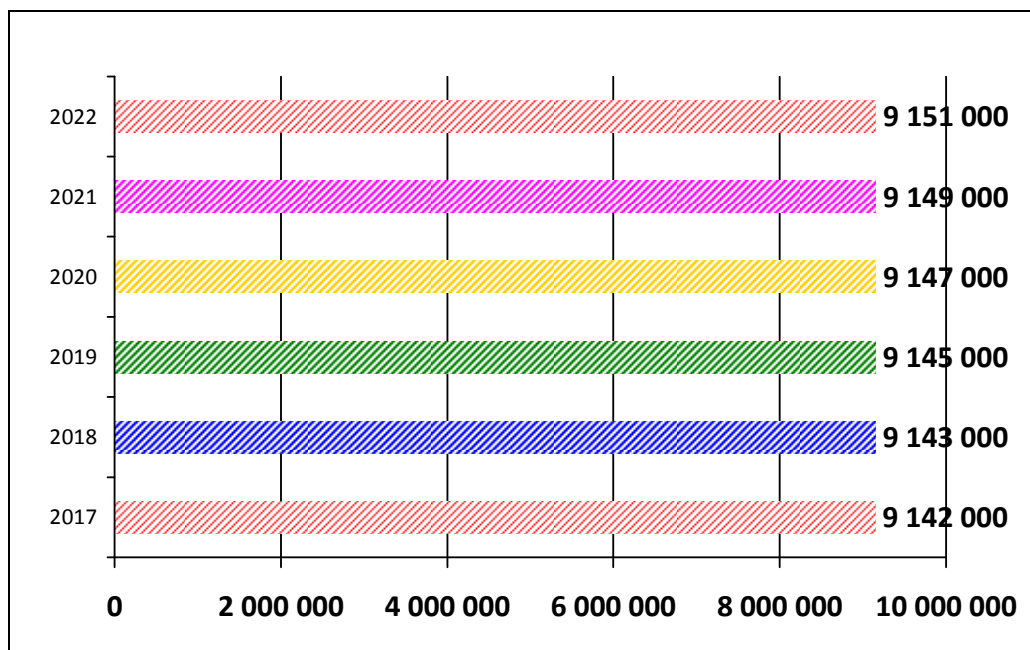
Ustawa o pomocy społecznej (Art. 16b ust. 2 pkt 3 lit. c) nakłada obligatoryjny wymóg określenia ram finansowych strategii. Są one przedstawione w poniższej tabeli oraz w formie graficznej na wykresie.

Tabela 49. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogowo na lata 2017-2022

szacunkowa wielkość wydatków (w złotych) w latach:					
2017	2018	2019	2020	2021	2022
9 142 000	9 143 000	9 145 000	9 147 000	9 149 000	9 151 000

Poniżej przedstawiono wykres prezentujący skalę wydatków zaplanowanych w ramach finansowych strategii.

Wykres 22. Szacunkowa wielkość wydatków (w zł) w poszczególnych latach realizacji strategii

6. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogowo będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami. Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od ich charakteru. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Gminy.

5.1. PROGRAMY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogowo na lata 2017-2022 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Program Wsparcia Rodziny w Gminie Rogowo;

2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy Gminy Rogowo
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Rogowo;
4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Rogowo;
5. Program Współpracy Gminy Rogowo z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego;
6. Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych w Gminie Rogowo;
7. Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Rogowo.

5.2. PROJEKTY

Projekty, które mogą być realizowane w ramach strategii, odzwierciedlają potrzeby oraz zamierzenia gminy i jej mieszkańców, zaś ich autorami są przedstawiciele lokalnej społeczności. Ich realizacja jest wskazana, ale należy zaznaczyć, iż możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe. Prezentowane poniżej projekty powstały w trakcie prac nad strategią. Ich autorami są przedstawiciele instytucji i stowarzyszeń z terenu gminy.

Projekt: „Drogowskaz – kierunek dobrej zmiany”!

Wnioskodawca:

Fundacja Ekspert Kujawy, ul. Dworcowa 65, 88-100 Inowrocław, tel. 52 357 62 15

Cel główny:

Aktywizacja zawodowa bezrobotnych poprzez podniesienie kwalifikacji.

Miejsce realizacji:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie oraz miejsca prowadzenia kursów zawodowych.

Beneficjenci:

Bezrobotni z terenu gminy Rogowo.

Partnerzy w realizacji:

Przedsiębiorcy z terenu gminy Rogowo.

Czas realizacji: rok 2017.

Projekt: „Budowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Mięcierzyn”

Wnioskodawca:

Gmina Rogowo, ul. Kościelna 8, 88-420 Rogowo, tel. 52 302 41 85.

Cel główny:

Wzrost konkurencyjności obszaru LSR.

Miejsce realizacji:

Miejscowość Mięcierzyn.

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy Rogowo.

Czas realizacji: rok 2017.

Projekt: „Młodzi Aktywni”

Wnioskodawca:

Gmina Rogowo, ul. Kościelna 8, 88-420 Rogowo, tel. 52 302 41 85.

Cel główny:

Zaangażowanie dzieci i młodzieży w aktywne spędzanie czasu wolnego w duchu idei „fair play” jako czynnik chroniący przed uzależnieniami.

Miejsce realizacji:

Hala sportowo-widowiskowa przy Zespole Szkół Publicznych w Rogowie.

Beneficjenci projektu:

Dzieci w wieku 6-18 lat z terenu gminy Rogowo.

Partnerzy w realizacji projektu:

- Zespół Publicznych Szkół w Rogowie;
- Gminne Przedszkole w Rogowie;
- Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Szkół Katolickich w Mięcierzynie;
- Zespół Publicznych Szkół w Gościeszynie;
- Urząd Gminy Rogowo;
- Parafie rzymskokatolickie z terenu gminy Rogowo;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie.

Czas realizacji: lata 2017-2026.

Projekt: „Mobilny Senior”

Wnioskodawca projektu:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie,
ul. Kolejowa 4, 88-420 Rogowo, tel. 52 302 42 10.

Cel główny projektu:

Integracja i aktywizacja starszych mieszkańców gminy Rogowo poprzez zajęcia z obsługi Internetu oraz naukę korzystania z mobilnych urządzeń i portali społecznościowych.

Miejsce realizacji:

Gminna Biblioteka Publiczna w Rogowie, Zespół Publicznych Szkół w Gościeszynie, Świetlica wiejska w Złotnikach.

Beneficjenci projektu:

Zainteresowani seniorzy z terenu gminy Rogowo.

Partnerzy w realizacji:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Rogowie;
- Zespół Publicznych Szkół w Gościeszynie;
- Gmina Rogowo;
- Świetlica w Złotnikach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie.

Czas realizacji projektu:

Lata 2017-2026.

Projekt: „Integracja przez wakacyjną zabawę”

Wnioskodawca:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie,
ul. Kolejowa 4, 88-420 Rogowo, tel. 52 302 42 10.
- Uczniowski Klub Sportowy „Koziki”,
ul. Szkolna 7, 88-420 Rogowo, tel. 664 953 851.

Cel główny:

Zaangażowanie dzieci i młodzieży w aktywne spędzanie czasu wolnego w duchu idei „fair play” podczas wyjazdu na obóz rekreacyjno-sportowy.

Miejsce realizacji:

Harcerski Ośrodek Wypoczynkowy Smerzyn, gmina Łabiszyn.

Beneficjenci:

Dzieci w wieku 6-12 lat z terenu gminy Rogowo.

Partnerzy w realizacji:

- Zespół Publicznych Szkół w Rogowie;
- Gmina Rogowo;
- Parafie rzymskokatolickie z terenu gminy Rogowo;

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie.

Czas realizacji projektu: 2017 rok.

Projekt: „Radosne Boże Narodzenie”

Wnioskodawca:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie,
ul. Kolejowa 4, 88-420 Rogowo, tel. 52 302 42 10.

Cel główny:

Zaangażowanie rodzin w kreatywne spędzanie czasu wolnego jako czynnik chroniący przed uzależnieniami. Integracja i aktywizacja mieszkańców gminy Rogowo poprzez stworzenie okazji do wspólnego spędzania czasu rodziców z dziećmi.

Miejsce realizacji:

Miejscowość Rogowo.

Beneficjenci:

Rodziny z dziećmi w wieku od 3 do 15 lat.

Partnerzy w realizacji:

- Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Szkół Katolickich w Mięcierzynie;
- Zespół Publicznych Szkół w Gościeszynie;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rogowie;
- Komenda Powiatowa Policji w Żninie;
- Urząd Gminy w Rogowie;
- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Rogowie;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Rogowie;
- Parafie rzymskokatolickie z terenu gminy Rogowo;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie.

Czas realizacji: lata 2017-2026.

Projekt: „Dobra kuchnia – dobra, bo nasza”

Wnioskodawca:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie,
ul. Kolejowa 4, 88-420 Rogowo, tel. 52 302 42 10.

Cel główny:

Integracja i aktywizacja mieszkańców gminy Rogowo poprzez umiejętne przygotowanie apetycznych i prostych potraw z zachowaniem poznanych zasad BHP, poznanie zasad zdrowego odżywiania i jego znaczenia dla rozwijającego się organizmu oraz kształtowanie zaradności życiowej.

Miejsce realizacji:

Gminny Dom Kultury w Rogowie oraz świetlice wiejskie na terenie gminy.

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy Rogowo.

Partnerzy w realizacji:

- Gminny Dom Kultury w Rogowie;
- Świetlice wiejskie z terenu gminy;
- Gmina Rogowo;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie.

Czas realizacji: lata 2017-2026.

Projekt: „Warsztaty Piernikowe”

Wnioskodawca:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie,
ul. Kolejowa 4, 88-420 Rogowo, tel. 52 302 42 10.

Cel główny:

Integracja i aktywizacja mieszkańców gminy Rogowo poprzez zajęcia polegające na przygotowaniu świątecznych pierników przez dzieci i ich rodziców. Budowanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich poprzez wspólne spędzanie czasu.

Miejsce realizacji:

Gminny Dom Kultury w Rogowie.

Beneficjenci:

Zainteresowane dzieci z terenu gminy Rogowo wraz z rodzicami.

Partnerzy w realizacji:

- Gminny Dom Kultury w Rogowie;
- Gmina Rogowo;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie.

Czas realizacji projektu: lata 2017-2026.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogowo na lata 2017-2022 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

SPIS DIAGRAMÓW, TABEL I WYKRESÓW**Diagramy**

Diagram 1. Obszary analizy SWOT.....	94
Diagram 2. Związek misji z celami i kierunkami działań.....	105

Tabele

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2014-2016	26
Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2014-2016	26
Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2014-2016.....	26
Tabela 4. Infrastruktura techniczna w gminie w 2016 r.....	28
Tabela 5. Użytki rolne, lasy i grunty leśne.....	30
Tabela 6. Indywidualna działalność gospodarcza mieszkańców gminy w latach 2014-2016.....	30
Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2014-2016.....	30
Tabela 8. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2014-2016	32
Tabela 9. Placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2015/2016.....	33
Tabela 10. Zakłady opieki zdrowotnej, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2016 r.	37
Tabela 11. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy w 2016 r.	37
Tabela 12. Schorzenia ludności gminy w wieku 19 lat i więcej w 2016 r.	38
Tabela 13. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy w 2016 r.	39
Tabela 14. Obiekty zbiorowego zakwaterowania w gminie w 2016 r.	42
Tabela 15. Dane dotyczące przestępczości stwierdzonej na terenie gminy w 2016 r.	44
Tabela 16. Stan zatrudnienia w GOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 r.	46
Tabela 17. Wykształcenie kadry GOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 r.	47
Tabela 18. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2014-2016	48
Tabela 19. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2014-2016	49
Tabela 20. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2016 r.	49
Tabela 21. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej (powyżej 18. roku życia) w gminie w 2016 r.....	49
Tabela 22. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2014-2016.....	50
Tabela 23. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez GOPS w latach 2014-2016	51
Tabela 24. Skierowania i pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2014-2016.....	52
Tabela 25. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2014-2016	55
Tabela 26. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2014-2016.....	55
Tabela 27. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2014-2016	56
Tabela 28. Instytucje działające w obszarze pomocy społecznej w gminie w 2016 r.....	57
Tabela 29. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2016 r.....	58
Tabela 30. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2014-2016	58
Tabela 31. Organizacje pozarządowe w gminie w 2016 r.....	60
Tabela 32. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego w gminie w 2016 r.....	62
Tabela 33. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2014-2016	68
Tabela 34. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2014-2016	68
Tabela 35. Bezrobotni w gminie na koniec 2016 r. według wieku, czasu pozostawiania bez pracy i wykształcenia.....	68
Tabela 36. Pomoc społeczna przyznana w gminie z powodu bezdomności w latach 2014-2016.....	71
Tabela 37. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2014-2016 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.....	72
Tabela 38. Lokalny rynek napojów alkoholowych w latach 2014-2016 w gminie.....	72
Tabela 39. Działalność GKRPA w latach 2014-2016 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie.....	73
Tabela 40. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2014-2016.....	74

Tabela 41. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2014-2016	78
Tabela 42. Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2014-2016	78
Tabela 43. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w gminie w roku szkolnym 2015/2016	83
Tabela 44. Występowanie zjawisk patologicznych w otoczeniu rodzinnym uczniów z gminy	84
Tabela 45. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2014-2016	88
Tabela 46. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2014-2016	90
Tabela 47. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2014-2016	91
Tabela 48. Wsparcie udzielone przez PCPR niepełnosprawnym mieszkańcom gminy w latach 2014-2016	92
Tabela 49. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogowo na lata 2017-2022	121

Wykresy

Wykres 1. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?	35
Wykres 2. Czy Pani/Pana zdaniem oferta opieki w żłobkach w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?	35
Wykres 3. Czy Pani/Pana zdaniem oferta opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?	36
Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w gminie?	36
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia ofertę gminy w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców?	40
Wykres 6. Jaka jest wg Pani/Pana oferta gminy w zakresie sportu i rekreacji?	43
Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?	45
Wykres 8. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?	63
Wykres 9. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców gminy są najbardziej Pani/Pana zdaniem zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym?	64
Wykres 10. W jakich Pani/Pana zdaniem obszarach działania podejmowane na terenie gminy bądź oferowane wsparcie są najbardziej niezadowolające?	64
Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?	65
Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?	66
Wykres 13. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?	70
Wykres 14. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?	76
Wykres 15. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy?	77
Wykres 16. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?	79
Wykres 17. Czy uważa Pan/Pani, że powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?	80
Wykres 18. W jakich obszarach powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?	81
Wykres 19. Jak Pani/Pan ocenia działania podejmowane w gminie w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży?	87
Wykres 20. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych?	89
Wykres 21. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób niepełnosprawnych?	93
Wykres 22. Szacunkowa wielkość wydatków (w zł) w poszczególnych latach realizacji strategii	122